

GENÇ ARAŞTIRMACILAR KONGRESİ - III

19-21 Haziran 2023

gencarastirmacilar.gazi.edu.tr

BİLDİRİ ÖZET KİTAPÇIĞI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
UZAKTAN EĞİTİM UYGULAMA
VE ARAŞTIRMA MERKEZİ **GUZEM**

Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi III Bildiri Özeti e-Kitapçığı

(19-21 Haziran 2023)

Gazi Üniversitesi Yayınları No: 20

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

e-ISBN: 978-975-507-331-6

Yayına Hazırlayanlar: Arş. Gör. Büşra GÜVEN

Arş. Gör. Hatice Büşra YILMAZ TAM

Arş. Gör. Hatice ÇAKIR

Arş. Gör. Kübra EKE

Arş. Gör. Seda TÜRKMEN

Arş. Gör. Tülay Gül TAŞKIN GÖKÇE

Dil Redaktörü: Arş. Gör. Büşra GÜVEN

Kapak Tasarım: Öğr. Gör. Dr. Ahmet ÇELİK

Adres: Gazi Üniversitesi Merkez Kampus Teknoloji Fakültesi B Blok Ek Bina Giriş

Kat 06500 Teknikokullar/ANKARA

Telefon: 0(312) 202 37 51

e-posta: gencarastirmacilar@gazi.edu.tr

Web: <https://gencarastirmacilar.gazi.edu.tr/>

TAKDİM

Gazi Üniversitesi Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi'nin Değerli Katılımcıları,

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tarafından Gazi Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi iş birliğiyle bu yıl üçüncüsü düzenlenen Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi sizlerin katılımları ile 19-21 Haziran 2023 tarihleri arasında tamamlanmıştır.

Üç yıl önce Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünü görevini yürüttüğümüz sırada sadece genç araştırmacılara yönelik olarak bir kongre düzenleme fikrini hayata geçirdik ve bu çerçevede 2021 yılında bu kongreyi ilk kez düzenledik. Bu yıl ise üçüncüsüyle artık bu kongrenin geleneksel hâle gelmesinden dolayı mutlu olduğumu ifade etmek istiyorum ve önümüzdeki yıllarda da gerçekleşmesini ümit ediyorum.

Az önce bahsettiğim gibi kongre sadece genç araştırmacılara yönelik olarak planlanmıştır. Bu kapsamda araştırmacıların en az birisinin öğrenci olma ön koşulu vardır. Kongre programına bakıldığında kabul edilen bildirilerin bir kısmında öğrencilerin gerek danışmanları gerekse eğitim aldıkları diğer öğretim üyeleriyle ortak yayın yaptıkları dikkat çekmektedir. Özellikle bilgi aktarımı, birlikte çalışmanın önemi ve nitelikli akademisyen yetiştirme açısından bu durumun da faydalı olacağı kanaatindeyim.

Yine kongre programına bakıldığında sunulacak olan bildirilerin eğitim ile ilgili farklı temalara ait olduğu görülmektedir. Fizik eğitiminden yabancı dil eğitimine kadar birçok alanda yapılan araştırmalar eğitimin farklı alanlarını bir araya getirecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle üçüncü Gazi Üniversitesi Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi'nin hayırlı olmasını diler, kongremizin düzenlenmesine katkı sağlayan tüm düzenleme ve bilim kurulu üyelerimiz ile siz değerli katılımcılarımıza teşekkürlerimi sunarım.

Prof. Dr. Yücel Gelişli
Gazi Üniversitesi Rektör Yardımcısı

ÖN SÖZ

Gazi Üniversitesi Uluslararası Genç Araştırmacılar Kongresi'nin Değerli Katılımcıları,

Genç Araştırmacılar Kongresi'ni GUZEM iş birliği içerisinde bir ekip dâhilinde düzenlemekteyiz. Bu ekipteki herkese katkılarından dolayı ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Ancak ilk teşekkürüm bu kongreyi planlama ve düzenleme aşamasında birlikte yola çıktığımız Prof. Dr. Yücel Gelişli Hocamıza olacaktır. Kongrenin planlama aşaması tamamen öğrenci odaklı olarak yola çıkmıştır.

Öğrencilerimizin hem kendi araştırmacı kişiliklerini ortaya koyabilmeleri için hem de bilimsel araştırmalara dayalı olan bir kongrede kendilerini ifade edebilmelerine fırsat vermek için onlara bir imkân tanımak bu kongrenin öncelikli amaçlarını oluşturmaktadır.

Bu Genç Araştırmacılar Kongresinin üçüncüsü olmuştur. Bunun bir rutin hâline geldiğini düşünmekteyiz. Bundan sonra da bu kongrenin bu kongrenin Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü öncülüğünde devam ettirilmesini temenni etmekteyiz.

Kongremize 65 bildiri gönderilmiş olup değerlendirme sonucunda düzeltme alan bildiri özetleri de dahil olmak üzere 59 bildiri kabul edilmiştir. Kongremizde, eğitim bilimlerinin 17 alt temasından 58 bildiri, üç gün boyunca eş zamanlı şekilde düzenlenen 14 farklı oturumda sunulmuştur. Toplam 127 katılımcının olduğu kongrede uluslararası camiadan 11 katılımcının da yer aldığı görülmektedir.

Eğitim bilimleri alanında bilimsel araştırmalar gerçekleştirmek amacıyla bir araya gelinen, katılımcıların bilgi ve deneyimlerini artıran, nitelikli araştırma ve uygulamaların paylaşılmasına imkân sağlayan, yeni düşünce ve çalışmaların ortaya çıkışına katkı sunan bu tür etkinlikler üniversitemizin topluma liderlik eden, milli ve manevi değerlere saygılı araştırmacı ve nitelikli öğrenciler yetiştirme hedefinin gerçekleşmesinde de büyük bir işleve sahiptir.

Siz değerli katılımcılarımıza, kongremize katılarak üst düzeyde bilimsel ve eğitici katkılar sağladığınız için teşekkür eder, sizleri gelecek kongremizde de görmeyi temenni ettiğimi belirtmek isterim.

Prof. Dr. Şaban ÇETİN

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Gazi Üniversitesi Genç Araştırmacılar Kongresi-III Kongre Başkanı

KURULLAR

Kongre Onursal Başkanı

Prof. Dr. Musa YILDIZ (Gazi Üniversitesi Rektörü)

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Şaban ÇETİN (Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü)

Kongre Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Yücel GELİŞLİ (Gazi Üniversitesi Rektör Yrd.)

Prof. Dr. Şaban ÇETİN - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi

Prof. Dr. Muhammet KOÇAK - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi

Doç. Dr. Ayşe YALÇIN ÇELİK - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi

Doç. Dr. Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ - GUZEM Yönetimi

Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK - GUZEM Yönetimi

Dr. Mustafa TANRIVERDİ - GUZEM Yönetimi

Dr. Mevlüt UYSAL - GUZEM

Öğr. Gör. Gizem YILDIZ - GUZEM

Dr. Ahmet ÇELİK - GUZEM

Arş. Gör. Büşra GÜVEN, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Arş. Gör. Hatice Büşra YILMAZ TAM, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Arş. Gör. Hatice ÇAKIR, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Arş. Gör. Kübra EKE, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Arş. Gör. Seda TÜRKMEN, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Arş. Gör. Tülay Gül TAŞKIN GÖKÇE, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Ceylan KONUK, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sekreteri (Vekil)

Davetli Konuşmacılar

Prof. Dr. Giray Kırpık

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Adalet KANDIR, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Adnan KAN, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet SABAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Prof. Dr. Akmatkali ALİMBEKOV, Manas University

Prof. Dr. Atila YILDIRIM, Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Atilla PULUR, Gazi Üniversitesi
Prof. Prof. Dr. Behçet ORAL, Dicle Üniversitesi
Prof. Dr. Bekir BULUÇ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Beyhan ZABUN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent AKSOY, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ÇINAR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Cemil Cahit YEŞİLBURSA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ekrem Levent İLHAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Enver SARI, Giresun Üniversitesi
Prof. Dr. Enver TUFAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ergin HAMZAOĞLU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma AÇIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma TEZEL ŞAHİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gülgün ALPAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Güray KIRPIK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Gürcü ERDAMAR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim BÜLBÜL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN, Cyprus International University
Prof. Dr. Hasan COŞKUN, Çankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Hatice BEKİR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin AKKUŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin UZUNBOYLU, Near East University
Prof. Dr. İlkey ULUTAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmail KARAKAYA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet ÇETİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Kalipa T. ATEMOVA, L. N. Gumilyov Eurasian National University
Prof. Dr. Latif AYDOS, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmut SELVİ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif SÖZER, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Arif ÖZERBAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KARA, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet YILMAZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali DOMBAYCI, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Meliha YILMAZ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Melike ÖZER KESKİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Muhammet KOÇAK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Gürkan GÜLCAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nadir ÇELİKÖZ, Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet HAYTA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necdet KARASU, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nilüfer KAHRAMAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nurmagambetova Botagoz AMANGELDİNOVNA, Pavlodar Pedagogical University
Prof. Dr. Nurten ÖZÇELİK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nusret KAVAK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Oktay AKBAŞ, Kırıkkale Üniversitesi
Prof. Dr. Osman ÇAYDERE, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Osman ÇİMEN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Paşa Tevfik CEPHE, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Perihan YALÇIN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Pervin ÜNLÜ YAVAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Rabia SARIKAYA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Refik TURAN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sadık ÖZÇELİK, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Salih AKKAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Salih ŞAHİN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahat YETİM KARACA, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Semra GÜVEN, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Serçin KARATAŞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Serkan KOŞAR, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Servet KARABAĞ, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfullah YILDIRIM, Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sinan OLKUN, Final International University
Prof. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR, Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman RİSBAYEV, Academy of Education of Kyrgyzstan

Prof. Dr. Turgunbayeva Botagül ALTAYEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University

Prof. Dr. Ülkü Eser ÜNALDI, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yasin ÜNSAL, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN, Yıldız Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Yılmaz YEŞİL, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yusuf DOĞAN, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Yücel ÖKSÜZ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Yüksel DEDE, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. A. Selcen BİNGÖL, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Alimbekova Anar AYMOLDANOVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University

Doç. Anarbek IBRAYEV, Manas University

Doç. Dr. Askar İMANBAYEV, Issyk-Kul State University

Doç. Dr. Asker TURHANBAEV, Abai Kazakh National Pedagogical University

Doç. Dr. Ayhan URAL, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Aylin SEYMEN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe YALÇIN ÇELİK - Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetimi

Doç. Dr. Azamat AKAN, University of Central Asia

Doç. Dr. Bahadır KILCAN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Celal Turgut KOÇ, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Cemal ÇAKIR, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Cennet DEMİR, Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Dilorom HAMROEVA, Academy of Sciences of Uzbekistan

Doç. Dr. Ekrem Ziya DUMAN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Elza SEMEDOVA, Khazar University

Doç. Dr. Ezgi GÜVEN YILDIRIM, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Filiz ÇETİN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Kakajan JANIBEKOV, The Turkmenistan Academy of Sciences

Doç. Dr. Kyakbaeva Ulbosyn KOZYBAEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University

Doç. Dr. Mehmet YÜKSEL, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Melek Gülşah ŞAHİN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Milyanuşa GAİNANOVA, Tatarstan Academy of Sciences

Doç. Dr. Mahmut ÇİTİL, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa KALE, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Özden DEMİRKAN, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Pınar BULUT, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Serhat ARSLAN, Necmettin Erbakan Üniversitesi

Doç. Süyünbek MURZAHMETOV, Manas University

Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Zekiye Müge TAVİL, Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Zeynep KURTULMUŞ, Gazi Üniversitesi

Dr. Turalbaeva Almash TURGANBAEVNA, Abai Kazakh National Pedagogical University

*Bilim kurulu üyeleri alfabetik olarak sıralanmıştır.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	iii
ÖN SÖZ	iv
KURULLAR	v
İÇİNDEKİLER	x
DAVETLİ KONUŞMACI AÇILIŞ METNİ	1
Türk Eğitim Tarihinde Başarılı Eğitim Seferberlikleri	1
ALMAN DİLİ EĞİTİMİ	16
YABANCI DİL OLARAK ALMANCA DERSLERİNDE DEYİM ÖĞRETİMİ.....	16
YAPAY ZEKÂYLA MESLEKİ ALMANCA OKUMA BECERİSİ.....	18
EINE UNTERSUCHUNG ZUR VERWENDBARKEIT KÜNSTLICHER INTELLIGENZ BEI DER KORREKTUR SCHRIFTLICHER PRODUKTE	20
YAZILI ÜRÜNLERİN DÜZELTİLMESİNDE YAPAY ZEKÂNIN KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	21
“DEUTSCH MACHT SPASS” ADLI ORTAÖĞRETİM ALMANCA DERS KİTABININ KONUŞMA BECERİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	22
ALMANCA GAZETE VE DERGİLERDE YER ALAN DEYİMLERİN ALMANCA ÖĞRENEN KİŞİLERCE YANLIŞ ANLAŞILMASI	24
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR	26
BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ GENEL YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ (MUĞLA İLİ ÖRNEĞİ).....	26
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ	28
TÜRKİYE’DE YAPILAN “DİJİTAL OYUNLAR VE EĞİTİM” TEMALI LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BETİMSEL İÇERİK ANALİZİ.....	28
BİYOLOJİ EĞİTİMİ / FİZİK EĞİTİMİ	30
BİYOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORMAN YANGINLARI KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARI	30
İLKÖĞRETİM 6, 7, 8. SINIFLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDE ELEKTRİK KONUSUNA KARŞI TUTUMLARININ SINIF DÜZEYİNE GÖRE BELİRLENMESİ	32
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM	34
TASLAK DERS KİTAPLARININ TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI KRİTERLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ.....	34
2010-2023 YILLARI ARASINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA FARKINDALIĞI HAKKINDA YAPILAN EĞİTİM ARAŞTIRMALARININ ANALİZİ	36

ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ İLE ARAŞTIRMA OKURYAZARLIK BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	38
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ИНКЛЮЗИВТИ БЛІМ БЕРУДІҢ НЕГІЗГІ АСПЕКТІЛЕРІ	40
OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ TOPLUMSAL CİNSİYET KALIP YARGILARINA EŞİT MASALLARIN ETKİSİ.....	42
2019-2022 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA RAPORLARINDA TÜRKİYE'NİN GELİŞİM DURUMUNUN İNCELENMESİ	44
TÜRKİYE'DE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE UZAKTAN ÖĞRENME ÖĞRETİM MODELLERİNİN KULLANIMI	46
ORTAÖĞRETİM TARİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	48
DEDE KORKUT HİKÂYESİNDEKİ DEĞERLERİMİZ	50
KÜBİK ŞİFRELEME KELİME OYUNU	52
YERLİ VE YABANCI ÇİZGİ FİLMİNİN DEĞERLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI.....	54
EĞİTİM YÖNETİMİ.....	56
TÜRKMENİSTAN EĞİTİM SİSTEMİNİN POLİTİK, EKONOMİK, SOSYOLOJİK VE TEKNOLOJİK NİTELİKLERİNE İLİŞKİN BİR ÇÖZÜMLENME	56
EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	58
ÖĞRENCİLERİN AÇIK UÇLU MADDELERİN PUANLANMASINDAKİ (AKRAN DEĞERLENDİRME) PUANLAYICI DAVRANIŞLARININ ÇOK YÜZEYLİ RASCH ÖLÇME MODELİ İLE İNCELENMESİ.....	58
AÇIK UÇLU MADDELERDEN OLUŞAN MADDE TAKIMLARININ GÜVENİRLİĞE ETKİSİNİN GENELLENEBİLİRLİK KURAMI İLE KESTİRİMİ	60
БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТИҢ ДАЙЫНДЫҒЫН ПЕДАГОГТЕРДІҢ БЛІМІН БАҒАЛАУ НЕГІЗІНДЕ АНЫҚТАУ	62
THE READINESS OF A FUTURE SOCIAL PEDAGOGUE BASED ON THE ASSESSMENT OF TEACHERS' KNOWLEDGE	63
FELSEFE GRUBU EĞİTİMİ	64
JOSE ORTEGA Y GASSET FELSEFESİNDE DOSTLUK	64
HİLMİ ZİYA ÜLKEN VE BEDENİN FELSEFESİ OLARAK OYUN.....	66
FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ	68
İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ BASİT ELEKTRİK DEVRELERİ ÜNİTESİNDE TAHMİN GÖZLEM AÇIKLAMA(TGA) TEMELLİ ÖĞRETİMİN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISI VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ	68

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HİPOTETİK DÜŞÜNEREK DEĞİŞKENLERİ BELİRLEME VE KONTROL ETME BECERİLERİNİ ÖLÇMEKİÇİN TEST GELİŞTİRME ÇALIŞMASI.....	70
7. SINIF “HÜCRE VE BÖLÜNME” ÜNİTESİNDE UYGULANAN PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİNİN AKADEMİK BAŞARI VE FEN TUTUMUNA ETKİSİ.....	72
İNGİLİZ DİLİ EĞİTİMİ.....	74
БОЛАШАҚ ШЕТЕЛ ТІЛІ МАМАҢДАРЫНЫҢ ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰЗЫПЕТИН ФАСИЛИТАТОР ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ ДАМЫТАТЫН MOOC ШЕҢБЕРІНДЕ ОҚЫТУДЫ ДАМУ.....	74
МАТЕМАТИК ЕĞİТІМІ.....	76
5. ve 6. SINIF МАТЕМАТИК DERS KİTAPLARININ SAYI DUYUSU BİLEŞENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	76
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE UYGULANAN МАТЕМАТИК ETKİNLİKLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYİ DESTEKLEMESİ АÇISINDAN İNCELENMESİ.....	78
KAVRAM KARİKATÜRLERİ DESTEKLİ 5E MODELİNE GÖRE TASARLANAN GEOMETRİ ÖĞRETİMİN 5. SINIF GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARINA, ÖĞRENMENİN KALICILIĞINA VE МАТЕМАТИК DERSİNE KARŞI TUTUMLARINA ETKİSİ.....	80
МАТЕМАТИК PROBLEMİ ÇÖZME STRATEJİLERİ: ÜSTÜN YETENEKLİ VE TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÖĞRENCİLER АÇISINDAN İNCELENMESİ*.....	82
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ.....	84
ÇOCUK ÇİZGİ FİMLERİNİN VERİLEN DEĞERLER YÖNÜNDE İNCELENMESİ.....	84
TRT ÇOCUK KİTAPLIK UYGULAMASINDA YER ALAN KİTAPLARIN MOTOR BECERİLER АÇISINDAN İNCELENMESİ.....	86
ÖĞRETMEN YETİŞTİRME.....	88
БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТИК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ҚЫЗМЕТІНДЕ СТРЕСКЕ ТӨЗІМДІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	88
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK.....	91
ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN ÜST-BİLİŞSEL BECERİLERİ.....	91
Әйел адамдардың денелік-Мен бейнесінің факторлық құрылымы мен О.А. Скугаревский және С.В. Сивуха бейімдеген (16 сұрақтан тұрады) «Өзіндік дене суреті» сауалнамасының психометриялық ерекшеліктері.....	93
RESİM EĞİТІМІ.....	95
DERS KİTAPLARINDAKİ GÖRSELLERİN ІÇERDİĞІ DEĞERLER АÇISINDAN İNCELENMESİ.....	95
RESİM ІŞ EĞİТІМІ ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL VATANDAŞLIK ДҰZEYLERІ İLE DİJİTAL TEKNOЛОJІYE YÖNELİK TUTUMLARIARASINDAKİ İLІŞKİNİN İNCELENMESİ.....	97
SINIF EĞİТІМІ.....	99

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SÜREÇ TEMELLİ YAZMA YAKLAŞIMI UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	99
UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR.....	101
İLKOKULLARDA YETİŞTİRME PROGRAMI (İYEP) ÜZERİNE BİR İNCELEME	103
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	105
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ЗЕРТТЕУШЛІК ДАҒДЫЛАРЫН АҚПАРАТТЫҚ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДА ҚАЛЫПТАСТЫРУ.....	107
TARİH EĞİTİMİ.....	109
ATATÜRK DÖNEMİ (1923 – 1938) TARİH DERS KİTAPLARINDA KADIN İMAJI	109
ORTAK TÜRK KÜLTÜRÜNÜN HAYATI KOLAYLAŞTIRMADAKİ ROLÜ (TÜRKİYE VE TÜRK CUMHURİYETLERİ) ÖRNEĞİ.....	111
TÜRK'ÜN TUVALI YORGANLAR.....	113
ORTAÖĞRETİM İNKILAP TARİHİ DERS KİTAPLARINDA LAİKLİK İLKESİ BÖLÜMÜ VE MİLLİYETÇİLİK İLKESİ BÖLÜMÜ HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME (1982-1988)	115
ORTAÖĞRETİM İSLAM BİLİM TARİHİ DERS KİTAPLARINDA MÜSLÜMAN BİLİM İNSANLARI (2019-2021).....	117
ATATÜRK DÖNEMİ DERS KİTAPLARINDA HARF İNKILABI MESELESİ (1931 LİSE TARİH IV TÜRKİYE CUMHURİYET TARİHİ DERS KİTABI ÖRNEĞİ).....	119
DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ DERS KİTAPLARINDA OSMANLI EKONOMİSİ KONUSUNUN ELE ALINIŞI (1951 ve 1957 YILLARINA AİT LİSE TARİH DERS KİTAPLARI ÖRNEĞİ).....	121
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ	123
TELAFER TÜRKMEN MASALLARI.....	123
10. SINIF TÜRK DİLİ VE EĞİTİMİ DERS KİTAPLARINDA YER ALAN TÜRK DESTAN METİNLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	125
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN EĞİTİMİ	127
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ DERS KİTAPLARINDA DİNLEME METİNLERİ: “YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE” ADLI DERS KİTABI ÖRNEĞİ.....	127
YÜKSEKÖĞRETİM	129
ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫН ЖҰРГІЗУ БАРЫСЫНДА СЫНИ ТҮРҒЫДА СҰРАҚТАР ҚОЮ ӘДІСТЕРІ	129
DEZAVANTAJLI BİREYLERİN ÜNİVERSİTE YAŞANTILARININ KAPSAYICILIK AÇISINDAN İNCELENMESİ: GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ.....	131

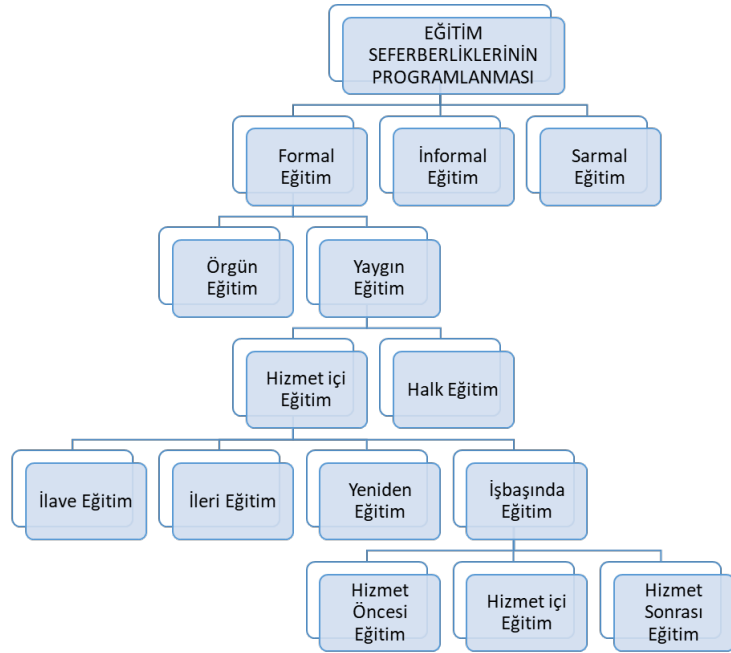
DAVETLİ KONUŞMACI AÇILIŞ METNİ

TÜRK EĞİTİM TARİHİNDE BAŞARILI EĞİTİM SEFERBERLİKLERİ

Güray Kırpık¹

Türk Dil Kurumu genel ağ sayfasındaki güncel Türkçe sözlükteki açıklamaya göre «Seferberlik» sözcüğü sadece “askeri” bir kavram tanımı ile açıklanmıştır. Burada kullandığımız “Türk Eğitim Tarihinde Başarılı Eğitim Seferberlikleri” başlığında geçen «Seferberlik» sözcüğü “Eğitim sistemindeki büyük ve anlamlı değişiklik ve yenilikleri” ifade etmektedir.*

Toplumun/Milletin/Ulusun kültürlenmesi toplumsal, devletsel ve bireysel biçimlerle olmakla birlikte bütünsel ve planlı olursa, bilhassa da devlet organizasyonu eliyle

Görsel 1: Türk eğitim sisteminde Cumhuriyet döneminde devlet eliyle yapılan seferberliklerin programlı ve bütünsel şematik gösterimi

programlı şekilde gerçekleşirse buna «Eğitimde Seferberlik» denildiği ve denilebileceği tespit edilebilmektedir.

Eğitim Seferberliği-İstendik Kültürleme İlgisi

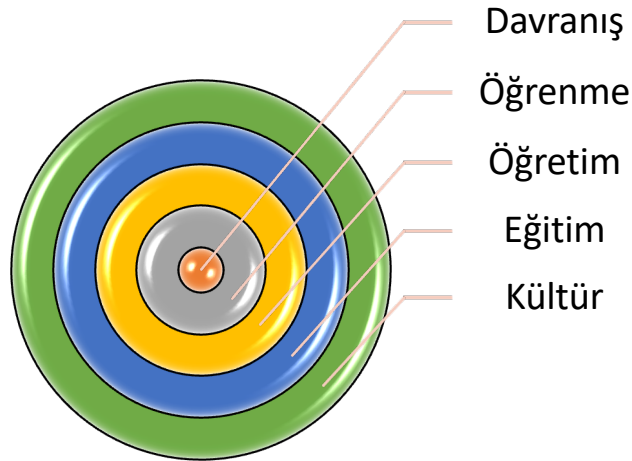
¹ Prof. Dr., Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, Tarih Eğitimi, guray@gazi.edu.tr

* Bu tanım TDK'nın tanımından farklı olarak bilhassa Cumhuriyet döneminde görülen tarihsel belge ve bilgilere dayanılarak yeniden yapılandırılmıştır (G.K.).

Eğitimde üç çevre vardır. Aile, toplum(sokak-arkadaş) ve okul. Bu çevrelerin tamamının istendik olarak seçilemeyeceği açıktır. Ancak azami ölçüde istendik kültürlemeler ile eğitim ve öğretimsel araç gereçlerle yapılandırılarak, kültürleme programları halinde yenilebilir ve geliştirilebilir. Araştırmalar ve geçmiş deneyimi şu iki hususta eğitim-öğretim-kültür ilgisini ortaya koymaktadır:

- ❖ Öğrenmeler, doğrudan davranışları etkiler.
- ❖ Eğitim ve öğretim kültürden doğrudan etkilenir

Bunu daha baha başka bir şekilde göstermek gerekirse toplumsal davranışlara kadar giden kültür-eğitim-öğretim-öğrenme-davranış döngüsünün birbirinden yadsınamayacağı gerçeği ile ve bütün bu döngünün dairesel olarak sürdürülebilir olduğu gerçeği ile karşılaşmaktadır.

Eğitim Seferberliği-İstendik Kültürleme İlgisi

İslamiyet Öncesi Türklerde Eğitim

Öncelikle genel Türk tarihi içindeki eğitim kronolojisinde toplum, devlet ve birey bağlamında eğitimin boyutları incelendiğinde genel halk eğitimi olarak “toplum eğitimi”, güvenlik eğitimi olarak “askeri eğitim” ve belli bir dinin ve dinlerin karşılığı olan din eğitimi olarak “inanç eğitimi” konularının birbiriyle ilintili olarak Orta Asya göçebe bozkır kültür ve uygarlığında yaşayan Türk Devletlerinin hükümdarlı arasında eğitimsel ve aynı zamanda sosyo-politik konular şeklinde gündeme geldiği bilinmektedir. Konu aşağıda liste tablo olarak şöylece özetlenebilir:²

Toplum Eğitimi

- Göçebe yaşam tarzına uygun,
- Dinamik bir toplum oluşturmayı,
- Bağımsız yaşama idealiyle cesaretli ve dayanışmacı olmayı,
- Toprağın kutsallığını yeni nesillere aktarmayı hedeflemiştir.

Askeri Eğitim

- Her türlü askeri tehditlere karşı önlem almayı,
- Güçlü bir askeri yapı oluşturmayı,
- Eli silah tutan her Türk'ü askeri eğitimle savaşa hazır tutmayı hedeflemiştir.

İnanç Eğitimi

- İslamiyet öncesi Türkler dini, sosyal, devlet ve toplumun tabii ihtiyaçları ve hatta düzen sağlamak bakımlarından ve daha birçok

² Güray Kırpık, Uğur Ünal, vd., Türk Eğitim Tarihi, Grafiker Yay., 2. Baskı, Ankara, 2019, s.15-35; Ayrıca seferberlik örnekleri için bkz. a.g.e., s.191-245.

amaçlarla insan ve inanç noktasında kritik eğitimsel müesseseler kurmayı,

- Şaman, kam adı verilen din adamlarıyla törenlerde toplumu eğitmeyi amaçlamıştır.

Mesleki Eğitim

- Hayvan ürünlerinin işlenmesi,
- Halı dokumacılığının öğrenilmesi,
- Maden işleme,
- Tarım ve ticaret hayatının unsurlarını elde ederek, kullanmayı
- Ordunun ihtiyacı olan ok ve yay yapımını öğretmeyi hedeflemiştir.

Türk Eğitim Sistemi Tarihinde «Seferberlik» Sayılabilecek Eğitimde Başarılı Yenilikler

1. *Hunlardan Göktürlere Büyük Eğitim Değişimi: Göktürk Alfabesi ve Uygulanması*
2. *Göktürklerden Uygurlara Büyük Yenilikler: Uygur Eğitimi ve Uygulanması*
3. *Karahanlı Devleti Çağında Eğitimde Büyük İnkılaplar ve Karahanlı Alfabesi*
4. *Selçuklu Çağında Yenileşme: Sultan Alp Arslan ve Nizamiye Reformu*
5. *Osmanlı Çağı İçinde Yenileşme ve İnkılaplar*
6. *Türkistan'da Kiril Alfabesi Dönemi ve Türk Hanlıkları ve Devletlerinin Günümüz Eğitim Yapısına Dönüşümü*
7. *Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Eğitim Seferberlikleri ve Yeni Alfabe Reformu*

1) Hunlardan Göktürlere Büyük Eğitim Değişimi: Göktürk Alfabesi ve Uygulanması Göktürk Alfabesi Çağı:

Yazılı olarak en açık ve çok sayıdaki kalıntılarıyla bilinen ilk Türk alfabesi Göktürk Devleti dönemine aittir. Hun Türkleri runik işaretli şekil yazısı kullanmakta idiler. Göktürlere ait Orhun Abideleri Göktürk Alfabesi diye tanımladığımız bir alfabe ile

yazılmış ilk yazılı eserlerdir. Dikey ve yatay şekilde çeşitli çizgilerden oluşan 38 harfi vardır. Bunlardan 4'ü ünlü, 31'i ünsüz ve 3'ü çift ünsüz sesler için kullanılır.³

Göktürk alfabesi sağdan sola doğru okunur. Ünsüzler için kullanılan harflerden 20'si kalın ve ince sesler için ayrı ayrıdır. 7'si kalınlık-incelik bakımından nötrdür. Uygur harflerinden 4'ü çoğunlukla ünlü-ünsüz veya ünsüz-ünlü gibidir.

2)Göktürklerden Uygurlara Büyük Yenilikler: Uygur Eğitimi ve Uygulanması Uygur Alfabeti Çağı

Uygur Alfabeti Soğd yazısı esasına dayalı 14 harften oluşur. Bunlardan 3'ü ünlü, 11'i ünsüz harflerdir. Türkçe'nin 8 ünlüsü, Uygur alfabesindeki ünlüyle gösterilmiştir. Bazı harfler birden fazla sesi karşılar. Harfler bitişik yazılır. Uygurların dinlerinin değişmesi ile birlikte Soğdların el yazısından küçük değişikliklerle alınarak Türkçe için kullanılmıştır. **Göktürk ve Arap alfabesi gibi sağdan sola doğru okunmaktadır.** Aynı zamanda ünlü harflerin kullanımı ve harflerin sonda, ortada ve başta farklı yazılması Arap alfabesine benzemektedir.⁴

3) Karahanlı Devleti Çağında Eğitimde Büyük İnkılaplar ve Karahanlı Alfabeti:

Karahanlılar döneminde Türklerin İslamiyeti kabulüyle birlikte Arap esasına dayalı yeni bir yazıya geçilmiştir. Bu dönem boyunca Türkçe'nin Hakaniye Türkçesi dalının ilk örnekleri ve eski Türkçe metinler tercüme olarak ortaya çıkmış örnekler vs. çok sayıda bulunmaktadır. Bunlardan birçoğu günümüze de ulaşmıştır. **Karahanlıca Arap Alfabeti'nden farklı olarak 31-36 harf kullanılmıştır. Yazı Osmanlı Türkçesi'nin hemen hemen aynısı olup Osmanlı Devleti çağında bu yazının adı Osmanlı Türkçesi olmuştur, denilebilir.** ⁵Ünlü sesler ünsüz harflerin özelliklerine göre telaffuz edilmiş, ünsüz harfler kameri ve şemsi olarak ayrılmıştır. **Sağdan sola doğru yazılıp okunmaktadır.**

---

3 Talat Tekin, Tarih Boyunca Türkçe'nin Yazımı, Simurg Yay., Ankara, 1997, s.15vd.

4 Detaylı sonraki dönem karşılaştırmaları için bkz. Ahmet Bican Ercilasun, Kutadgu Bilig Grameri, Ankara, 1984, s.11-13 ve ayrıca bkz. Janos Eckmann, Çev. Günay Karaagaç, Çağatayca El Kitabı, TDK Yayınları, Ankara, 2017, s.21, 29-30.

5 "Karahanlıca" ifadesi için ayrıca bkz. Eckmann, a.g.e., s.21.

4) Selçuklu Çağında Yenileşme: Sultan Alp Arslan ve Nizamiye Reformu

Selçuklu çağında yapılan ve devletin haşhaşiler başta olmak üzere ülkenin geleceği için toplumsal bir sorun haline gelmiş olan meseleleri çözme noktasında geliştirdiği ve ülke bütçesinin önemli bir bölümünü uzun yıllar tahsis ettiği eğitimde yeniliklerin tamamına “Nizamiye seferberlikleri veya yenilikleri” adı verilmektedir.⁶

Sultan Alp Arslan ve Nizamiye Medreselerinin Kuruluşu, Yapısı, İşleyişi

1. Nişabur Nizamiye Medresesi (1057)
2. Bağdat Nizamiye Medresesi (1066)
3. İsfahan Nizamiye Medresesi (1090)
4. Taberistan (Âmûl) Nizamiye Medresesi
5. Rey Nizamiye Medresesi
6. Belh Nizamiye Medresesi (1078)
7. Gence (Zahir) Nizamiye Medresesi
8. Musul Nizamiye Medresei
9. Tûs (Haruniye) Nizamiye Medresesi
10. Basra Nizamiye Medresesi
11. Cizre Nizamiye Medresesi
12. Herat Nizamiye Medresesi
13. Merv Nizamiye Medresesi
14. Hargird (Hâf) Nizamiye Medresesi (1087)

5) Osmanlı Çağı İçinde Yenileşme ve İnkılaplar

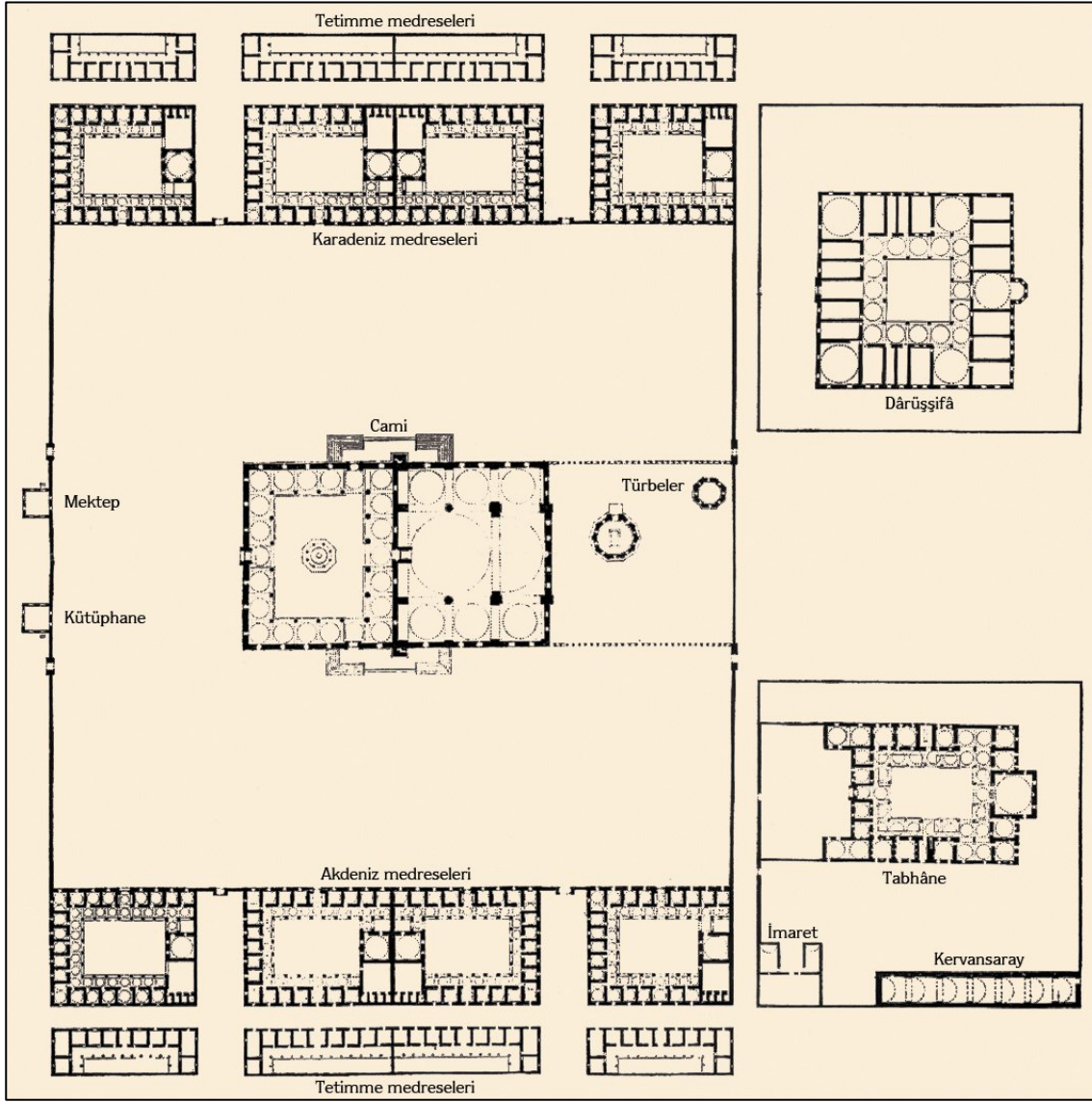
Osmanlı döneminde yapılan eğitimde büyük yeniliklerin öne çıkanlarından üç önemli yenilik dönemi olarak Fatih, Kanuni ve II. Abdülhamit dönemlerine dair aşağıdaki şematik ve sistematik bilgilerin ortaya çıkarılabildiği görülmektedir.⁷

5.1.Fatih Sultan Mehmet Dönemi

---

6 Güray Kırpık, Ortaçağın Yükseköğretim Kurumu Nizamiye Medreseleri, Ankara, 2009, s.44-81.

7 Kırpık vd., a.g.e., s.

Görsel 2: Fatih Medreseleri Külliyesi ve Sahn-ı Semân Plan Çizim Görünümü

Fatih Sultan Mehmet Han Dönemi Eğitimde Yeni Kademenlendirmeler

1) Haşiye-i Tecrid (Yirmili Medreseler)

2) Miftah (Otuzlu Medreseler)

3) Kırklı Medreseler

4) Ellili Medreseler

5) Sahn-ı Semân

6) Altmışlı Medreseler

Fatih Sultan Mehmet Han döneminde ihtisas okulları

1. *Darü'l-Kurrâ*
2. *Darü'l-Hadis*
3. *Darü's-Şifa*
4. *Rasathane*

Görsel 3: Fatih Sultan Mehmet Han döneminde yüksek dereceli öğretim medreseleri 6 kademeye ayrılmıştı.

5.2. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi Kademelendirme Reformu

1. İbtida-i Hariç Medreseleri
2. Hareket-i Hariç Medreseleri
3. İbtida-i Dahil Medreseleri
4. Hareket-i Dahil Medreseleri
5. Mûsıla-yı Sahn Medreseleri
6. Sahn-ı Semân Medreseleri
7. İbtidâ-yı Altmışlı Medreseleri
8. Hareket-i Altmışlı Medreseleri
9. Mûsıla-yı Süleymaniye Medreseleri
10. Süleymaniye Medreseleri
11. Dârü'l-Hadis Medreseleri

5.3. Sultan II. Abdülhamit Dönemi Eğitim Seferberlikleri

- Kanun-ı Esasi ile ilk modern anayasada eğitim ve dil konusu yer almıştır.
- İlköğretim sıbyan mektepleri (eski usul) ve ibtidaiye mektepleri (yeni usül) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Usul-i atika(eski usul) ve usul-i cedide(yeni usul) olmak üzere 21.950 ilköğretim okulu 1895'li yıllara gelindiğinde 26.546, 1900 yılında ise 29.130 ilköğretim okulu bulunmaktaydı.
- I. Meşrutiyet ile birlikte pek çok rüştiye ve idadi açılmış, taşradaki idadiler yatılı hale gelmiştir. Alınan vergiler ile merkezde 7 yıllık, sancak

merkezlerinde ise 5 yıllık idadiler açılmış ve 1906 yılında toplam 109 idadi ve 619 rüştiye bulunuyordu.

- Galatasaray Sultanisi'nde ders programından Latince kaldırılmış, Türk öğretmenler atanmış ve Türk öğrenci sayısı arttırılarak Türkleştirme hareketi başlamıştır.
- 1 Eylül 1900 yılında İstanbul Darülfunun açılmıştır. Bir Osmanlı üniversitesidir. Daha önce defalarca Darülfunun açma girişimi olsa da başarılı olunamamıştır. Darülfünün'da Edebiyat ve Matematik-Fen Fakültesi Bölümleri 3 yıllık İlahiyat Fakültesi 4 yıllık eğitim vermiştir.
- Harbiye, Askeri Tıbbiye ve Mülkiye'nin ders programı genişletilmiştir.
- 1869 yılında Kız Sanayi Mektebi açılmış, nizamnameler yayınlanmış ve 5 yıl olarak belirlenmiştir.
- Özel okul sayısı 28'e yükselmiştir.
- 12 Eylül 1914 yılında İnas Darülfünunu kurulmuştur. Sadece kadınlara eğitim verilen bu kurum Edebiyat ve Fünun (Fen bilimleri) şubeleri olarak ikiye ayrılmıştır ve 3 yıllıktır.
- İstanbul Darülmuallemi'nde *Tatbikat Mektebi* adı altında bir nevi öğretmenler için staj okulu kurulmuş ve bunun için bir nizamname hazırlanmıştır.⁸

6) Türkistan'da Kiril Alfabeti Dönemi ve Türk Hanlıkları ve Devletlerinin Günümüz Eğitim Yapısına Dönüşümü: Bizans çağında Papaz Khril ve Method tarafından Hıristiyanlığı Slav toplulukları içinde yaymak amaçlı olarak eski Grekçe'den esinlenilerek hazırlanmış Çarlık Rusya tarafından Türkistan ve Türk topluluklarına kabul ettirilen alfabetir. Öyle ki 1917 Ekim Devrimi sonrası kurulan SSCB, işgalci ve baskıcı politikalarının bir gereği olarak Türklerin Kiril alfabetini kullanmasını yasayla zorunlu kılmıştır. Hatta bir adım daha öteye giderek birlik ve beraberlik kurulmaması için farklı bölgelerde yaşayan Türklere farklı alfabeler dayatmıştır. Bu alfabe de Türkçe fonetik yapısına göre eklemeler yapılarak

---

⁸ Kırpık vd., a.g.e., s.100-182.

kullanılmıştır. Alfabe genel olarak 33 harften oluşup soldan sağa yazılan bir yapıdadır. Harflerden 21 sessiz ve 10'u seslidir. 2 harf ise tonlama farkı ile belirlenmiştir. Latin Alfabesi'nden gelen 7 harfi vardır. Sesler ve harflerin söylenişi Türk lehçelerine göre değişmektedir.⁹

7) Türkiye Cumhuriyeti Dönemi Eğitim Seferberlikleri ve Yeni Alfabe Reformu:

Günümüzde kullandığımız Latin yazı harfleri esasına dayalı olarak üretilmiş Yeni Türk Alfabesi 29 harften oluşur. 21'i ünsüz 8'i ünlüdür. 1353 sayılı "Yeni Türk harflerinin kabul ve tatbiki hakkında Kanun'un 1 Kasım 1928 tarihinde kabul edilmesiyle, Kanun 3 Kasım 1928 günü Resmi Gazete'de yayınlandı ve yürürlüğe girdi. Yeni Türkçe Alfabe de Latin Alfabesi Türkçe'nin özelliklerine göre düzenlenmiş, bazı Türkçe sesleri karşılayacak "ç, ş, ğ, ö, ü" harfleri eklenmiştir. Bu yazı farklı dillerde de kullanılmaktadır ve harflerin Türkçe'de okunuşu ile diğer dillerdeki okunuşları fonetikal olarak neredeyse tamamen farklıdır. Dolayısıyla bu alfabede şekiller genel olarak aynı görünse de harflerin adları yeniden tanımlanmıştır. Soldan sağa doğru yazılmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun ilk yıllarından itibaren yenileşme ve inkılap şeklinde yapılan büyük değişimlerin birçoğu adeta toplumsal ve devletsel birer seferberlik şeklinde uygulamaya konulmuştur. Uzun yıllar boyunca Osmanlı son döneminde yapılan büyük reformların tecrübesinden de istifade edilerek dünyada da yankıları olan yenileşme çabalarının devam ettiği birer gerçektir. Bununla birlikte Cumhuriyet dönemindeki eğitimde yenilik ve seferberlik çabaları kendine has özellikler taşımaktadır. Öyle ki eğitimde yapılması gerekenler konusu dahil olmak üzere eğitim alanında öğretmen, öğrenci ve toplumun bütün çevrelerinin nasıl bir talim ve terbiye ile formal bir örgün eğitime kavuşacağına stratejik planlamalarının heyet-I ilmiyeler şeklinde toplanan kurullar vasıtasıyla karara bağlandığı

---

9 Fatma Açıık, "XX. Asrın Başlarında Türk Dünyasında Yaşanan Alfabe Değişikliklerinin Sebepleri, Gelişimi ve Sonuçları" Başkent Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu I. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Ankara, 2008, s.3-4; Auguste Bailly, Bizans Tarihi 1-2 Cilt, İstanbul (Tercüman Kitap-Tarihsiz).

görülmektedir. Bu çerçevede 1924 yılında Milli Talim ve Terbiye Heyeti kurulmuş ve ilk kararlar 1925'ten itibaren yayınlanmaya başlamıştır.

- İstiklal harbi devam ederken Ankara'da Maarif Kongresi toplanmış, yüzlerce erkek ve kadın öğretmen katılmıştır. 6 gün süren kongre sonuçlandırılmasa da o dönemdeki eğitim seferberliği için oldukça önemlidir. 1924 Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile birlikte tüm eğitim kurumları; medreseler, azınlık okulları ve batı tarzı okullar tek bir çatı altında toplanmış, eğitim ve öğretimde birlik sağlanmıştır. Bu kurumlar Maarif Vekaletine bağlanmış, medreseler kapatılmıştır. Maarif Vekaleti daha sonra Kültür Bakanlığı adını almıştır. Başka ülkelerden yabancı uzmanlar çağrılarak rapor hazırlanmış ve aynı zamanda pek çok Türk öğrenci yurtdışına gönderilmiştir.
- 1926'da ilkokul zorunlu ve parasız olmuş ayrıca Dil Heyeti, Maarif Eminlikleri ve Milli Talim ve Terbiye Dairesi kurulmuştur. 1 Kasım 1928 Harf İnkılabı ile birlikte bir okuma-yazma seferberliği başlatılmış ve bu doğrultuda " Millet Mektepleri Teşkilatı Talimatnamesi " ile Mustafa Kemal Atatürk, Millet mektepleri Teşkilatının Genel Başkanı ve Başöğretmen seçilmiştir. 1 Ocak 1929'da 4 ay süreli Millet mektepleri faaliyete geçmiştir. 16-40 yaş kişilerin gitmesi mecburi tutulmuş, daha sonra bu 16-45 yaşa çekilmiştir. Öğretmen sayısı kadar kurum açılmış, kadın, erkek ve karma eğitim verilmiştir. Halk Okuma Odaları ve Köy Yatı Dershaneleri kurulmuştur.

Görsel 4: Millet Mektepleri Milletin bütününün talimi ile ilgilenen bir Millet kurumu olarak ortaya çıkmıştır.

31 Mayıs 1933 tarihli 2252 sayılı yasa ile İstanbul Darülfünun yerine yeni bir üniversite kurma kararı alınmıştır. Böylece dört fakülteden oluşan İstanbul Üniversitesi kurulmuştur. Ayrıca bu üniversiteye bağlı kırka yakın enstitü ve yüksekokul kurulmuştur.

- 1934 İnkılap Tarihi Enstitüsü
- 1934 İnkılap Tarihi Kürsüsü
- 1938 Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu
- 1933 Yüksek Ziraat Enstitüsü
- 1934 Orman Fakültesi
- 1934 Ankara Milli Musiki ve Temsil Akademisi (Musiki Muallim Mektebi)
- 1935 Siyasal Bilgiler Akademisi (Ankara)
- 1935 Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi
- Eğitim kalitesinin yükseltilmesi için 1926'da yeni görüşler incelenmiş, yeni programlar uygulanmaya başlanmıştır.

Sonrasında kurulan Köy Enstitüleri de aynı hedefe hizmet etmiştir. Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç'un ağırlıklı çalışmaları ve çabalarıyla kurulan bu enstitüler, köy gerçeğini çağdaşlıkla birleştirmeyi başlangıçta başarmış, hızlı e yeterli düzeyde eğitim ve mezun vermiş sonrasında amacından saptığı belirlenmiştir. Köylerin eğitim seviyesinin düşük olduğu, ancak uyanmanın ve inkılabın sindirilmesinin de bu seviyelere inilerek olacağı bilindiğinden böyle bir yola gidilmiştir. Köylerin eğitim sorunu Mustafa Necati ve Reşit Galip Bey'in uygulamalarından sonra ağırlıklı olarak Saffet Arıkan döneminde dile getirilmiştir. Nihayetinde MEB Saffet Arıkan ve İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç, Gazi Paşa'nın da desteğiyle 1936'dan itibaren köy öğretmeni yetiştirme faaliyetlerine girmişlerdir.¹⁰

İlk olarak köy eğitim kursları açmışlar, askerliğini çavuş olarak yapan köylü çocuklar kurslarda köylüye yol gösterici olarak yetiştirilip köyelerine yollanıyorlardı. Bu proje ilk gününden itibaren hem çok iyi hem de çok kötü yorumların hedefi olmuştur. Eleştirilerin temel yönü verilen eğitimin yetersizliği yönündedir.

Görsel 5: 2003 yılından itibaren okullaşmadaki ve eğitim donanımlarındaki eksikliklerin giderilmesi amacıyla başlatılan %100 destek seferberliği için hazırlanmış Millî Eğitim Bakanlığı resmi ilan logosu.

---

10 Kırpık, a.g.e., s.241-243.

Milli Eğitim Şûrâları (1-20. MEB Şûrâsı)

1921-1926	5-15 Şubat 1962	27-29 Eylül 1993
Heyet-i İlmiye	7. Millî Eğitim Şûrâsı	14. Millî Eğitim Şûrâsı
17-29 Temmuz 1939	28 Eylül-3 Ekim 1970	13-17 Mayıs 1996
1. Millî Eğitim Şûrâsı	8. Millî Eğitim Şûrâsı	15. Millî Eğitim Şûrâsı
15-21 Şubat 1943	24 Haziran-4 Temmuz 1974	22-26 Şubat 1999
2. Millî Eğitim Şûrâsı	9. Millî Eğitim Şûrâsı	16. Millî Eğitim Şûrâsı
2-10 Aralık 1946		13-17 Kasım 2006
3. Millî Eğitim Şûrâsı	23-26 Haziran 1981	17. Millî Eğitim Şûrâsı
	10. Millî Eğitim Şûrâsı	
23-31 Ağustos 1949		1-5 Kasım 2010
4. Millî Eğitim Şûrâsı	8-11 Haziran 1982	18. Millî Eğitim Şûrâsı
	11. Millî Eğitim Şûrâsı	
4-14 Şubat 1953		2-6 Aralık 2014
5. Millî Eğitim Şûrâsı	18-22 Haziran 1988	19. Millî Eğitim Şûrâsı
	12. Millî Eğitim Şûrâsı	
18-23 Mart 1957		1 Aralık 2021
6. Millî Eğitim Şûrâsı	15-19 Ocak 1990	20. Millî Eğitim Şûrâsı
	13. Millî Eğitim Şûrâsı	

Sonuç

Türk eğitim tarihinde pekçok kültür değişmesinde uygulamaya konulan en önemli yenilik çabalarının eğitim-öğretim seferberlikleri ile toplumsal bir çapta kalıcı hale getirilmeye çalışıldığı görülmektedir. Bu anlamda Göktürkler, Uygurlar, Karahanlılar, Selçuklular, Osmanlılar ve Türkiye Cumhuriyeti dönemindeki eğitimde

kapsamlı yeniliklerin hemen hepsinin toplumun bütün katman ve birimlerini etkileyecek bir kültürleme çalışması halinde uygulandığı tespit edilebilmektedir. Bunun yanısıra başarılı olamayan pekçok yenilik ve değişim hareketinden veya ıslahatından da bahsedilebilir. Başarısız olan ve lokalde kalan seferberlik örnekleri içinde Osmanlı son döneminde yapılan bazı yeniliklerin daha çok dikkati çektiği görülmektedir. Matbaanın açılması, Nizam-ı Cedit ıslahatı, Alfabe-i Enveri vb. ıslahat ve yenilikleri kişilerle sınırlı kaldığı gibi, zaman, mekân, dönem ve kurum bakımlarından sınırlı bir alanda gerçekleştiğinden bir seferberliğe dönüşememiş ve kalıcılığı yakalayamamıştır. Cumhuriyet dönemi pekçok eğitim inkılabının seferberlik halinde eğitimde yenilik olarak başarılı bir şekilde yola çıktığı ve kalıcı etkiler ürettiği söylenebilir. Günümüzün bilişim, iletişim ve dijital eğitim çağında “eğitimde seferberlik” kavramı daha küresel ve her an olması gereken bir topyekün bilinç halinde toplumsal, devletsel ve bireysel sorumluluklarla yüklüdür. Kısacası her an ve devamlı olmalıdır. Bu düşüncelerle eğitim biliminin inovatif ve sürdürülebilir bir sistem halinde kendisini sürekli bir yenilik seferberliği içinde tutması zorunluluğu dönemine girilmiş bulunmaktadır.

Kaynakça

- Açık, F. “XX. Asrın Başlarında Türk Dünyasında Yaşanan Alfabe Değişikliklerinin Sebepleri, Gelişimi ve Sonuçları” Başkent Üniversitesi ve Türk Dil Kurumu I. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu, Ankara, 2008.
- Bailly, A., Bizans Tarihi 1-2 Cilt, İstanbul (Tercüman Kitap-Tarihsiz).
- Eckmann, J., Çev. Günay Karaagaç, Çağatayca El Kitabı, TDK Yayınları, Ankara, 2017.
- Ercilasun, A. Bican, Kutadgu Bilig Grameri, Ankara, 1984.
- Kırpık, G., Ortaçağın Yükseköğretim Kurumu Nizamiye Medreseleri, Ankara, 2009.
- Kırpık, G., Ünal, U., vd., Türk Eğitim Tarihi, Grafiker Yay., 2. Baskı, Ankara, 2019.
- Tekin, T., Tarih Boyunca Türkçe'nin Yazımı, Simurg Yay., Ankara, 1997.

ALMAN DİLİ EĞİTİMİ

YABANCI DİL OLARAK ALMANCA DERSLERİNDE DEYİM ÖĞRETİMİ

Aylin Seymen¹, Cemile Nur Ovalı²

Bildiri Kodu:1016

Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Almanca derslerinde deyimsele ögelere yer vermenin önemine dikkat çekmek ve kullanılabilen modern yöntem, teknik ve stratejileri tanıtmaktır. Bunların yanında süreç boyunca izlenmesi gereken basamaklar adım adım belirlenecek, özellikle öğretilen deyimlerin belirlenmesi aşamasında yaşanan zorluğa ve dikkat edilmesi gereken hususlara değinilecektir. Etkili bir deyim öğretimi için benimsenen yaklaşımların da tartışılacağı araştırmanın, yabancı dil dersinde deyim öğretimi sürecine dair bir yol haritası çizerek araştırmacılara ışık tutması hedeflenmektedir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi deseninde tasarlanmıştır. Alanda yapılan araştırmaların incelenmesi sonucunda ortaya bir dizi yöntem, teknik ve strateji çıkmıştır. Bunların içerisinde bazı stratejilerin ülkemizde henüz çok fazla incelenmemiş olduğu saptanmıştır. Ayrıca ortaya çıkan bir diğer önemli sonuç ise öğretilmesi gereken deyimlerin seçilmesi ve dil seviyesine göre sınıflandırılmasında yaşanan zorluk olmuştur. Bu sonuçlar ve literatürde karşılaşılan öneriler ışığında deyim öğretiminde optimal bir uygulamanın nasıl olabileceğine dair çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Bunlardan biri, literatürde yer alan çalışmalarda etkililiği sınanmış olan stratejilerin deyim öğretimi sürecine entegre edilmesinin gerekliliğidir. Süreci iyileştirmek ve öğretimi daha etkin bir hale getirmek adına derslerde kullanılan materyallerin çeşitlendirilmesi ise dikkate alınması gereken bir diğer öneridir.

***Anahtar Kelimeler:** Deyim öğretimi, Yabancı dil olarak Almanca, Deyimler.*

***Tema:** Alman Dili Eğitimi.*

---

¹Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, aseymen@gazi.edu.tr:

²Arş. Gör., Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, cemile.ovali@nevsehir.edu.tr

TEACHING IDIOMS IN GERMAN AS A FOREIGN LANGUAGE

The aim of this study is to emphasize the importance of including idiomatic elements in German as a foreign language lesson and to introduce modern methods, techniques, and strategies that can be utilized. In addition, the stages to be followed during the process will be determined step by step, focusing especially on the challenges encountered in the selection of idioms to be taught and the issues to be considered will be emphasized. The study, in which the approaches used for effective idiom teaching have also been criticized, aims to shed light on the process of idiom teaching in foreign language classes by providing a road map for researchers. Document analysis design, one of the qualitative research methods was used in this study. As a result of the examination of existing research in the field, a range of methods, techniques, and strategies have emerged. Among them, it was found that some strategies have not been extensively studied in our country. Another significant finding is the difficulty in selecting the idioms to be taught. Based on these results, recommendations have been made on how an optimal instruction in idiom teaching could be. One of these recommendations is the necessity of integrating strategies that have been tested for effectiveness in idiomatic instruction in the literature. Another suggestion to improve the process and make instruction more effective is to diversify the materials used in the lessons.

Keywords: Teaching idioms, Foreign language Teaching, Idioms.

Theme: German Language Teaching.

YAPAY ZEKÂ YLA MESLEKİ ALMANCA OKUMA BECERİSİ

Esad Ömer Şeker¹, Aylin Seymen²

Bildiri Kodu: 1024

Bu araştırmanın amacı, son zamanlarda gündeme oturan yapay zekâ chat botlarından OpenAI ChatGPT şeklinde tanımlanan uygulamayı kullanarak mesleki Almancaya yönelik oluşturulmuş okuma materyallerine farkındalık kazandırmak ve eğitmenler için kullanışlılığını ortaya koymaktır. Mesleki Almanca olarak, alanında fazla çalışma olmamasına rağmen zengin bir kelime hazinesine sahip turizm alanı belirlenmiştir. Okuma materyalleri olarak ChatGPT aracılığıyla metinler oluşturulup seçilmiştir. Metinler B1 seviyesi kelime hazinesi ve yapılarıyla sınırlandırılmıştır. Yöntem olarak, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Çalışmanın analiz boyutunda: Metinler oluşturulurken yapay zekâyâ; “B1”, “Bölge ismi” ve “Okuma Metni” gibi komutlar verilmiştir. Sonrasında, yapay zekâdan oluşturduğu metinler hakkında açık uçlu ve kapalı sorular oluşturması istenmiştir. Analizin son boyutunda metinler ve sorular, tutarlılık ve anlaşılabilirlik düzeyinde incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda: Oluşturulan metinlerde; önemli lokasyonlar, mutfak kültürü, bölge tarihi ve önemli şahsiyetler hakkında bilgiler verildiği tespit edilmiştir. Bunun yanında metinlere dair soru oluşturulduğunda açık uçlu soruların daha nitelikli olduğu saptanmış ve kapalı sorularda ise metinlerde bulunmayan ifadelerin sorulabildiği görülmüştür. Bu araştırmadaki sonuçlara binaen mesleki alanlarda Almanca öğretimi gerçekleştiren eğitimcilerin; okuma becerisine yönelik nitelikli metin ve etkinlik oluşturmada yapay zekâyı kullanmaları önerilmektedir. Bununla beraber daha yeni bir teknoloji olduğu unutulmamalıdır. Bu sebeple metinlerin içeriği ve okuma etkinliği için oluşturulan soruların tutarlılığı ve doğruluğu hususunda dikkat edilmesinde fayda vardır.

Anahtar Kelimeler: *Yapay zekâ, ChatGPT, Yabancı dil öğretimi, Mesleki Almanca, Okuma becerisi.*

Tema: *Alman Dili Eğitimi.*

---

¹Öğr. Gör., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü Yabancı Diller Yüksekokulu, Esad1995@yandex.com.

²Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, aseymen@gazi.edu.tr.

BUSINESS GERMAN READING SKILL WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE

The purpose of this study is to raise awareness and demonstrate the usefulness of using the application OpenAI ChatGPT, which is a type of artificial intelligence chatbot that has recently gained attention, to create business German reading materials. Despite the lack of extensive research in the field, the tourism industry, which has a rich vocabulary, was chosen for the business German language. Texts were created and selected through ChatGPT as reading materials, with limitations set to a B1 level vocabulary and structure. The document analysis method, which is a qualitative research method, was used as a methodology. During the analysis process, commands such as "B1", "region name" and "reading text" were given to the artificial intelligence when creating the texts. Afterwards, open-ended and closed questions were asked regarding the texts generated by the artificial intelligence. In the final stage of analysis, the texts and questions were examined in terms of consistency and comprehensibility. As a result of the study, it was determined that important information was provided in the generated texts about significant locations, culinary culture, regional history, and important figures. Furthermore, when questions were formed regarding the texts, it was found that open-ended questions were more qualitative, and closed questions could ask for expressions not found in the texts. Based on the results of this study, it is recommended for educators who teach business German language to use artificial intelligence in creating high-quality reading materials and activities aimed at improving reading skills. However, it should be remembered that this is a new technology. Therefore, it is important to pay attention to the consistency and accuracy of the questions created for the content and reading activities.

***Keywords:** Artificial intelligence, ChatGPT, Foreign language teaching, Business German, Reading skills.*

***Theme:** German Language Teaching.*

EINE UNTERSUCHUNG ZUR VERWENDBARKEIT KÜNSTLICHER INTELLIGENZ BEI DER KORREKTUR SCHRIFTLICHER PRODUKTE

Muhammed Mustafa Uçar¹

Bildiri Kodu: 1041

Es ist fraglich, ob künstliche Intelligenz den Fremdsprachenlernern bei der Korrektur geschriebener Texte helfen können, deswegen ist das Ziel dieser Studie die Korrektur- und Rückmeldungsfähigkeit künstlicher Intelligenz ChatGPT festzustellen. Fehler in geschriebenen Texten zu erkennen, sie zu korrigieren und die Korrekturen zu erklären, wurden ChatGPT aufgefordert. Zunächst wurde es ChatGPT gebeten werden, sich so zu benehmen, als ob es ein Deutschlehrer wäre. Anschließend wurde ein Text aus dem Lehrwerk *Menschen B1 Kursbuch* beschafft und vom Autor absichtlich so verändert, dass der Text nicht mehr richtig ist. In dem aus 264 Wörtern bestehenden Lesetext wurden die Wörter insgesamt 25 gleichmäßig verteilte Artikelfehler (Mischung der Deklination und - Genusbestimmung), Präpositionsfehler, Rechtschreibfehler, Syntaxfehler und Verbkonjugationsfehler ersetzt. Diese Studie wurde einem Fallstudienansatz gefolgt, der eine qualitative Forschungsmethode darstellt und die Daten wurden vom Autor mithilfe von ChatGPT generiert. Die generierten Daten wurden mit dem Originaltext verglichen: ChatGPT hat alle Fehler erkannt. 80 % der erkannten Fehler wurden korrekt behoben. Während 12 % der Fehler nicht korrigiert wurden, wurden 8 % falsch korrigiert. Die Gründe der Fehler wurden in 28 % der Fälle richtig, in 72 % der Fälle falsch erläutert. Darüber hinaus wurde festgestellt, dass die richtigen Aussagen ohne logischen Grund durch einen anderen Ausdruck mit derselben Bedeutung geändert wurden.

Keywords: *Künstliche Intelligenz, Schreibkompetenz, Korrekturfeedback, ChatGPT, Deutsch als Fremdsprache, Fremdsprachendidaktik.*

Theme: *Bildung für deutsche Sprache.*

---

¹ Öğr. Gör., Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Yabancı Diller Bölümü, mucar@kmu.edu.tr

YAZILI ÜRÜNLERİN DÜZELTİLMESİNDE YAPAY ZEKÂNIN KULLANILABİLİRLİĞİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Yapay zekânın yabancı dil öğrenenlerin yazılı metinleri düzeltmesine yardımcı olup olmayacağı şüphelidir, bu nedenle bu çalışmanın amacı, yapay zekâ ChatGPT'nin düzeltme ve geri bildirim yeteneğini belirlemektir. ChatGPT'den yazılı metinlerdeki hataları tespit etmesi, düzeltmesi ve düzeltmeleri açıklaması istenmiştir. İlk olarak, ChatGPT'den bir Almanca öğretmeni gibi davranması talep edilmiştir. Daha sonra *Menschen B1 Kursbuch* ders kitabından bir metin alınmış ve yazar tarafından kasıtlı olarak yanlışlar barındıracak şekilde düzenlenmiştir. 264 kelimedenden oluşan okuma metninde kelimeler, tanımlılık hatası (çekim ve cinsiyet belirleme karışık), edat hataları, imla hataları, sözdizimi hataları ve fiil çekimi hataları içeren toplam 25 adet eşit dağıtılmış hata ile değiştirilmiştir. Bu çalışmada nitel bir araştırma yöntemi olan durum çalışması yaklaşımı izlenmiş ve veriler yazar tarafından ChatGPT kullanılarak oluşturulmuştur. Üretilen veriler orijinal metinle karşılaştırılmıştır: ChatGPT tüm hataları tespit etmiştir. Tespit edilen hataların %80'i doğru bir şekilde düzeltilmiştir. Hataların %12'si düzeltilmezken, %8'i yanlış düzeltilmiştir. Hataların nedenleri vakaların %28'inde doğru, %72'sinde yanlış açıklanmıştır. Ayrıca doğru ifadelerin mantıklı bir sebep olmaksızın aynı anlama gelen başka bir ifade ile değiştirildiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Yapay zekâ, Yazma becerisi, Düzeltme geri bildirim, ChatGPT, Yabancı dil olarak Almanca, Yabancı Dil Öğretimi.*

Tema: *Alman Dili Eğitimi.*

“DEUTSCH MACHT SPASS” ADLI ORTAÖĞRETİM ALMANCA DERS KİTABININ KONUŞMA BECERİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Selin Defne Özkan¹, Muhammet Koçak²

Bildiri Kodu:1046

Bu araştırmada “Deutsch macht Spass” adlı ortaöğretim Almanca A1.2 seviyesi ders kitabındaki konuşma becerisine yönelik etkinlikler incelenmiştir. Bu doğrultuda, Krumm (1994)’un Stockholm Kriterleri ile Funk (2004)’un geliştirdiği “Ders kitabı analizi için kalite özellikleri” adlı çalışması baz alınarak özgün bir kriterler katalogu oluşturulmuştur. Bu araştırmanın amacı, ortaöğretim kurumlarında okutulan “Deutsch Macht Spass” isimli Almanca ders kitabında konuşma becerisinin gelişimine yönelik etkinliklere ne kadar yer verildiği, etkinliklerin oluşturulan özgün kriterler kataloguna uygunluğunu tespit etmektir. Araştırmanın örneklemini, 2018-2019 eğitim öğretim yılında MEB tarafından ortaöğretim Almanca dersi için A1.2 düzeyine göre hazırlanmış olan “Deutsch Macht Spass” adlı ders kitabı oluşturmaktadır. Araştırmada oluşturulan kriterler kataloguna göre örneklem nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemiyle taranmış ve sonrasında betimsel analiz yöntemine göre yorumlanmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda söz konusu Almanca ders kitabında verilen konuşma etkinliklerinin Krumm’un (1994) “Stockholm Kriterleri” ile Funk’un (2004) “Ders kitabı analizi için kalite özellikleri” adlı çalışması baz alınarak oluşturulan özgün kriterler kataloguna uygun olduğu görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler:** Almanca ders kitabı, Deutsch macht Spass A1.2, Konuşma becerisi.*

***Tema:** Alman Dili Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi, selindefne61@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi, muhammetkocak@gazi.edu.tr

REVIEW OF THE SECONDARY EDUCATION GERMAN TEXTBOOK TITLED "DEUTSCH MACHT SPASS" IN TERMS OF SPEAKING SKILLS

In this study, the activities for speaking skills in the German A1.2 level textbook "Deutsch macht Spass" were analysed. In this direction, a unique catalogue of criteria was created based on Krumm's (1994) Stockholm Criteria and Funk's (2004) "Quality features for textbook analysis". The aim of this study is to determine the extent to which activities for the development of speaking skills are included in the German textbook "Deutsch Macht Spass", which is taught in secondary education institutions, and to determine the conformity of the activities with the original criteria catalogue. The sample of the study consists of the textbook "Deutsch Macht Spass", which was prepared by the Ministry of National Education in the 2018-2019 academic year according to the A1.2 level for the secondary German course. According to the criteria catalogue created in the research, the sample was scanned by document analysis method, one of the qualitative research methods, and then interpreted according to the descriptive analysis method. As a result of the findings, it was seen that the speaking activities in the German textbook in question were in accordance with the original criteria catalogue.

Keywords: *German textbook, Deutsch macht Spass A1.2, Speaking skills.*

Theme: *German Language Education.*

ALMANCA GAZETE VE DERGİLERDE YER ALAN DEYİMLERİN ALMANCA ÖĞRENEN KİŞİLERCE YANLIŞ ANLAŞILMASI

Kadri Köprü¹, Muhammet Koçak²

Bildiri Kodu:1048

Bu araştırmada Almanca öğrenen kişiler tarafından Almanca gazete ve dergilerde bulunan yanlış anlaşılabilir deyimler hakkında bir inceleme yapılmıştır. Araştırmanın teorik bölümünde amaç ve önem gibi konular belirtildikten sonra dil ve yabancı dil kavramları ile ilgili çeşitli görüş ve tanımlara yer verilmiştir. Bu araştırmada Almanca ders kitaplarında yeterince deyim bulunmamasından dolayı ortaya çıkabilecek bilgi eksikliğini gidermek ve yanlış anlaşılmalardan doğabilecek iletişim sorunlarına dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Frankfurter Allgemeine, Süddeutsche Zeitung, Die Welt gazeteleri ve Der Spiegel, Stern, Focus ve Brigitte dergilerinde yer alan makalelerden 10 örnek alınarak toplamda 70 örnek incelenmiş olup Almanca öğrenen kişiler tarafından yanlış anlaşılmaya yol açabilecek deyimler tespit edilmiştir. Bu bağlamda araştırmada Almanca öğrenen kişilere dil öğrenim süresinde yol göstermesi amacıyla deyimler tablosu oluşturulmuştur. Araştırmada yer alan deyimler tablosu Almanca açıklamalarıyla birlikte bulgular kısmında yer alacaktır. İnceleme sonucunda dil öğrenim sürecinde yer alan kişiler tarafından yanlış anlaşılmaya sebep olabilecek deyimler belirlenmiş olup iletişim kurmada oluşabilecek zorlukları gidermek amacıyla ders kitaplarında daha fazla deyim yer verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

***Anahtar Kelimeler:** Almanca deyimler, Yabancı dil eğitiminde deyim kullanımı, Almanca gazete ve dergiler deyimler.*

***Tema:** Alman Dili Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi, kadrikopru@hacettepe.edu.tr

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Alman Dili Eğitimi, muhammetkocak@gazi.edu.tr

AN ANALYSIS ABOUT THE MISUNDERSTANDING OF PHRASES IN GERMAN NEWSPAPERS AND MAGAZINES BY LEARNERS OF GERMAN

In this research, an examination was made about the idioms that can be misunderstood in German newspapers and magazines by learners of German. In the theoretical part of the research, after specifying the subjects such as purpose and importance, various opinions and definitions about language and foreign language concepts are given. In this research, it is aimed to eliminate the lack of knowledge that may arise due to the lack of enough idioms in German textbooks and to draw attention to communication problems that may arise from misunderstandings. In this context, a total of 70 examples were examined by taking 10 examples from the articles in the Frankfurter Allgemeine, Süddeutsche Zeitung, Die Welt newspapers and the magazines Der Spiegel, Stern, Focus and Brigitte, and idioms that could lead to misunderstanding by German learners were identified. In this context, a table of idioms was created in order to guide people who learn German in the language learning process. The idioms table in the research will be included in the findings section with their German explanations. As a result of the examination, idioms that may cause misunderstanding by the people involved in the language learning process were determined and it was concluded that more idioms should be included in the textbooks in order to eliminate the difficulties that may occur in communicating.

***Keywords:** German idioms, Idiom use in foreign language education, Idioms in german newspapers and magazines.*

***Theme:** German Language Education.*

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ GENEL YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ (MUĞLA İLİ ÖRNEĞİ)

Burcu Demirel¹, Atilla Pulur²

Bildiri Kodu: 1044

Bu çalışmanın amacı beden eğitimi mesleki genel yeterlilik düzeylerinin incelenmesidir. Araştırmada geniş gruplar üzerinde yürütülen, betimsel tarama yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2022-2023 eğitim öğretim yılında Muğla’da devlet okulu veya özel okullarda görev yapmakta olan 300 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilik Ölçeği- Öğretmen Formu” kullanılmıştır. Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilik Ölçeği: Koçyiğit, Erdem ve Eğmir (2020) tarafından, MEB (2017) yayımlanan öğretmenlik mesleği genel yeterliliklerinde yer alan göstergeler kullanılarak bir ölçme aracı geliştirilmiştir. İlgili yeterlilikler mesleki bilgi, mesleki beceri ve tutum ve değerler alanlarındaki göstergelere ilişkin 65 maddeden oluşmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 22 İstatistiksel Paket Programı ile analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında daha önce yapılan çalışmalar incelendiğinde beden eğitimi öğretmenlerinin yeterlilik alt boyutlarından olan öğrenciyi tanıma, öğrenme ve öğretme süreci, gelişimi izleme ve değerlendirme aile, toplum, okul ve içerik bilgisi toplam yeterlilik düzeylerinin cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırıldığında anlamlı bir fark saptanmıştır. Bu bağlamda erkek öğretmenlere göre kadın öğretmenlerin puanının aile, okul ve toplum alt boyutunda daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Beden eğitimi, Beden eğitimi öğretmeni, Mesleki genel yeterlilik düzeyleri.*

***Tema:** Beden Eğitimi ve Spor.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, buurcuudemirel48@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, atilla@pulur.com

INVESTIGATION OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS' GENERAL PROFESSIONAL QUALIFICATIONS MUĞLA PROVINCIAL EXAMPLE

The aim of this study is to examine the general professional competence levels of physical education. The descriptive survey method, which was carried out on large groups, was preferred in the study. The sample of the research consists of 300 physical education teachers working in public or private schools in Muğla in the 2022-2023 academic year. "Teaching Profession General Competencies Scale-Teacher Form" was used as a data collection tool in the research. General Competencies Scale for Teaching Profession: A measurement tool was developed by Koçyiğit, Erdem and Eğmir (2020) using the indicators in the general competencies of the teaching profession published by the Ministry of National Education (2017). Relevant competencies consist of 65 items related to indicators in the fields of professional knowledge, professional skills and attitudes and values. The data obtained from the research were analyzed with the SPSS 22 Statistical Package Program. Following, if the study is completed, important findings and recommendations should be included. An ongoing study, however, should include expected/provisional results or preliminary findings. Citations or abbreviations should not be used in the abstract, and reference information should not be included. Right after the end of the abstract, 3-6 keywords and the theme of the paper should be written below. When the previous studies within the scope of the research were examined, a significant difference was found when the total proficiency levels of physical education teachers' competence sub-dimensions such as knowing the student, learning and teaching process, monitoring and evaluating the development, family, society, school and content knowledge were compared in terms of gender variable. In this context, it has been determined that the scores of female teachers are higher than male teachers in the sub-dimension of family, school and society.

Keywords: *Physical education, Physical education teacher, Vocational general competence levels.*

Theme: *Physical Education and Sports.*

BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
TÜRKİYE’DE YAPILAN “DİJİTAL OYUNLAR VE EĞİTİM” TEMALI
LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BETİMSSEL İÇERİK ANALİZİ

Abdullah Mesud Gündüz¹

Bildiri Kodu: 1049

Dijital oyunların insan hayatına dahil olmasından itibaren sosyal yaşamının farklı bir yöne doğru evrildiği düşünülmektedir. Bu evrilmenin olumlu tarafına yoğunlaşabilmek amacıyla birçok araştırma yapılmış ve dijital oyunlar eğitime dahil edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda araştırmacılar, dijital oyunların öğrenciler ve öğrencilere verilen eğitimin üzerindeki etkilerini incelemiştir. Bu çalışmada ise “Dijital Oyunlara Eğitim” temalı lisansüstü tezlerin betimsel içerik analizi yapılmıştır. Veriler toplanırken doküman incelenmesi yöntemi kullanılmıştır. İnceleme sonucu elde edilen veriler analiz edilirken ise betimsel içerik analiz yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmada YÖK tez merkezinde yer alan “Dijital Oyunlar ve Eğitim” temalarını birlikte içeren toplam 117 lisansüstü tez incelenmiştir. İncelenen bu lisansüstü tezlerin 97 tanesi yüksek lisans, 20 tanesi ise doktora tezidir. “Dijital Oyun” teriminin eğitim ve öğretim tezleri bağlamında YÖK tez literatürüne ilk olarak 2014 yılında yapılan bir çalışma ile girdiği görülmektedir. Analizi yapılan tezlerin ana konuları, ders bazında sayısal ve sözel olarak gruplandırıldığında dengeli bir dağılım söz konusudur. Tezlerde genel olarak başarıya ve motivasyona etki, algıların ve becerilerin incelenmesi, oyun tasarımı ve şiddet konuları ele alınmıştır. “Dijital Oyun ve Eğitim” temalı lisansüstü tezlerin genel olarak Gazi Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi bünyesinde yoğunlaştığı görülmektedir. Ayrıca çalışmalar genel olarak Ankara ve İstanbul illerindeki üniversitelerde toplansa da Türkiye’nin birçok şehrinde bu tema çalışılmıştır. Çalışmaların yüzde 10 kadarını ise vakıf üniversitelerinde yapılan lisansüstü tezler oluşturmaktadır.

***Anahtar Kelimeler:** Dijital oyunlarla eğitim, Teknoloji ve eğitim, Eğitici oyunlar, Eğitici dijital oyunlar.*

***Tema:** Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi.*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, mesudgunduz@gmail.com

DESCRIPTIVE CONTENT ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES ON "DIGITAL GAMES AND EDUCATION" IN TURKEY

It is thought that social life has evolved in a different direction since the inclusion of digital games in human life. In order to focus on the positive side of this evolution, many studies have been conducted and digital games have been tried to be included in education. In this context, researchers have examined the effects of digital games on students and the education given to students. In this study, a descriptive content analysis of "Digital Games Education" themed postgraduate theses was conducted. While collecting the data, document analysis method was used. While analyzing the data obtained as a result of the examination, descriptive content analysis method was used. In the study, a total of 117 postgraduate theses containing the themes of "Digital Games and Education" in the YOK thesis center were examined. Of these postgraduate theses, 97 are master's theses and 20 are PhD theses. It is seen that the term "Digital Game" first entered the literature of YOK thesis in the context of education and training theses with a study conducted in 2014. When the main topics of the analyzed theses are grouped as numerical and verbal on the basis of courses, there is a balanced distribution. In general, the theses dealt with the effects on achievement and motivation, examination of perceptions and skills, game design and violence. It is seen that postgraduate theses on "Digital Games and Education" are generally concentrated in Gazi University and Marmara University. In addition, although the studies are generally gathered in universities in Ankara and Istanbul, this theme has been studied in many cities of Turkey. About 10 percent of the studies consist of postgraduate theses conducted at private universities.

Keywords: *Education with digital games, Technology and education, Educational games, Educational digital games.*

Theme: *Computer Education and Educational Technology.*

BİYOLOJİ EĞİTİMİ / FİZİK EĞİTİMİ

BİYOLOJİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORMAN YANGINLARI KONUSUNDAKİ FARKINDALIKLARI

Dilara Koca¹, Mustafa Yel²

Bildiri Kodu: 1065

Çalışmanın amacı Ülkemizin de içinde yer aldığı Akdeniz iklimine bağlı ekosistemlerde ekolojik doğal bir öge olan, orman yangınları konusunda Biyoloji öğretmen adaylarının farkındalıklarını ortaya koymaktır. Çalışma grubunu farklı üniversitelerde eğitim görmekte olan 129 biyoloji öğretmen adayı oluşturmaktadır. "Biyoloji Öğretmen Adaylarının Orman Yangınları Konusunda Farkındalıkları"nu tespit etmek amacıyla yapılan bu araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin harmanlanmasıyla oluşan karma yöntem kullanılmıştır. Nicel veriler için 5'li (beş) likert tipinde "Orman Yangınları Farkındalık Ölçeği" geliştirilerek SPSS programı yardımıyla analiz edilmiş, nitel veriler için açık uçlu anket soruları kullanılarak elde edilen veriler için betimleme tekniğine yer verilmiştir. Ölçek geliştirme aşamaları tamamlanmış, ölçeğin uygunluğunun saptanması için geçerlilik ve güvenilirlik testleri yapılmıştır. Farkındalık boyutu cinsiyet, yaş, eğitim dönemi, çevre platformlarına üyelik ve çevre ile ilgili haberleri takip etme değişkenlerine göre incelenmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda değişkenlere göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Buna karşılık açık uçlu anket soruları ile elde edilen verilerde biyoloji öğretmen adaylarının orman yangınları konusunda olan eğitim ihtiyaçları dikkat çekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Yangın ekolojisi, Orman yangınları, Biyoloji öğretmen adayları, Yangın farkındalığı.*

Tema: *Biyoloji Eğitimi.*

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Ana Bilim Dalı dilarakoca810@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Biyoloji Eğitimi Ana Bilim Dalı musyel@gazi.edu.tr

AWARENESS OF BIOLOGY TEACHER CANDIDATES ABOUT FOREST FIRES

The aim of the study is to reveal the awareness of biology teacher candidates about forest fires, which is an ecological natural element in ecosystems connected to the Mediterranean climate, including our country. 129 biology teacher candidates studying at different universities constitute the study group. In this research, which was conducted to determine the awareness of biology teacher candidates about forest fires, a mixed method, which is a combination of qualitative and quantitative research methods, was used. For quantitative data, a 5-point Likert-type "Forest Fires Awareness Scale" was developed and analyzed with the help of SPSS program. The descriptive technique was used for the data obtained by using open-ended survey questions for qualitative data. After completing the scale development stages, validity and reliability tests were conducted to determine the scale's suitability. Awareness dimension was examined according to the variables of gender, age, education period, membership in environmental platforms and following the news about the environment. According to the data obtained, no significant difference was found according to the variables. On the other hand, in the data obtained with open-ended survey questions, there are training needs of biology teacher candidates about forest fires.

Keywords: *Fire ecology, Forest fires, Biology teacher candidates.*

Theme: *Education of Biology.*

İLKÖĞRETİM 6, 7, 8. SINIFLARINDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDE ELEKTRİK KONUSUNA KARŞI TUTUMLARININ SINIF DÜZEYİNE GÖRE BELİRLENMESİ

Nevra Sezen Cantas¹, Hasan Şahin Kızılcık²

Bildiri Kodu:1020

Bu çalışmanın amacı, farklı sınıf düzeyinde bulunan öğrencilerin (6, 7, 8) elektrik konusuna yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını incelemektir. Araştırma kesitsel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, 2022-2023 eğitim öğretim yılı ikinci döneminde Ankara ili Altındağ ilçesinde bir devlet ortaokulunda 271 ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak alan yazında yer alan beşli Likert tipi ölçme aracı kullanılmıştır. Ölçek 20 maddeden oluşmaktadır ve İlgi, Önem, İlgi Bağlantılı Davranış, Başarı-Motivasyon ve Özyeterlilik olmak üzere beş faktörden oluşmaktadır. Veri analizinde betimsel istatistiklerle birlikte çıkarımsal analiz olarak sınıf düzeyleri arasındaki farkı analiz etmek için MANOVA ve cinsiyetler arasındaki farkı analiz etmek için Bağımsız Örneklem T Testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçları, öğrencilerin İlgi ve Önem faktörlerinde yüksek; diğer faktörlerde ise orta düzeyde tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Hiçbir sınıf düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak cinsiyetler arasında, erkeklerin lehine olmak üzere İlgi ve Başarı-Motivasyon faktörlerinde anlamlı fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Tutum, Basit elektrik devreleri, Sınıf düzeyi.*

Tema: *Fizik Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi.*

---

¹ Öğretmen, Altındağ Ertuğrul Gazi Ortaokulu, nevracantas@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Fizik Eğitimi Anabilim Dalı, hskizilcik@gazi.edu.tr

DETERMINATION OF THE ATTITUDES OF ELEMENTARY SCHOOL 6th, 7th, 8th GRADE STUDENTS TOWARDS ELECTRICITY SUBJECT IN SCIENCE COURSE ACCORDING TO GRADE LEVEL

The aim of this study is to examine whether there is a significant difference between the attitudes of students at different grade levels (6, 7, 8) towards the subject of electricity. The study was conducted with a cross-sectional survey model. The sample of the study consisted of 271 6th, 7th and 8th grade students in a public secondary school in Altındağ district of Ankara province in the second semester of the 2022-2023 academic year. A five-point Likert-type scale in the literature was used as a data collection tool. The scale consists of 20 items and consists of five factors: Interest, Importance, Interest-Related Behaviour, Achievement-Motivation and Self-Efficacy. In data analysis, MANOVA was used to analyse the difference between grade levels and Independent Sample T Test was used to analyse the difference between genders as inferential analysis along with descriptive statistics. The results of the study show that students have high level attitudes in Interest and Importance factors and medium level attitudes in other factors. No significant difference was found between any grade levels. However, a significant difference was found between genders in the Interest and Achievement-Motivation factors, in favour of males.

Keywords: *Attitude, simple electrical circuits, Grade level.*

Theme: *Physics Education, Science Education.*

EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM

TASLAK DERS KİTAPLARININ TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI KRİTERLERİ DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Bilgen Kerkez¹, Hasan Nasırcı²

Bildiri Kodu: 1005

Ders kitapları, öğretim programlarının uygulanması aşamasında öğretmenler ve öğrenciler tarafından kullanılan temel materyal olarak görülmektedir. Ders kitaplarının hazırlanma aşamasındaki halini yansıtan taslak ders kitapları, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca “herhangi bir eğitim ve öğretim programı çerçevesinde hazırlanmış basılı veya dijital ortamdaki kitap ve eklerinin taslak veya model prototipi” olarak tanımlanmıştır. Bu çalışma, taslak ders kitaplarının, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen kriterler (anayasa ve kanunlara uygunluk, içeriğin bilimselliği, içeriğin kazanımlara uygunluğu, dil ve anlatım, görsel tasarım) doğrultusunda incelenmesini amaçlamaktadır. Çalışma, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının belirlediği kriterlerin örnekler üzerinden açıklanmasını içerdiğinden bu kriterlerin anlaşılmasını sağlaması açısından önem taşımaktadır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında ders kitabı yazma komisyonları tarafından hazırlanmış taslak ders kitaplarından yararlanılmış ve verilerin analizi içerik analizi yoluyla gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından belirlenen kriterler tema olarak ele alınmış ve içerik analizi sonucunda elde edilen bulgular bu temalar altında örneklerle birlikte açıklanmıştır. Araştırmanın sonunda taslak ders kitaplarının belirlenen kriterlere göre hatalar barındırdığı görülmüş ve bu hataların sebepleri açıklanmıştır. Taslak ders kitaplarına yönelik yapılan bu incelemenin, gelecekte yürütülecek taslak ders kitabı hazırlama çalışmalarına ışık tutacağı düşünülmektedir.

***Anahtar Kelimeler:** Ders kitabı, Kitap inceleme, İçerik analizi.*

***Tema:** Eğitim Programları ve Öğretim.*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Millî Eğitim Bakanlığı, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, bilgenkerkez@gmail.com

² Dr., Millî Eğitim Bakanlığı, Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, hasannasirci@gmail.com

EXAMINATION OF DRAFT TEXTBOOKS IN ACCORDANCE WITH THE CRITERIA OF THE BOARD OF EDUCATION

Textbooks are seen as the main material used by teachers and students during the implementation of the curriculum. Draft textbooks, which reflect the state of the textbooks at the stage of preparation, are defined by the Board of Education as “the draft or model prototype of books and supplements in printed or digital media prepared within the framework of any curriculum”. This study aims to examine the draft textbooks in line with the criteria determined by the Board of Education (conformity with the constitution and laws, scientificity of content, compatibility of the content with the objectives, language and expression, visual design). Since the study includes the explanation of the criteria determined by the Board of Education through examples, it is important in terms of providing an understanding of these criteria. In the research, the document analysis method, one of the qualitative research methods, was used. Draft textbooks prepared by the textbook writing commissions were used to collect the data, and the analysis of the data was carried out through content analysis. In this study, the criteria determined by the Board of Education were handled as a theme and the findings obtained as a result of the content analysis were explained with examples under these themes. At the end of the research, it was seen that the draft textbooks contained errors according to the determined criteria and the reasons for these errors were explained. It is thought that this review of draft textbooks will shed light on the future studies of drafting textbooks.

Keywords: *Textbook, Book review, Content analysis.*

Theme: *Curriculum and Instruction.*

2010-2023 YILLARI ARASINDA SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA FARKINDALIĞI HAKKINDA YAPILAN EĞİTİM ARAŞTIRMALARININ ANALİZİ

Recep Muhammet Zalim¹, Aslıhan Selcen Bingöl²

Bildiri Kodu:1018

Sürdürülebilir kalkınma, kaynakları etkin kullanarak çevre, toplum ve ekonomi alanlarındaki sorunlara çözüm bulmayı amaçlayan önemli bir yaklaşımdır. Sürdürülebilir kalkınma farkındalığı, toplumların ve bireylerin çevresel etkileri ve sürdürülebilirlik hedeflerini anlamalarını sağlar. Eğitim ise bu farkındalığı artıran temel bir araçtır, çünkü sürdürülebilirlik bilincini geliştirerek gelecek nesillere yönelik kalıcı değişimlerin sağlanmasını destekler. Bu bağlamda bu çalışmada, Sürdürülebilir Kalkınma Farkındalığı üzerine eğitim alanında 2010-2023 yılları arasında yapılmış araştırmaların analizinin yapılması amaçlanmıştır. Nitel analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmanın örneklemini, sürdürülebilir kalkınma farkındalığı üzerine eğitim alanında 2010-2023 yılları arasında yapılan, YÖK Ulusal Tez Sistemi, Google Scholar ve Science Direct veri tabanlarında bulunan 39 makale, 9 yüksek lisans ve 2 doktora tezi oluşturmaktadır. Bu araştırmalar; yayın türü, yayın yılı, yöntem, araştırma deseni, örneklem özellikleri, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemleri açısından incelenmiş ve elde edilen sonuçlar değerlendirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, incelenen çalışmaların en çok makale türünde olduğu ve 2022 yılında yapıldığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmalarda çoğunlukla nicel yöntemin, araştırma deseni olarak tarama modelinin, örneklem olarak öğretmen adaylarının, veri toplama aracı olarak ölçeklerin, verilerin analizinde içerik analizinin tercih edilerek, 30- 1676 örneklem büyüklüğünde yapıldığı, araştırmaların çoğunluğunda katılımcıların sürdürülebilir farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşıldığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir kalkınma farkındalığı, Eğitim.*

Tema: *Eğitim Programları ve Öğretim.*

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, rmuhammet.zalim@gazi.edu.tr

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, asbingol@gazi.edu.tr

ANALYSIS OF EDUCATIONAL RESEARCH ON SUSTAINABLE DEVELOPMENT AWARENESS BETWEEN 2010 AND 2023

Sustainable development is an important approach that aims to address environmental, social, and economic challenges by effectively utilizing resources. Sustainable development awareness enables societies and individuals to understand their environmental impacts and sustainability goals. Education serves as a fundamental tool in increasing this awareness, as it helps develop sustainability consciousness and supports long-lasting changes for future generations. In this context, this study aims to analyze research conducted on Sustainable Development Awareness Education between 2010 and 2023. The sample of this study, which was conducted using the descriptive analysis method, consists of 39 articles, 9 master's theses, and 2 doctoral dissertations. These studies were conducted between 2010 and 2023 in the field of education on sustainable development awareness. The data for the study were collected from the YÖK National Thesis System, Google Scholar, and Science Direct databases. These research studies were examined in terms of publication type, publication year, methodology, research design, sample characteristics, data collection tools, and data analysis methods, and the obtained results were evaluated. The analysis revealed that the majority of the studies were articles published in 2022. Furthermore, the majority of the studies employed quantitative methods, with a research design based on the survey model. The sample primarily consisted of teacher candidates, and scales were used as the data collection instrument. Content analysis was preferred for data analysis. The studies were conducted with sample sizes ranging from 30 to 1676. The findings indicated that in most of the research, participants had a high level of sustainable awareness.

Keywords: *Sustainability, Sustainable development awareness, education.*

Theme: *Curriculum and Instruction.*

ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİ İLE ARAŞTIRMA OKURYAZARLIĞI BECERİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYİ BELİRLEMEDENİ. ARAŞTIRMADA, NİCEL ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİNDEN İLİŞKİSEL TARAMA DESENİ KULLANILMIŞTIR. ARAŞTIRMANIN ÖRNEKLEMİNİ AĞRI İLİ MERKEZİNDE GÖREV YAPMADA OLAN TÜM BRANŞ ÖĞRETMENLERİ OLUŞTURMAKTADIR. ARAŞTIRMADA “DİJİTAL OKURYAZARLIK ÖLÇEĞİ” İLE “ARAŞTIRMA OKURYAZARLIĞI ÖLÇEĞİ” VERİ TOPLAMA ARACI OLARAK KULLANILMIŞTIR. ARAŞTIRMADA ÖLÇEKLERDEN ELDE EDİLEN VERİLERİN ANALİZİNDE, ÖNCELİKLE NORMALLİK TESTİNE BAKILMIŞTIR. NORMALLİK TESTİ SONUCUNDA NONPARAMETRİK TESTLERDEN MANN WHITNEY U, KRUSKAL-WALLIS H ANALİZLERİ YAPILMIŞTIR. SON OLARAK İKİ DEĞİŞKEN ARASINDA İLİŞKİNİN OLUP OLMADIĞINI BELİRLEMEDENİ AMACIYLA SPEARMAN KORELASYON ANALİZİ YAPILMIŞTIR. ARAŞTIRMANIN SONUCUNDA ELDE EDİLEN BULGULARA GÖRE ÖĞRETMENLERİN DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN ÖLÇEĞİN TOPLAMI VE ALT BOYUTLARINDA CİNSİYET, BRANŞ, YAŞ, BİLGİSAYARA SAHİP OLMA VE GÜNLÜK İNTERNET KULLANIM SÜRELERİNE GÖRE ANLAMLİ DÜZEYDE FARKLI LAŞTIĞI TESPİT EDİLMİŞTİR. ÖĞRETMENLERİN ARAŞTIRMA OKURYAZARLIK BECERİLERİNİN İSE ÖLÇEĞİN ALT BOYUTLARINDA CİNSİYET, EĞİTİM DURUMU VE BİLGİSAYARA SAHİP OLMA DURUMU DEĞİŞKENLERİNE GÖRE ANLAMLİ DÜZEYDE FARKLI LAŞTIĞI GÖRÜLMÜŞTÜR. ARAŞTIRMADA, DİJİTAL OKURYAZARLIK İLE ARAŞTIRMA OKURYAZARLIĞI BECERİSİNİN BİRBİRİ İLE İLİŞKİLİ OLDUĞU, BİRİ ARTTIĞINDA DİĞERİNİN DE ARTACAĞI SONUCUNA ULAŞILMIŞTIR.

Merve Coşgun Demirdağ¹, Adnan Taşgın²

Bildiri Kodu: 1011

Bu araştırmanın amacı öğretmenleri dijital okuryazarlık düzeyleri ile araştırma okuryazarlığı becerileri arasındaki ilişkiyi belirlemektir. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ağrı ili merkezinde görev yapmakta olan tüm branş öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada “Dijital Okuryazarlık Ölçeği” ile “Araştırma Okuryazarlığı Ölçeği” veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Araştırmada ölçeklerden elde edilen verilerin analizinde, öncelikle normallik testine bakılmıştır. Normallik testi sonucunda nonparametrik testlerden Mann Whitney U, Kruskal-Wallis H analizleri yapılmıştır. Son olarak iki değişken arasında ilişkinin olup olmadığını belirlemek amacıyla Spearman Korelasyon Analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin dijital okuryazarlık düzeylerinin ölçeğin toplamı ve alt boyutlarında cinsiyet, branş, yaş, bilgisayara sahip olma ve günlük internet kullanım sürelerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin araştırma okuryazarlık becerilerinin ise ölçeğin alt boyutlarında cinsiyet, eğitim durumu ve bilgisayara sahip olma durumu değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür. Araştırmada, dijital okuryazarlık ile araştırma okuryazarlığı becerisinin birbiri ile ilişkili olduğu, biri arttığında diğ erinin de artacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Okuryazarlık, Dijital okuryazarlık, Araştırma okuryazarlığı.*

Tema: *Eğitim Programları ve Öğretim.*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, mervecosgun9333@gmail.com

² Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, atasgin@atauni.edu.tr

THE RELATIONSHIP TEACHERS' DIGITAL LITERACY LEVELS AND RESEARCH LITERACY SKILLS

The aim of this research is to determine the relationship teachers' digital literacy levels and research literacy skills. Correlational survey design which is one of the quantitative research methods, was used in this study. The sample of the study includes all branch teachers working in the central district of Ağrı province. "Digital Literacy Scale" and "Research Literacy Scale" were used for data collection. Normality test was first examined in the analysis of the data. As a result of the normality test, Mann Whitney U and Kruskal Wallis H analyzes were done from nonparametric tests. Finally, Spearman Correlation Analysis was performed to determine a relationship between the two variables. According to our results, digital literacy levels of the teachers differ in total and sub-dimensions of the scale depend on gender, branch, age, having a computer and daily internet use. It was also observed that the research literacy skills of the teachers differed in the sub-dimensions of the scale depend on the variables of gender, educational status and having a computer. In the research, it was concluded that digital literacy and research literacy skills are related to each other, and when one increases, the other will also increase.

Keywords: *Literacy, Digital literacy, Research literacy.*

Theme: *Curriculum & Instruction.*

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ ДІҢ НЕГІЗГІ АСПЕКТІЛЕРІ

Ж.Р. Шуакбаева¹, Б.К. Оспанова², Южел Гелишли³

Bildiri Kodu: 1022

Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беру елдегі білім беру жүйесіндегі маңызды міндеттердің бірі болып табылады. Ол барлық балалардың, соның ішінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балалардың білім алуы мен дамуы үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуге бағытталған. Инклюзивті білім беру барлық балалар өздерінің қажеттіліктеріне сәйкес қолдау мен жеке көмек ала отырып, бірге оқи алатын инклюзивті білім беру ортасын құруға ұмтылады. Инклюзивті білім берудің негізгі аспектілерінің бірі нормативті- құқықтық, яғни инклюзивті білім беруді жүзеге асырудағы негізгі құжаттар. Осы құжаттарға сүйене отырып білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде инклюзивті білім беру жүзеге асады. Елдегі өзекті мәселелердің бірі – жыл санап мүмкіндігі шектеулі балалардың санының артуы. Статистикалық дереккөздерге сүйене отырып мүмкіндігі шектеулі балалардың саны соңғы онжылдықта шамамен үш есеге артқанын көруге болады. Бұл дегеніміз, білім беру жүйесінде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қамтуда кадр тапшылығы және материалдық-техникалық жабдықтармен білім беру ұйымдарын жабдықтау қажеттіліктері туындайтындығын білдіреді. Инклюзивті білім беруде жақсы көрсеткіштерге жетуде ата-аналардың алатын орыны ерекше екені айқын.

Кілт сөздер: *инклюзивті білім беру; ерекше қажеттілігі бар бала; инклюзивті құзыреттілік; психологиялық- педагогикалық қолдау; инклюзивті құзыретті мамандар.*

Тақырыбы: *Арнайы білім.*

---

¹Alikhan Bokeikhan University, ББМ, Семей, Қазақстан, Zhshuakbayeva@mail.ru

²Alikhan Bokeikhan University, ББМ, Семей, Қазақстан, sandorik84bk@mail.ru

³Gazi University, Ankara, Turkey, ygelisli@gmail.com

MAIN ASPECTS OF INCLUSIVE EDUCATION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Inclusive education in the Republic of Kazakhstan is one of the most important objectives in the country's education system. It aims to provide equal opportunities for learning and development for all children, including those with special educational needs. Inclusive education aims to create an inclusive educational environment in which all children can learn together, supported and individually tailored to their needs. One of the main aspects of inclusive education is the legal and regulatory framework, i.e. the basic documents for implementing inclusive education. On the basis of these documents, inclusive education is implemented at all levels of the education system. One of the pressing problems in the country is the increasing number of children with disabilities over the years. Based on statistical sources, we can see that the number of children with disabilities has almost tripled in the last decade. This means a shortage of staff in the education system for children with special educational needs and a need to equip educational organisations with material and technical equipment. It is clear that parents play a special role in achieving good results in inclusive education.

Key words: Inclusive Education; Child with special needs; Inclusive competence; Psychological and pedagogical support; Inclusive competent specialists.

Theme: Special Educaiton.

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ TOPLUMSAL CİNSİYET KALIP YARGILARINA EŞİT MASALLARIN ETKİSİ

Yusuf Budak¹, Birgül Bozyurt²

Bildiri Kodu: 1033

Masallar ait oldukları toplumun kültürünü aktaran, geleneğin sürmesini sağlayan ve yeniden üretilmesinde de etkisi olan edebi eserlerdir. Çocukların ilk karşılaştığı sözlü edebi eserler, çocuklara kültür kodlarını aktaran mesajlar içermektedir. Çocuklar çoğunlukla masallarda anlatılan karakterleri kendilerine örnek alırlar. Toplumsal cinsiyet bağlamında masallar, ait olduğu toplumun kadın ve erkekle ilgili bakış açısını yansıtır. Bu nedenle masallarda kadın ve erkekle ilgili aktarılan rollerin cinsiyetle ilgili algıları üzerinde etkili olması beklenir. Bu araştırmanın amacı eşit masalların çocuklar üzerindeki toplumsal cinsiyet yargılarına yönelik etkisini incelemektir. Araştırma 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi anaokulunda yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu anaokuluna devam eden 81 çocuk oluşturmuştur. Araştırmada nicel araştırma türlerinden olan yarı-deneysel yöntem kullanılmıştır. Çalışma grubuna ön test yapılmış ve ön test sonrasında 5 (beş) hafta süren eşitlikçi masallar anlatma etkinlikleri uygulaması yapılmıştır. Masal anlatım etkinliklerinin bitmesinden hemen sonra tüm çocuklara son test uygulanmıştır. Ön test ve son test verileri istatistik programı (SPSS 25) kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın ön bulgularından elde edilen verilere göre; masal anlatım etkinlik uygulamaları ile çocukların toplumsal cinsiyet kalıpyargılarında değişim olduğu tespit edilmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Toplumsal cinsiyet, Toplumsal cinsiyet kalıpyargısı, Masal.*

***Tema:** Eğitim Programları ve Öğretim, Okul Öncesi Eğitimi.*

---

¹Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, budaky@gazi.edu.tr

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, birgul.bozyurt@gazi.edu.tr

THE IMPACT OF GENDER-NEUTRAL FAIRY TALES ON PRESCHOOL CHILDREN'S SOCIAL GENDER STEREOTYPES

Fairy tales are literary works that transmit the culture of the society they belong to, ensure the continuation of tradition, and have an impact on its reproduction. The first oral literary works that children encounter contain messages that convey cultural codes to them. Children often emulate the characters depicted in fairy tales. In the context of gender, fairy tales reflect the society's perspectives on women and men. Therefore, it is expected that the roles conveyed in fairy tales regarding gender will have an influence on children's perceptions. The purpose of this research is to examine the impact of gender-neutral fairy tales on children's social gender stereotypes. The research was conducted in an official preschool affiliated with the Ministry of National Education in the Çankaya district of Ankara during the 2022-2023 academic year. The study group consisted of 81 children attending the preschool. A semi-experimental method, which is a quantitative research type, was employed in the research. A pre-test was administered to the study group, followed by a 5-week intervention of storytelling activities using gender-neutral fairy tales. Immediately after the completion of the storytelling activities, a post-test was administered to all children. The pre-test and post-test data were analyzed using the statistical software (SPSS 25). Based on the preliminary findings of the research, it was determined that the storytelling intervention had an effect on children's social gender stereotypes, resulting in changes in their perceptions.

Keywords: Social gender, Social gender stereotypes, Fairy tales.

Theme: Educational Programs and Instruction, Early Childhood Education.

2019-2022 YILLARI ARASINDA YAYINLANAN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA RAPORLARINDA TÜRKİYE’NİN GELİŞİM DURUMUNUN İNCELENMESİ

Büşra Dursun¹

Bildiri Kodu: 1035

Araştırmanın amacı, 2019-2022 yılları arasında yayımlanan toplam dört sürdürülebilir kalkınma raporunda Türkiye’nin sürdürülebilir kalkınma hedef ve göstergelerine göre gelişim durumunu göstermek amacıyla oluşturulan gösterge panolarının analiz edilmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Veriler doküman incelemesi yoluyla toplanmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz tekniği kullanılarak analiz edilmiş, kodlar çıkarılarak önceden belirlenmiş temalara göre düzenlenmiş ve yorumlanmıştır. Raporlar incelendiğinde, 17 sürdürülebilir kalkınma hedefine ulaşma açısından 2019 yılında Türkiye’nin 79. sırada; 2020 ve 2021 yılında 70. sırada; 2022 yılında ise 71.sırada olduğu tespit edilmiştir. Raporlardaki değerlendirmeler dört renk ile sunulmaktadır. Yeşil renk ataması yapıldığında o hedefte her göstergede azami değere ulaşıldığını; sarı renk ataması yapıldığında hedefe ulaşmada güçlüklerin devam ettiğini; turuncu renk atandığında o hedefte büyük zorlukların devam ettiğini; kırmızı renk ise o hedefteki en alt basamağı ifade etmektedir. Raporlardaki renk indeksleri incelendiğinde Türkiye’de yeşil renk indeksinin yapılamadığı tespit edilmiştir. Sarı renk indeksi incelendiğinde 2019 raporunda bu renge rastlanılmamış; diğer yıllarda ise yoksulluğa son ve erişilebilir-temiz enerji hedeflerinde ulaşamadığı görülmüştür. Turuncu renk indeksinde ise sağlıklı bireyler, temiz su ve sıhhi koşullar, sürdürülebilir şehir ve yaşam alanları ve hedefler için ortaklıklar hedeflerinde tespit edilmiştir. Performans ifadesinde en alt basamağı ifade eden kırmızı rengin ise toplumsal cinsiyet eşitliği, sanayi-yenilikçilik ve altyapı, eşitsizliklerin azaltılması, iklim eylemi, sudaki yaşam, karasal yaşam ve barış-adalet ve güçlü kurumlar hedeflerinde atama yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilir kalkınma, Sürdürülebilir kalkınma hedefleri, Doküman analizi.

Tema: Eğitim Programları ve Öğretim.

---

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, busra_dursun92@hotmail.com

INVESTIGATION OF TURKEY'S DEVELOPMENT STATUS IN THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT REPORTS PUBLISHED BETWEEN 2019-2022

The research aims to analyse the dashboards created to show the development status of Turkey according to sustainable development goals and indicators in four sustainable development reports published between 2019-2022. Case study, one of the qualitative research methods, was used in the research. Data has collected through document review. The collected data were analysed using descriptive analysis technique, the codes were extracted, organized, and interpreted according to predetermined themes. When the reports are examined, Turkey ranks 79th in 2019 in terms of achieving 17 sustainable development goals; Ranked 70th in 2020 and 2021; In 2022, it was determined to be in the 71st place. Evaluations in the reports are presented in four colours. When the green colour is assigned, the maximum value has been reached in each indicator in that target; when the yellow colour is assigned, difficulties continue to reach the target; when orange colour is assigned, great difficulties continue in that target; the red colour represents the lowest digit in that target. When the colour indexes in the reports were examined, it was determined that the green colour index could not be made in Turkey. When the yellow colour index is examined, this colour was not found in the 2019 report; in other years, it has seen that the goals of no poverty and affordable and clean energy could not be achieved. In the orange colour index, good health and well-being, clean water and sanitation, sustainable cities and communities, and partnerships for the goals were determined. It was concluded that the red colour, which represents the lowest step in the performance expression, was assigned to the targets of gender equality, industry-innovation and infrastructure, reduced inequalities, climate action, life below water, life on land and peace-justice and strong institutions.

Keywords: *Sustainable development, Sustainable development goals, Document analysis keyword 3.*

Theme: *Curriculum and Instruction.*

TÜRKİYE'DE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE UZAKTAN ÖĞRENME ÖĞRETİM MODELLERİNİN KULLANIMI

Abdullah Mesud Gündüz¹

Bildiri Kodu:1050

Türkiye'de mesleki ve teknik eğitim, 2023 Eğitim Vizyonu ve sanayi ile yapılan protokollerle beraber son dönemde önemli atılımlar yapmıştır. Bu gelişmelerin, mesleki ve teknik eğitime gerekli önemi veren ve bu konuda söz sahibi olan ülkelerin eğitim sistemlerindeki ilerlemelerle paralel çizgilerde olduğu görülmektedir. Bununla beraber mesleki ve teknik eğitim, günümüz yeni eğitim model ve anlayışlarından da doğal olarak etkilenmektedir. Dünyada eğitimi organize eden ve düzenleyen kurumlar, özellikle pandemi sonrasında popüler eğitim anlayışlarından olan hibrit öğrenme ve uzaktan öğrenmeyi, kendi mesleki ve teknik eğitim sistemlerine dahil etmek istemektedirler. Lakin, teorik ve pratik eğitimin öğrencilere bir arada verildiği mesleki ve teknik eğitim sisteminde uzaktan öğrenmeyi kullanmanın bazı avantajları ve dezavantajları olduğu görülmektedir. Bu çalışmada; mesleki eğitimde uzaktan eğitim kullanımının avantaj ve dezavantajlarının ne olduğuna, mesleki eğitimin uzaktan eğitim sistemiyle yürütülmesi üzerine yapılan araştırmalara ve Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin uzaktan eğitim yolu ile verilmesi hususunda Türkiye'nin hangi durumda olduğuna yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Mesleki eğitim, Mesleki ve teknik eğitim, Uzaktan eğitim.*

Tema: *Eğitim Programları ve Öğretimi.*

---

¹Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü, mesudgunduz@gmail.com

USE OF THE DISTANCE LEARNING TEACHING MODELS IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION IN TURKEY

Vocational and Technical Education in Turkey has made significant breakthroughs in the recent period with the 2023 Education Vision and protocols with the industry. It is seen that these developments are in parallel with the progress in the education systems of countries that give the necessary importance to Vocational and Technical Education and have a say in this field. In addition, Vocational and Technical Education is naturally affected by today's new education models and understandings. Institutions that organize and regulate education in the world want to include Blended Learning and Distance Learning, which are popular educational approaches especially after the pandemic, into their VET systems. However, it is seen that there are some advantages and disadvantages of using distance learning in the Vocational and Technical Education System where theoretical and practical education is given to students together. In this study; what are the advantages and disadvantages of using distance learning in Vocational Education, the researches on the conduct of Vocational Education through Distance Education system and the status of Turkey in terms of providing Vocational and Technical Education through Distance Education in Turkey are given.

Keywords: *Vocational education, Vocational and technical education, Distance learning.*

Theme: *Curriculum and Instruction.*

ORTAÖĞRETİM TARİH DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Rıdvan Kılınçarslan¹, Aslıhan Selcen Bingöl²

Bildiri Kodu: 1051

Bu araştırmanın amacı 2018 ve 2022 yıllarında yayımlanan Ortaöğretim Tarih Dersi Öğretim Programlarında yer alan kazanımların tarihsel düşünme becerileri açısından, ünite ve sınıf kademelerine göre dağılımının incelenmesidir. Çalışmada nitel veri toplama ve analiz yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmış; araştırma kaynağını oluşturan öğretim programlarının sistematik bir biçimde çözümlenmesi amaçlanmıştır. 2018 yılında yayımlanan programda kronolojik düşünme, tarihsel kavrama, neden-sonuç ilişkisi kurma, değişim ve sürekliliği algılama, tarihsel sorgulamaya dayalı araştırma, tarihsel analiz ve yorum, tarihsel sorun analizi ve karar verme ile tarihsel empati becerileri yer almaktadır. 2022 yılında yayımlanan programda neden-sonuç ilişkisi kurma ile değişim ve sürekliliği algılama becerileri yer almamakta; diğer becerilerin ise 2018 yılında yayımlanan programdaki beceriler ile aynı olduğu görülmektedir. Ortaöğretim Tarih Dersi Öğretim programlarında “Alana Özgü Yeterlilik ve Beceriler” başlığı altında toplanan bu beceriler ile öğrencilerin bilgiyi üreten ve yorumlayan bir tutum sergilemelerinin hedeflendiği anlaşılmaktadır. Araştırmaya konu olan tarihsel düşünme becerilerinin öğretim programlarındaki kazanımlarla tutarlı olması ve sınıf kademelerine uygun olarak dağılımı olası sonuç olarak beklenmektedir.

***Anahtar Kelimeler:** Tarih, Tarih öğretim programı, Tarihsel düşünme becerileri.*

***Tema:** Eğitim Programları ve Öğretim.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, ridvan.kilincarslan@gazi.edu.tr

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim, asbingol@gazi.edu.tr

EXAMINATION OF SECONDARY SCHOOL HISTORY COURSE CURRICULA IN TERMS OF HISTORICAL THINKING SKILLS

The aim of this research is to examine the distribution of the acquisitions in the Secondary Education History Course Curriculum published in 2018 and 2022 in terms of historical thinking skills by unit and class levels. In the study, the document review method, one of the qualitative data collection and analysis methods, was used; It is aimed to analyze the teaching programs that constitute the research resource in a systematic way. Published in 2018, the program includes chronological thinking, historical comprehension, establishing cause-effect relationships, perceiving change and continuity, research based on historical inquiry, historical analysis and interpretation, historical problem analysis and decision making, and historical empathy skills. The program, which was published in 2022, does not include the skills of establishing cause-effect relationships and perceiving change and continuity; other skills are seen to be the same as the skills in the program published in 2018. It is understood that with these skills, which are gathered under the title of "Field-Specific Competences and Skills" in the Secondary Education History Course Curriculum, it is aimed that the students exhibit an attitude that produces and interprets information. As a possible result, it is expected that the historical thinking skills, which are the subject of the research, are consistent with the acquisitions in the curriculum and are distributed in accordance with the grade levels.

***Keywords:** History, History curriculum, Historical thinking skills.*

***Theme:** Curriculum and Instruction.*

DEDE KORKUT HİKÂYELERİNDEKİ DEĞERLERİMİZ

Bariş Erdoğan¹, Çiğdem Aytaç², Buğlem Ünay³, Aras Özdemir⁴

Bildiri Kodu: 1053

Bu projenin amacı Dede Korkut Hikâyeleri kitabının içeriğinde hangi değerlere vurgu yapıldığını, hikayelerin Bilim ve Sanat Merkezi öğrencileri tarafından ne kadar tanındığını belirlemek ve kitabı içerdiği değerleri Bilsen öğrencilerine tanıtmaktır. Bu araştırma nitel araştırma deseniyle kurgulanmıştır. Araştırmada ilk olarak Dede Korkut Hikayeleri kitabı alınmış kitabın içeriğindeki değerler Grimm ve Horstmeyer' in değer sınıflandırmasına göre sınıflandırılmıştır (2003). Böylece kitabın hangi değerleri okurlarına vermek istediği belirlenmiştir. Bu kısımda doküman analizi yöntemi kullanılmış, kitap içeriğinin incelenmesinde betimsel analiz tekniği uygulanmıştır. Araştırmada öğrencilerin görüşleri de ön ve son görüşme formu ile alınmış, açık uçlu sorularla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemiyle seçilen Altındağ Bilsen öğrencilerine hikayeler hakkında ne bildiklerini soran bir anket uygulanmış, ön testte öğrencilerin hikayeleri okumadıkları ve içeriği hakkında fikir sahibi olmadıkları görülmüştür. Bunun üzerine kitaptan seçilen üç hikâye proje danışmanı ve projedeki bir öğrenci tarafından eski usullerde Altındağ Bilsen öğrencilerine anlatılmıştır. Ayrıca okul panolarına hikayeleri anlatan görseller ve yazılar asılmıştır. Süreç sonunda araştırma başında uygulanan anket aynı öğrencilere tekrar uygulanmış, öğrencilerin hikayeleri ve içeriğinde geçen değerlerle ilgili bilgi sahibi oldukları görülmüştür. Diğer taraftan kitaptaki değerler incelendiğinde kitapta en fazla hegemonya değerlerinin yer aldığı en az toplumun devamını güvence altına alan değerlere yer verildiği görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler:** Değerler, Dede korkut hikayeleri, Bilsen, Üstün yetenek.*

***Tema:** Eğitim Programları ve Öğretim.*

---

¹Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı, erdgnbrs@gmail.com

² Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, naytac0635@gmail.com

³ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, buglemunay06@gmail.com

⁴ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, arasbey06.uean@gmail.com

OUR VALUES IN DEDE KORKUT STORIES

The aim of this project is to determine which values are emphasized in the content of the Dede Korkut Stories book, how well the students of the Science and Art Center know the stories, and to introduce the book-the values it contains to Bilsem students. This research was designed with a qualitative research design. In the research, the book Dede Korkut Stories was taken first, and the values in the content of the book were classified according to the value classification of Grimm and Horstmeyer (2003). Thus, it was determined which values the book wanted to convey to its readers. In this part, the document analysis method was used, and the descriptive analysis technique was applied in examining the content of the book. In the research, students' opinions were also taken with the pre- and post-interview forms, and the data obtained with open-ended questions were subjected to content analysis. A questionnaire was applied to Altındağ Bilsem students, who were selected by the easily accessible sampling method, asking what they knew about the stories. Thereupon, three stories selected from the book were told to Altındağ Bilsem students in the old ways by the project consultant and a student in the project. In addition, images and texts telling the stories were hung on the school boards. At the end of the process, the questionnaire applied at the beginning of the research was applied again to the same students, and it was seen that the students had knowledge about their stories and the values in their content. On the other hand, when the values in the book are examined, it is seen that the values that guarantee the continuation of the society at least include the values of hegemony in the book.

Keywords: *Values, Dede Korkut Stories, Bilsem, Superior talent.*

Theme: *Education Programs and Teaching.*

KÜBİK ŞİFRELEME KELİME OYUNU

Melike Çetinkaya¹, Alper Demirel², İsmet Naci Öztürk³, Ramazan Emir Şahin⁴,
Yiğit Özkanca⁵

Bildiri kodu:1062

Bu projenin amacı kelime türlerini ve basit şifrelemeyi öğreten bir kutu oyunu tasarlamaktır. Bu amaçla özgün bir şifreleme materyali ve kutu oyunu tasarlanmıştır. Araştırmanın yöntemi uygulama araştırmasıdır. Örgün eğitim müfredatında öğretim programında şifreleme konusu yer almamaktadır. Halbuki halbuki şifreleme günümüzde haberleşme ve iletişimin bu kadar yaygın olduğu bir devirde üzerinde durulması ve bilinmesi gereken bir konudur. Bu durum projemizde bir problem olarak ele alınmış tasarlanan kutu oyunu yoluyla oyunculara basit ve özgün bir şifreleme tekniği oyun içerisinde aktarılmaya çalışılmıştır. Bunun için iki boyutlu şifreleme yöntemi olan Polybius şifrelemesi bu projede bir küpün altı yüzeyine ve üç boyuta taşınmış ve teknik tamamen farklılaştırılarak özgün bir şifreleme tekniği ve şifreleme materyali elde edilmiştir. Tasarlanan kutu oyununda geliştirilen bu materyal aktif şekilde kullanılmaktadır. Projenin hedef kitlesi ilkokul ve ortaokul öğrencileridir. Tasarlanan kutu oyunuyla ana amaçlardan olan disiplinlerarasılık için matematik ve Türkçe dersi konuları bir araya getirilmiştir. Proje materyallerini kullanan öğrencilerin yazmaya olan ilgilerinin arttığı, öğrencilerin kelime türlerini eğlenerek öğrendiklerini ifade ettikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kriptoloji, Şifreleme, Oyun-oyunlaştırma.

Tema: Eğitim Programları ve Öğretim.

---

¹ Dr. Öğretmen, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, melikec.0993@gmail.com

² Öğretmen, Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı, alperdemirel06@gmail.com

³ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, suluiccaca@gmail.com

⁴ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, sahinramazanemir81@gmail.com

⁵ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, yigitozkanca@hotmail.com

CUBIC CIPHER WORD GAME

The aim of this project is to design a board game that teaches word types and simple encryption. For this purpose, a unique encryption material and board game has been designed. The method of the research is application research. The subject of encryption is not included in the curriculum in the formal education curriculum. However, encryption is an issue that needs to be emphasized and known in an era where communication and communication are so widespread. This situation was handled as a problem in our project, and a simple and original encryption technique was tried to be conveyed to the players through the designed board game. For this purpose, Polybius encryption, which is a two-dimensional encryption method, has been moved to the six surfaces of a cube and three dimensions in this project, and a unique encryption technique and encryption material has been obtained by completely differentiating the technique. This material developed in the designed board game is actively used. The target audience of the project is primary and secondary school students. With the designed board game, the subjects of mathematics and Turkish lessons were brought together for interdisciplinarity, which is one of the main purposes. It has been determined that the students who use the project materials have increased their interest in writing and that they have learned the types of words by having fun.

Keywords: *Cryptology, Cryptography, Game-gamification.*

Theme: *Education Programs and Teaching.*

YERLİ VE YABANCI ÇİZGİ FİMLERİN DEĞERLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Melike Çetinkaya¹, Nihal Bıyıklı², Duru Yüksel³, Orhan Özdemir⁴

Bildiri Kodu: 1063

Bu projenin amacı yerli ve yabancı çizgi filmleri toplumsal değerler ve içerdikleri sürdürülebilirlik mesajları bakımından karşılaştırmaktır. Bu amaçla, amaçlı örnekleme metodu kullanılarak üç yerli, üç yabancı çizgi film seçilmiştir. Bu projede kullanılan araştırma yöntemi doküman analizidir. Yerli çizgi filmler TRT' den yabancılar Disney Channel' dan seçilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmış, bahsi geçen çizgi filmler 2 araştırmacı tarafından belirlenen değerlere göre betimsel analize tabi tutulmuştur. Yapılan analizler sonucunda toplam değer sayısı bakımından yerli çizgi filmlerin yabancı çizgi filmlerden daha zengin olduğu, ancak alt değerlere göre bu durumun değişim gösterdiği özellikle ulusal değerler ve hedonist değerlerde bu ayrımın belirgin olduğu yerli çizgi filmlerde çok fazla ulusal değer yer alırken yabancı çizgi filmlerin hedonist değerler açısından daha zengin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sürdürülebilirlik bağlamında yabancı çizgi filmlerde mesaja rastlanmazken yerli çizgi filmlerde sınırlı da olsa sürdürülebilirlik mesajları verildiği görülmüştür. Araştırma sonucunda çizgi filmlerin içerdiği değerlerin yerli ve yabancı olmasına göre değişim gösterebildiği ancak hem yerli hem de yabancı çizgi filmlerde önemli değerlere yer verildiği, ebeveynlerin çocuklarının izleyeceği çizgi filmlere karar verirken yerli ya da yabancı ayrımından ziyade hangi çizgi filmi izleyeceğine o çizgi filmin içeriğine bakarak karar vermesinin daha isabetli olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çizgi filmler, Değerler, Sürdürülebilirlik.

Tema: Eğitim Programları ve Öğretim.

---

¹Dr. Öğretmen, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, melikec.0993@gmail.com

²Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müze Eğitimi, nihalsosyal@gmail.com

³Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, duruyksl@hotmail.com

⁴Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, ozdemirorhan532@gmail.com

COMPARISON OF DOMESTIC AND FOREIGN CARTOON MOVIES IN VALUES AND SUSTAINABILITY

The aim of this project is to compare domestic and foreign cartoons in terms of social values and the sustainability messages they contain. For this purpose, three domestic and three foreign cartoons were selected using the purposive sampling method. The research method used in this project is document analysis. Domestic cartoons were selected from trt, foreigners from disney channel. Qualitative research methods were used in the research, and the cartoons mentioned were subjected to descriptive analysis according to the values determined by 2 researchers. As a result of the analysis, domestic cartoons are richer than foreign cartoons in terms of the total number of values, but this situation changes according to the lower values, especially in national values and hedonist values, and this distinction is evident in domestic cartoons, while foreign cartoons have a lot of national values in terms of hedonist values. found to be richer. In addition, in the context of sustainability, while no messages were found in foreign cartoons, it was seen that sustainability messages were given, albeit limited, in domestic cartoons. As a result of the research, the values of the cartoons can vary depending on whether they are domestic or foreign, but important values are included in both domestic and foreign cartoons. It was concluded that it would be more accurate.

***Keywords:** Cartoons, Values, Sustainability.*

***Theme:** Curriculum and Instruction.*

EĞİTİM YÖNETİMİ

TÜRKMENİSTAN EĞİTİM SİSTEMİNİN POLİTİK, EKONOMİK, SOSYOLOJİK VE TEKNOLOJİK NİTELİKLERİNE İLİŞKİN BİR ÇÖZÜMLENME

Atamyrat Azadov¹, Ayhan Ural²

Bildiri kodu: 1040

Bu çalışmanın amacı, Türkmenistan eğitim sisteminin politik, ekonomik, sosyolojik ve teknolojik özelliklerine ilişkin bir çözümleme yapmaktır. Bu bağlamda Türkmenistan eğitim sisteminin mevcut durumunu anlamak, güçlü ve zayıf yönlerini ele almak, fırsatları değerlendirmek ve tehditlere karşı önlem almak için stratejik öneriler sunmak hedeflenmiştir. Bu çalışma nitel araştırma olup, veri toplama işleminde dokümantasyon tekniği kullanılmıştır. Dokümantasyon içeriği olarak Türkmenistan eğitim sistemine ilişkin ulusal ve resmî belgeler, uluslararası raporlar ve bu konuda yapılan bilimsel çalışmalardan faydalanılmıştır. Bu dokümanlarda PEST analizinin ilk unsuru olan politik faktörde, eğitim politikaları, yasal düzenlemeler ve devlet politikaları incelenmiştir. İkinci olarak, ekonomik unsurda ekonomik koşulların eğitim sistemine etkisi üzerinde durulmuştur. Üçüncü olarak, sosyolojik unsurda demografik değişimler, toplumsal değerler ve cinsiyet eşitsizliğinin eğitim sistemindeki önemi gözden geçirilmiştir. Son olarak, teknolojik unsurda ise teknolojik gelişmelerin eğitim sistemindeki etkilerine bakılmıştır. Elde edilen bulguların, eğitim politikalarının geliştirilmesi ve eğitim kalitesinin artırılması gibi konulara yönelik stratejilerin belirlenmesinde karar vericilere ve eğitim uzmanlarına katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Araştırma devam ettiği için araştırmaya ilişkin kesin bulgu, sonuç ve öneriler daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkmenistan, Eğitim sistemi, PEST tekniği.

Tema: Eğitim Bilimleri, Eğitim Yönetimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi Bilim Dalı, atamyrat.azadov@gazi.edu.tr, azadovatamyrat@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, urala@gazi.edu.tr

AN ANALYSIS OF THE POLITICAL, ECONOMIC, SOCIOLOGICAL, AND TECHNOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE EDUCATION SYSTEM IN TURKMENISTAN

The purpose of this study is to conduct an analysis of the political, economic, sociological, and technological characteristics of the education system in Turkmenistan. In this context, the aim is to understand the current state of the Turkmenistan education system, address its strengths and weaknesses, evaluate opportunities, and provide strategic recommendations to mitigate threats. This study is a qualitative research and the documentation technique has been used for data collection. National and official documents related to the Turkmenistan education system, international reports, and relevant scientific studies have been utilized as the content of the documentation. In these documents, the first element of the PEST analysis, the political factor, examines education policies, legal regulations, and government policies. Secondly, the economic factor focuses on the influence of economic conditions on the education system. Thirdly, the sociological factor reviews demographic changes, societal values, and the importance of gender inequality in the education system. Finally, the technological factor examines the effects of technological advancements on the education system. It is anticipated that the findings will contribute to decision makers and education experts in determining strategies for improving education policies and enhancing educational quality. As the research is ongoing, definitive findings, conclusions, and recommendations regarding the research will be presented later.

***Keywords:** Turkmenistan, Education system, PEST technique.*

***Theme:** Educational Sciences, Education Management.*

EĞİTİMDE ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖĞRENCİLERİN AÇIK UÇLU MADDELERİN PUANLANMASINDAKİ (AKRAN DEĞERLENDİRME) PUANLAYICI DAVRANIŞLARININ ÇOK YÜZEYLİ RASCH ÖLÇME MODELİ İLE İNCELENMESİ

Burçin Görgülü Öztürk¹, İsmail Karakaya²

Bildiri Kodu: 1026

Bu araştırmanın amacı ortaöğretimde açık uçlu matematik maddelerinin puanlanmasında öğrencilere akran değerlendirmesi yaptırmak ve bu değerlendirmede öğrencilerin puanlayıcı davranışlarını incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2022-2023 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Ankara ili Mamak ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir devlet lisesinde öğrenim gören 65 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilere araştırma öncesi açık uçlu maddeler, akran değerlendirme ve açık uçlu maddelerin puanlanmasında puanlayıcı davranışları olarak katılık, cömertlik davranışları hakkında bilgi verilmiştir. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından 10 tane matematik sorusundan oluşan başarı testi ve analitik dereceli puanlama anahtarı hazırlanmıştır. Başarı testi ve DPA için 7 uzmandan görüş alınmış ve gerekli düzenlemeler yapılmış, madde analizleri için 103 öğrenci üzerinde pilot uygulama yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda madde ayırt ediciliği ve madde güçlüğü istatistiklerine bakılarak araştırma için en uygun olan 4 soru seçilmiştir. Seçilen sorular çalışma grubundaki öğrencilere uygulanmış ve her öğrenci düşük, orta ve yüksek seviyede olan 3 akranının kağıdını okuyarak toplamda 12 soru değerlendirmiştir. Öğrenci değerlendirmeleri Facets programı kullanılarak Çok Yüzeysel Rasch Ölçme Modeli ile analiz edilmiştir. Ölçme sonuçlarına göre öğrencilerin puanlama davranışlarının benzer olduğu ve sıklıkla puanlayıcı davranış hataları yaptıkları görülmüştür.

***Anahtar Kelimeler:** Açık uçlu madde, Öz ve akran değerlendirme, Çok yüzeysel rasch ölçme modeli.*

***Tema:** Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.*

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bölümü, gorguluburcin@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bölümü, ikarakaya@gazi.edu.tr

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF SELF AND PEER ASSESSMENT ON SCORING OF OPEN-ENDED MATHEMATICS ITEMS WITH MULTI-FACET RASCH MEASUREMENT

The purpose of this research is to have students make peer assessment in scoring open-ended mathematics items in secondary education and to examine students' rater behaviours in this assessment. The study group of the research consists of 65 students studying in a state high school affiliated to the Ministry of National Education in the province of Ankara in the spring term of the 2022-2023 academic year. Before the research, students were informed about open-ended items, peer assessment and severity and leniency behaviors as rater behaviors in scoring open-ended items. As a data collection tool, an achievement test consisting of 10 mathematics questions and a analytical rubric were prepared by the researcher. Opinions of 7 experts were taken for achievement test and DPA and necessary arrangements were made and a pilot application was made on 103 students for item analysis. As a result of analysis, the most appropriate 4 questions were selected for the research by looking at the item discrimination index and item difficulty statistics. The selected questions were applied to the students in the study group and each student read the papers of 3 of their peers at low, medium and high levels and evaluated a total of 12 questions. Student evaluations were analyzed with the Multi-Facet Rasch Model using the Facets programme. According to the measurement results, it was observed that the scoring behaviors of the students were similar and they frequently made rater behavior mistakes.

Keywords: *Open-ended item, Peer and self-assessment, Many facet rasch model.*

Theme: *Assessment and Evaluation in Education.*

AÇIK UÇLU MADDELERDEN OLUŞAN MADDE TAKIMLARININ GÜVENİRLİĞE ETKİSİNİN GENELLENEBİLİRLİK KURAMI İLE KESTİRİMİ

Melek Gülşah Şahin¹, Serpil Kocaoğlu², Gülşen Taşdelen Teker³

Bildiri kodu:1038

Bu çalışmanın amacı, açık uçlu maddelerden oluşan madde takımlarının güvenilirliğe etkisini ortaya koymaktır. Çalışmanın verileri, 6. sınıf Bilim Uygulamaları seçmeli dersini alan 110 öğrencinin 3'er maddelik iki madde takımında yer alan toplam 6 açık uçlu maddeye verdikleri cevapların 3 farklı puanlayıcı tarafından puanlanması sonucu elde edilmiştir. Çalışmada güvenilirlik kestirimlerinde Genellebilirlik Kuramından elde edilen G katsayıları incelenmiştir. Madde takımı etkisinin dahil edilmediği durumda tüm öğrencilerin (b) tüm maddelere (m) verdikleri cevapların tüm puanlayıcılar (p) tarafından puanlandığı $b \times m \times p$ tümüyle çaprazlanmış desen kullanılmıştır. Madde takımı etkisinin dahil edildiği durumda ise tüm öğrencilerin madde takımlarında (h) yer alan tüm maddeleri cevapladığı ve bu cevapları tüm puanlayıcıların puanladığı $b \times (m:h) \times p$ yuvalanmış desen kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre madde takımı etkisi ele alınmadığında G katsayısı 0.73 olarak kestirilirken, madde takımı etkisi dahil edildiğinde ise G katsayısı 0.60 olarak hesaplanmıştır. Genellebilirlik kuramı kapsamında yürütülen karar çalışmalarında madde ve madde takımı sayısındaki artışların güvenilirliğe olumlu katkı sağladığı gözlenirken en büyük etkinin madde takımı sayısındaki artıştan kaynaklandığı görülmüştür. Sonuç olarak madde takımlarından oluşan açık uçlu testlerden elde edilen sonuçların güvenilirliği hesaplanırken daha yansız bir kestirim için mutlaka madde takımı etkisinin de göz önünde bulundurulması gerektiği söylenebilir. Ayrıca daha yüksek güvenilirlik için madde sayısı yerine madde takımı sayısının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Açık uçlu madde, Madde takımı, Genellebilirlik kuramı, Güvenirlik.

Tema: Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme.

---

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, mgulsahsahin@gazi.edu.tr

² Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, znc110@gmail.com

³ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, gulsentasdelen@hacettepe.edu.tr

ESTIMATING THE EFFECT OF TESTLETS CONSISTING OF OPEN-ENDED ITEMS ON RELIABILITY BY GENERALIZABILITY THEORY

The aim of this study is to reveal the effect of testlets consisting of open-ended items on reliability. The data of the study were obtained as a result of the responses of 110 students taking the 6th grade Science Applications elective course to a total of 6 open-ended items in two 3-item testlets by 3 different raters. In the study, the G coefficients obtained from the Generalizability Theory was used for reliability estimations. In the case of ignoring testlet effect, the $bxm \times p$ fully crossed design was used, in which all students' (b) answers to all items (m) were scored by all raters (p). In the case of including the testlet effect, the $bx(m:h) \times p$ nested design was used, in which all students answered all the items in the testlets (h) and all raters scored these answers. According to the results obtained, the G coefficient was estimated as 0.73 when testlet effect was not taken into account, while this coefficient was calculated as 0.60 when testlet effect included. In the decision studies carried out within the scope of generalizability theory, it was observed that the increase in the number of items and testlets contributed positively to the reliability, while it was observed that the greatest effect resulted from the increase in the number of testlets. As a result, it can be said that when calculating the reliability of the scores obtained from open-ended tests consisting of testlets, the testlet effect should be taken into account for unbiased estimation. In addition, it is recommended to increase the number of testlets instead of the number of items for higher reliability.

Keywords: *Open ended items, testlet, Generalizability theory, Reliability.*

Theme: *Measurement and Evaluation in Education.*

БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТІҢ ДАЙЫНДЫҒЫН ПЕДАГОГТЕРДІҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ НЕГІЗІНДЕ АНЫҚТАУ

Ерсұлтанова Гүльнур Серикбаевна¹, Толеубекова Рымшаш Камешовна², Gürcü

Erdamar Koç³

Bildiri Kodu: 1058

Бұл мақалада педагогтердің білімін бағалау негізінде болашақ әлеуметтік педагогтарды даярлау мәселесі қарастырылады. Қазақстан Республикасында педагогикалық мамандықтардың түлектеріне мектепте еңбек қызметін бастау үшін Ұлттық біліктілік тестілеуін тапсыру талап етіледі. Алайда, заңнамалық актілердегі өзгерістерге байланысты ұлттық тестілеуді тапсыру талаптарына өзгерістер енгізілуде. Сондай-ақ, мақалада Қазақстан Республикасы бойынша тестілеудің статистикалық деректері ұсынылған. Әлеуметтік педагогтарды даярлаудағы халықаралық тәжірибе де осы зерттеуде қарастырылған. Бұл зерттеу ЖОО түлегінің кәсіби дайындығында көрініс табуы тиіс, өйткені ол жоғары білім берудің нәтижелілігінің негізгі критерийі болып табылады.

Түйінді Сөздер: Түлекәлеуметтік педагог, бағалау, біліктілік тесті, түлек.

Тақырыбы: Білім берудегі бағалау және өлшеу.

---

¹Докторант, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Педагогика кафедрасы, Астана, Қазақстан, e_gulnura@mail.ru

²П.ғ.д, профессор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, Педагогика кафедрасы, Астана, Қазақстан, toleubekova@mail.ru

³П.ғ.д, профессор, Гази Университеті, Педагогика ғылымдары факультеті, Анкара, Туркия, gurkoc@gazi.edu.tr

THE READINESS OF A FUTURE SOCIAL PEDAGOGUE BASED ON THE ASSESSMENT OF TEACHERS' KNOWLEDGE

This article deals with the problem of preparing future social teachers based on the assessment of teachers' knowledge. The purpose of the study is to explore the readiness of the future social work teacher based on the assessment of teachers' knowledge. In the Republic of Kazakhstan, graduates of pedagogical specialties are required to pass the National Qualification Test to start working at school. However, in view of changes in legislative acts, there have been changes to the requirements for passing national testing. The article also presents the statistical data on testing indicators of the university graduates of the Republic of Kazakhstan. Best practice in the training of social work teachers is also considered in this study. This contribution should be reflected in the professional training of a university graduate since it is the main criterion for the effectiveness of higher education.

Keywords: *Social pedagogy, Assessment, Qualification test, Graduate.*

Theme: *Measurement and Evaluation in Education.*

FELSEFE GRUBU EĞİTİMİ

JOSE ORTEGA Y GASSET FELSEFESİNDE DOSTLUK

Burcu Irmak¹, Ayten Koç Aydın²

Bildiri Kodu: 1034

Bu araştırmanın amacı Jose Ortega Y Gasset'in dostluk kavramına bakış açısını incelemek, ben ve öteki arasında kurulan ilişkiyi değerlendirmektir. Bu noktada Gasset felsefesi ontolojik, epistemolojik ve değerler açısından ele alınacaktır. Gasset'in insan, tarih ve toplum anlayışı da dostluk kavramı çerçevesinde değerlendirilecektir. Araştırmada içerik analizi ve metin yorumlamaya dayalı betimsel bir yöntem kullanılacaktır. Evren ve örneklem grubu kullanılmayacaktır. Verilerin toplanmasında öncelikle Gasset'in İspanyolca'dan Türkçe'ye çevirisi yapılmış kendi eserleri, Ortega hakkında yazılan tezler, makaleler ve kitaplar incelenecektir. Verilerin analizinde içerik tarama ve doküman analizi yöntemi kullanılacaktır. Yaşamı dar anlamda kökten yalnızlık olarak kabul eden Ortega'ya göre insanın kendi benliğine ulaşabilmesi ve özünü oluşturabilmesi için başka benler ile kurulan sevgi ve dostluk ilişkisinin önemli olduğu görülmektedir. Başka benler ile kurulan ilişki başlangıçta bir çatışma ve savaşım içerse de nezaket yolu ile sorunlar en aza indirilebilir. Bununla birlikte Ortega açısından dostluk karşılıklılık içerdiği için toplumsal bir ilişkidir.

Anahtar Kelimeler: *Dostluk, Kökten yalnızlık, Öteki.*

Tema: *Felsefe Grubu Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Felsefe Grubu Eğitimi, brcrmak@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Felsefe Grubu Eğitimi, aytenaydin@gazi.edu.tr

FRIENDSHIP IN THE PHILOSOPHY OF JOSE ORTEGA Y GASSET

The aim of this research is to examine the perspective of Jose Ortega Y Gasset on the concept of friendship and to evaluate the relationship between me and the other. At this point, Gasset philosophy will be discussed in terms of ontological, epistemological and values. Gasset's understanding of people, history and society will also be evaluated within the framework of the concept of friendship. A descriptive method based on content analysis and text interpretation will be used in the research. The universe and sample group will not be used. In the collection of data, first of all, Gasset's own works translated from Spanish to Turkish, theses written about Ortega, articles and books will be examined. Content scanning and document analysis methods will be used in the analysis of the data. According to Ortega, who accepts life as radical loneliness in the narrow sense, it is seen that the relationship of love and friendship of love and friendship established with other selves is important in order for a person to reach her/his own self and create her/his essence. Although the relationship with other selves includes conflict and struggle at the beginning, problems can be minimized by courtesy. However, for Ortega, the friendship is a social relationship as it includes reciprocity.

Keywords: *Friendship, Radically lonely, Other.*

Theme: *Philosophy education.*

HİLMİ ZİYA ÜLKEN VE BEDENİN FELSEFESİ OLARAK OYUN

Çetin Canbaz¹, Mehmet Ali Dombaycı²

Bildiri Kodu: 1054

Türk düşünce tarihinin çok yönlü entelektüellerinden biri olan Hilmi Ziya Ülken, felsefeden tarihe, sanattan eğitime birçok alanda çalışmalar yapmıştır. İhtisaslaşmanın zirveye ulaştığı son yüzyılda Ülken gibi bütünü görmeye çalışan düşünür sayısı azalmıştır. Onun bütüne bakışından ortaya çıkan insan anlayışında eğitimin ayrı bir yeri vardır. Çünkü eğitim insan olmanın ilk ve en önemli aşaması olan çocukluk ile doğrudan ilgilidir. Ülken'in geç dönemlerinde kaleme aldığı eserlerinde çocuk ve eğitim ön plana çıkmaktadır. Bu eserlerde dikkat çeken düşüncelerden biri de oyundur. Oyun düşüncesi kendi içinde çok boyutluluğa sahiptir. Ülken bütünlüklü bakış açısı çok boyutlu oyun düşüncesini kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Bu bağlamda onun oyun düşüncesi pedagoji, tarih, felsefe ve sanat gibi farklı alanlardan beslenmektedir. Felsefe tarihi boyunca da oyun kavramı üzerine çok farklı düşünceler ortaya konmuştur. Ülken'in eğitim felsefesindeki oyun düşüncesi, çokluğun içinde özellikle Friedrich Nietzsche ve Johan Huizinga oyun düşünceleri ile bazı benzerlikler içermektedir. Bu çalışmadaki amaç, Ülken'in yaratıcı bir güç ve beden felsefesi olarak tanımladığı oyun düşüncesinin Nietzsche ve Huizinga'nın düşünceleri ile değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: Hilmi Ziya Ülken, Oyun, Nietzsche, Huizinga.

Tema: Felsefe Grubu Eğitimi.

---

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Felsefe Grubu Eğitimi, cetin.canbaz@gazi.edu.tr

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Felsefe Grubu Eğitimi, dombayci@gazi.edu.tr

HILMI ZIYA ÜLKEN AND PLAY AS THE PHILOSOPHY OF THE BODY

Hilmi Ziya Ülken, one of the versatile intellectuals in the history of Turkish thought, has conducted studies in various fields ranging from philosophy to history, art to education. In an era where specialization has reached its peak, the number of thinkers like Ülken who strive to see the whole has diminished. In his understanding of humanity that emerges from his holistic perspective, education holds a distinct place. This is because education is directly related to childhood, which is the first and most important stage of being human. Children and education take center stage in Ülken's works from his later periods. One of the notable ideas in these works is the concept of play. The concept of play itself has multidimensionality. Ülken comprehensively addresses the multidimensional concept of play within his holistic perspective. In this context, his concept of play in education draws from various fields such as pedagogy, history, philosophy, and art. Throughout the history of philosophy, different ideas have been put forward regarding the concept of play. Ülken's concept of play in educational philosophy bears some similarities to Friedrich Nietzsche and Johan Huizinga's ideas, particularly regarding multiplicity. The aim of this study is to evaluate Ülken's concept of play, which he defines as a creative power and philosophy of the body, in light of Nietzsche and Huizinga's thoughts.

Keywords: Hilmi Ziya Ülken, Play, Nietzsche, Huizinga.

Theme: Philosophy and Related Science Education.

FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ

İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ BASİT ELEKTRİK DEVRELERİ ÜNİTESİNDE TAHMİN GÖZLEM AÇIKLAMA(TGA) TEMELLİ ÖĞRETİMİN ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARISI VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ

Süleyman Oğraş¹, İbrahim Yüksel²

Bildiri Kodu: 1028

Bu araştırmada amaç ilkökul fen bilimleri dersinde dördüncü sınıfta basit elektrik devreleri ünitesinde tahmin gözlem açıklama temelli etkinlikler uygulayarak öğrencilerin dersteki akademik başarılarına ve motivasyonlarına etkisini incelemektir. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ön test – son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ili Keçiören ilçesinde 2022-2023 eğitim- öğretim yılında iki devlet ilkokulunda dördüncü sınıfta öğrenim gören deney ve kontrol grubu öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem seçimi yapılırken seçkisiz örnekleme yöntemi belirlenmiştir. Bu araştırma kapsamında öğrencilerin derse karşı motivasyonlarını ölçmek için fene yönelik motivasyon ölçeği kullanmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarını ölçmek için basit elektrik devreleri başarı testinin uyarlanmış hali uygulanmıştır. Başarı testi ve motivasyon ölçeği ön test ve son test olarak kontrol ve deney grubu olan sınıflarda uygulanmıştır. Deney grubu olan sınıflarda tahmin gözlem açıklama etkinlikleri yapılırken kontrol grubu olarak belirlenen sınıfta fen bilimleri dersi öğretim programında belirlenen müfredat dikkate alınarak ve dördüncü sınıf ders kitabında bulunan etkinlikler yapılmıştır. Çalışmanın uygulama ve analiz aşamaları devam etmektedir. Tahmin gözlem açıklama temelli etkinliklerin yapıldığı deney grubu öğrencilerinin dördüncü sınıf basit elektrik devre elemanları ünitesine yönelik akademik başarı düzeylerinin ve fene yönelik motivasyonlarının kontrol grubu öğrencilerine göre daha fazla olması ve deney grubu lehine anlamlı bir farklılık yaratması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Fen bilgisi eğitimi, Basit elektrik devreleri, İlkokul.

Tema: Fen Bilgisi Eğitimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı, suleym12379@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Fen Bilgisi Eğitimi, ibrahimyuksel@gazi.edu.tr

THE EFFECT OF PREDICTION OBSERVATION EXPLANATION (TGA) BASED TEACHING ON STUDENTS' ACADEMIC SUCCESS AND MOTIVATION IN THE ELEMENTARY SCHOOL FOURTH GRADE SCIENCE LESSON SIMPLE ELECTRIC CIRCUITS UNIT

The aim of this research is to examine the effects of students' academic success and motivation in the course by applying prediction-observation-explanation-based activities in the fourth grade simple electrical circuits unit in primary school science course. In the research, a quasi-experimental design with pretest-posttest matched control group, which is one of the quantitative research methods, was used. The study group of the research consists of the experimental and control group students studying in the fourth grade in two public primary schools in the Keçiören district of Ankara province in the 2022-2023 academic year. Random sampling method was determined while choosing the sample in the study. Within the scope of this research, a science motivation scale was used to measure students' motivation towards the lesson. An adapted version of the simple electrical circuits achievement test was applied to measure the academic achievement of the students. Achievement test and motivation scale were applied in classrooms with control and experimental groups as pre-test and post-test. While prediction-observation-explanation activities were carried out in the classrooms with the experimental group, the activities in the fourth grade textbook were carried out in the classroom determined as the control group, taking into account the curriculum determined in the science curriculum. The application and analysis phases of the study continue. It is expected that the academic achievement levels of the students in the experimental group, in which activities based on prediction-observation and explanation were made, and their motivation towards science for the fourth grade simple electrical circuit elements unit, would be higher than the students in the control group and create a significant difference in favor of the experimental group.

Keywords: *Science education, Simple electrical circuits, TGA, primary school.*

Theme: *Science Education.*

ORTAOKUL 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN HİPOTETİK DÜŞÜNEREK DEĞİŞKENLERİ BELİRLEME VE KONTROL ETME BECERİLERİNİ ÖLÇMEKİÇİN TEST GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Tuba Kamanlı¹, İlbilge Dökme²

Bildiri Kodu: 1031

Günlük hayatımızda pek çok sorunla karşılaşırız ve sorunlara çeşitli çözümler üretmeye çalışırız. Ancak bazen sorunun kaynağını, değişkenlerini belirlemede ve problemlere çözüm bulmakta zorlanıyoruz. Bu nedenle çocukların muhakeme becerilerinin gelişimini desteklememiz gerekiyor. Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre, hipotezler oluşturup test etmek, elde edilen bilgileri değerlendirerek bir sonuca varmak ve bu verileri başka durumlarda kullanabilmek soyut işlemsel dönemdeki bireylerden beklenen davranışlardır. Öğrencilerin sahip olduğu bazı becerileri ölçmek ve değerlendirmek için güvenilir ve geçerli testlere ihtiyaç vardır. Bu çalışmada, 8. sınıf öğrencilerinin hipotetik düşünerek değişkenleri belirleme ve kontrol etme becerilerini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir test geliştirilme amaçlanmıştır. Araştırma nicel bir tarama araştırmasıdır. Çalışmanın evrenini 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır, örneklemini ise 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ankara ili Gölbaşı ilçesinde öğrenim görmekte olan 8.Sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Oluşturulan test kapsam geçerliği için uzman görüşüne sunulup gerekli düzenlemeler yapılmış ve Türkçe dil uzmanları tarafından gerekli incelemeler yapıldıktan sonra 40 kişilik bir gruba uygulanıp öğrenciler tarafından anlaşılabilirliği kontrol edilmiştir. Madde analizleri için 200 kişilik bir gruba 1. Pilot uygulama yapılmış, madde güçlük ve madde ayırt edicilik indeksleri incelenen testten madde güçlük indeksi 0,32, madde ayırt edicilik indeksi 0 olan bir madde çıkarılmıştır. 2. Pilot uygulama yapılmış olup gerekli analizler devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Hipotetik düşünme, Değişkenleri belirleme ve kontrol etme, 8. Sınıf öğrencileri.*

Tema: *Fen Bilgisi Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi, tubakamanli98@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi, ilbilgedokme@gazi.edu.tr

**TEST DEVELOPMENT STUDY TO MEASURE THE SKILLS OF SECONDARY SCHOOL 8TH
GRADE STUDENTS IN DETERMINING AND CONTROLLING VARIABLES THINKING
HYPOTHETICALLY**

We encounter many problems in our daily lives and we try to produce various solutions to problems. However, sometimes we have difficulty in identifying the source of the problem, its variables and finding solutions to the problems. Therefore, we need to support the development of children's reasoning skills. According to Piaget's theory of cognitive development, forming hypotheses, testing, evaluating the information obtained, and being able to use these data in other situations are expected behaviors from individuals in the abstract operational stage. Reliable and valid tests are needed to measure and evaluate some of the skills that students have. In this study, it was aimed to develop a valid and reliable test to measure the ability of 8th grade students to determine and control variables by thinking hypothetically. The research is a quantitative survey research. The population of the research consists of 8th grade students studying in Gölbaşı district of Ankara in the 2022-2023 academic year, and the sample is 8th grade students. The created test was presented to the expert opinion for content validity, necessary arrangements were made, and after the necessary examinations were made by Turkish experts, it was administered to a group of 40 people and its intelligibility was checked by the students. For item analysis, a first pilot application was made to a group of 200 people, an item with an item difficulty index of 0.32 and an item discrimination index of 0 was excluded from the test, and item difficulty and item discrimination indices were examined. A second pilot application has been made and the necessary analyzes are continuing.

Keywords: *Hypothetical thinking, Specifying and controlling variables, 8th grade students.*

Theme: *Science Education.*

7. SINIF “HÜCRE VE BÖLÜNMELE” ÜNİTESİNDE UYGULANAN PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİNİN AKADEMİK BAŞARI VE FEN TUTUMUNA ETKİSİ

Büşra Demiralay¹, Ayşe Sert Çıbık²

Bildiri kodu:1037

Araştırmanın amacı, Proje Tabanlı Öğrenme Yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencileri ile mevcut öğretim programının uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin Hücre ve Bölünmeler Akademik Başarı Testi puanları ile Fen Tutum Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığını sınınamaktır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ili Bağcılar ilçesindeki bir devlet okulunun 7. Sınıf düzeyindeki iki şubede öğrenim gören deney grubu 20, kontrol grubu 20 olmak üzere 40 öğrenci oluşturmaktadır. Ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desenin kullanıldığı çalışmada deney ve kontrol grupları rastgele atanmıştır. Araştırmada gruplara Taşkın ve Aksoy (2019) tarafından hazırlanan Fen Bilimleri Dersine Yönelik Tutum Ölçeği ile Karşı, Karamustafaoğlu ve Kurt (2019) tarafından hazırlanan Yenilenen Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programına Yönelik 7. Sınıf “Hücre ve Bölünmeler” Ünitesi Başarı Testi uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Uygulamalar öncesinde, deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin tutum ve başarı ön test puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür. Uygulama sonrasında, başarı son test ve tutum son test puanlarında deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık görülmüştür. Cinsiyet değişkenine göre gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadığı görülmüştür. Bu bağlamda öğrencilerin akademik başarı düzeylerinin artırılması, fen bilimleri ders tutumlarının geliştirilmesi amacıyla ders içi proje etkinliklerine daha sık yer verilmesi önerilmektedir.

***Anahtar Kelimeler:** Proje tabanlı öğrenme, Fen bilimleri, Hücre ve bölünmeler, Tutum.*

***Tema:** Fen Bilgisi Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilgisi Eğitimi, busrakprl@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi; Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi, sertay@gazi.edu.tr

THE EFFECT OF THE PROJECT-BASED LEARNING METHOD APPLIED IN THE 7TH GRADE “CELLS AND DIVISIONS” UNIT ON ACADEMIC SUCCESS AND SCIENCE ATTITUDE

The aim of the study is to test whether there is a statistically significant difference between the Cell and Divisions Academic Achievement Test scores and the Science Attitude Scale scores of the experimental group students to whom the Project Based Learning Method was applied and the control group students to which the current curriculum was applied. The study group of the research consists of 40 students, 20 in the experimental group and 20 in the control group, studying in two branches at the 7th grade of a public school in Istanbul province Bağcılar district. In the study in which the pretest-posttest control group quasi-experimental design was used, the experimental and control groups were randomly assigned. In the research, the Attitude Scale Towards Science Lesson prepared by Taşkın and Aksoy (2019) and the 7th Grade "Cell and Divisions" Unit Achievement Test for the Renewed Science Curriculum prepared by Karşlı, Karamustafaoğlu and Kurt (2019) were applied to the groups. SPSS package program was used in the analysis of the data. Before the applications, it was observed that there was no statistically significant difference between the groups in the attitude and achievement pre-test scores of the students in the experimental and control groups. After the application, there was a statistically significant difference in favor of the experimental group in the achievement posttest and attitude posttest scores. It was observed that there was no statistically significant difference between the groups according to the gender variable. In this context, it is suggested that in-class project activities should be included more frequently in order to increase the academic achievement levels of the students and to improve their attitudes towards science courses.

Keywords: Project Based Learning, Science, cell and divisions, Attitude.

Theme: Science Education.

İNGİLİZ DİLİ EĞİTİMİ

БОЛАШАҚ ШЕТЕЛ ТІЛІ МАМАНДАРЫНЫҢ ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЯЛЫҚ ҚҰЗЫРЕТІН ФАСИЛИТАТОР ЖӘНЕ ӨЗІН-ӨЗІ ДАМЫТАТЫН МООС ШЕҢБЕРІНДЕ ОҚЫТУДЫ ДАМУ

Абдраимова Бану¹

Bildiri Kodu: 1061

Мақалада болашақ шет тілі мұғалімдерінің лингвистикалық және мәдени құзыреттілігі мәселесі бойынша отандық және шетелдік зерттеушілер жүргізген ғылыми зерттеулер қарастырылады. Зерттеу көрсеткендей, жаппай ашық онлайн курстар (МООС) қосымша жұмсақ дағдыларды дамытуға және ағылшын тілі мұғалімдерін бірлесіп оқытуға бағытталған. МООС сөздік қорын байыту және әлем туралы білімдерін кеңейту үшін ыңғайлы және құнды. Деректер ағылшын тілі мұғалімдерінің оқу басталғанға дейінгі оқу тәжірибесін сауалнамалар мен талдауларға және олардың МООС веб-сайтын пайдалануды қабылдауына негізделген. Бұл зерттеуге 15 апта ішінде басталғанға дейін ағылшын тілінің елу маманы қатысты. Білім берудегі маңызды жаңалық-жеңілдетілген оқушылар тиесілілік, есеп беру, жауапкершілік, бәсекелестік, желіде бірлесіп жұмыс істеу мүмкіндіктері, проблемаларды шешу дағдылары туралы жақсы түсініктерді көрсетеді, бұл сайып келгенде оқушыларды ұстап қалудың артуына әкеледі.

***Кілтті сөздер:** шетелдік білім беру жүйесі, МООС, лингвокультурологиялық құзырет, Google. Doc journal, жеңіл МООС.*

***Тақырыбы:** Ағылшын тілін оқыту.*

---

¹PhD Student, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages, bbabdraimova@gmail.com

PRE-SERVICE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS' LINGUISTIC AND CULTURAL COMPETENCE DEVELOPMENT WITHIN FACILITATED AND SELF-PACED MOOCs

The article discusses scientific research conducted by both domestic and international researchers on the issue of prospective foreign language instructors' linguistic and cultural competence. The study shows that Massive Open Online courses (MOOCs) aim to develop additional soft skills and collaborative learning for English language teachers. MOOCs are convenient and valuable for enriching their vocabulary and expanding their world knowledge. Data focuses on surveys and analyses of the learning experience of pre-service English language teachers and their perceptions of using the website MOOCs. This study involved fifty pre-service English language specialists over 15 weeks. A significant finding in education is that, learners who receive facilitation exhibit enhanced perceptions of belongingness, accountability, responsibility, peer competition, collaborative networking capabilities, problem-solving skills, ultimately resulting in increased learner's retention. The current research highlights the effectiveness of MOOCs in terms of keeping learners engaged and satisfied.

Keywords: *Foreign education system, MOOCs, Linguistic and competence, Google. Doc journal, Facilitated MOOCs.*

Theme: *English Language Education.*

MATEMATİK EĞİTİMİ

5. VE 6. SINIF MATEMATİK DERS KİTAPLARININ SAYI DUYUSU BİLEŞENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Merve Nur Postallı¹, Murat Bekar²

Bildiri Kodu:1019

Bu araştırmanın amacı, 2013 ve 2018 yıllarında yayımlanan ilköğretim matematik öğretim programlarına göre hazırlanan 5. ve 6. sınıf matematik ders kitaplarındaki soruların sayı duyusu bileşenlerine göre incelenmesi, analiz edilmesi, sınıf ve 2013-2018 matematik dersi öğretim programı bazında ders kitaplarının karşılaştırmasının yapılmasıdır. Bu doğrultuda araştırma nitel araştırma modeli olarak tasarlanmıştır. Araştırma grubu amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak oluşturulmuştur. Ölçütü karşılayan bir tane 2013, bir tane 2014 ve iki tane 2018 yılında yayımlanan toplam 4 matematik ders kitabına ulaşılmıştır. Doküman inceleme veri toplama yöntemi olarak kullanılmıştır. Ders kitaplarında çözümleriyle verilen örnekler analiz için belirlenmiştir. Verilerin analizi için betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde kullanılan analiz çerçevesini 6 sayı duyusu bileşeni oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından her bir bileşen için tanımlayıcı ve ilişkili terimleri içeren “Sayı Duyusu Bileşeni Belirleme Ölçütleri Tablosu” oluşturulmuştur. Analiz sürecinde, sorular çözümleri ile değerlendirilerek sayı duyusu kodlarına göre organize edilmiştir. Düzenlenen verilerin frekans dağılımları ve yüzdeleri belirtilmiştir. Bulgulara göre, yayım yılı aynı kalmak şartıyla 5. sınıf ders kitabında 6. sınıfa göre daha fazla sayı duyusu bileşeni içeren çözümlü soru bulunmaktadır. Sınıf aynı kalmak şartıyla, 2013 yılında yayımlanan ders kitabında 2018 yılına göre daha az sayı duyusu bileşeni içeren çözümlü soru bulunmaktadır.

***Anahtar Kelimeler:** 5. ve 6. sınıf matematik ders kitapları, Sayı duyusu bileşenleri, Matematik öğretim programı, Doküman inceleme, Betimsel analiz.*

***Tema:** Matematik Eğitimi.*

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, merveturpostalli@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, muratbekar@gazi.edu.tr

EXAMINATION OF 5TH AND 6TH GRADE MATHEMATICS TEXTBOOKS ACCORDING TO NUMBER SENSE COMPONENTS

The purpose of this research is to examine and analyze the questions in the 5th and 6th grade mathematics textbooks prepared according to the primary school mathematics curriculum published in 2013 and 2018, according to the number sense components, and to compare the textbooks on the basis of the class and 2013-2018 mathematics curriculum. For this purpose, the research is designed as a qualitative research model. The research group is formed by using the criterion sampling method which is one of the purposive sampling methods. A total of 4 mathematics textbooks, which are published one in 2013, one in 2014, and two in 2018 that meet the criteria are reached. Document analysis is used as a data collection method. The examples given in the textbooks with their solutions are determined for analysis. Descriptive analysis is used to analyze the data. The analysis framework used in descriptive analysis consisted of 6 number sense components. The "Number Sense Component Determination Criteria Table" is created by the researcher, which includes descriptive and relational terms for each component. In the analysis process, the questions are evaluated with their solutions and organized according to the number sense codes. Frequency distributions and percentages of the arranged data are indicated. According to the findings, when the year of publication is kept the same, there are more solved questions in the 5th grade textbook than the 6th grade. Provided that the class remains the same, the textbook published in 2013 has fewer questions with number sense than in 2018.

***Keywords:** 5th and 6th grade mathematics textbooks, Number sense components, Mathematics curriculum, Document analysis, Descriptive analysis.*

***Theme:** Mathematics Education.*

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE UYGULANAN MATEMATİK ETKİNLİKLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYİ DESTEKLEMESİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Seda Türkmen¹, Gökhan Duman²

Bildiri Kodu: 1023

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde uygulanan matematik etkinliklerinin eleştirel düşünmeyi desteklemesi açısından incelenmesidir. Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemiyle yürütülmüştür. Amaçlı örnekleme modeli benimsenen bu çalışmada; Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yayımlanan 180 adet okul öncesi matematik etkinliği taranmıştır. Bu etkinliklerden seçilen 50 adet okul öncesi matematik etkinliği ise araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Eleştirel Düşünme Standartları bağlamında; araştırmacı tarafından hazırlanan 6 kategori ve 36 alt kategoriden oluşan kontrol listesi aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde, doküman analizinden faydalanılmıştır. Araştırmanın önemli bulgularına göre, incelenen tüm etkinliklerde eleştirel düşünme standartlarının tamamına yer verildiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda okul öncesi matematik etkinlikleri eleştirel düşünme standartları açısından değerlendirildiğinde; en çok önem/alaka (%88,8), açıklık(%82,25), doğruluk(%76) standartlarına yer verilirken; nispeten daha az miktarda kesinlik(%67,5), yeterlilik(%65,71) standartının sağlandığı ve en az ise derinlik/genişlik(%55,2) standartına yer verildiği tespit edilmiştir. Eleştirel düşünme standartlarının sağlanması açısından okul öncesi matematik etkinliklerinin; zaman (süre) bakımından ifade edilmesi, sebep-sonuç ilişkisi bağlamında zenginleştirilmesi tavsiye edilmektedir.

***Anahtar Kelimeler:** Okul öncesi eğitim, Eleştirel düşünme, Matematik etkinlikleri.*

***Tema:** Matematik Eğitimi, Okul Öncesi Eğitimi.*

---

¹ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, turkmenseda61@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim Bölümü, gduman06@gmail.com

INVESTIGATION OF MATHEMATICS ACTIVITIES APPLIED IN PRE-SCHOOL EDUCATION IN TERMS OF SUPPORTING CRITICAL THINKING

The aim of this research is to examine the mathematics activities applied in preschool education in terms of supporting critical thinking. This research was carried out with the case study method, one of the qualitative research designs. In this study, which was carried out with purposive sampling model, 180 preschool mathematics activities published by the Ministry of National Education (MEB) were scanned and 50 of them constitute the sample. The data of the research in the context of Critical Thinking Standards; it was examined through a checklist consisting of 6 categories and 36 subcategories prepared by the researcher. Document analysis was used in the analysis of the data. According to the important findings of the research, it was determined that all of the critical thinking standards were included in all the activities examined. In this context, when preschool mathematics activities are evaluated in terms of critical thinking standards; while the most important/relevance (%88,8), openness (%82,25), accuracy (%76) standards were included; It has been determined that a relatively small amount of precision (%67,5) and proficiency (%65,71) standards are provided and the depth/width (%55,2) standard is at least included. In terms of providing critical thinking standards, preschool mathematics activities; it is recommended to express it in terms of time (duration) and to enrich it in the context of cause-effect relationship.

Keywords: *Preschool education, Critical thinking, Mathematics activities.*

Theme: *Mathematics Education, Preschool Education.*

KAVRAM KARİKATÜRLERİ DESTEKLİ 5E MODELİNE GÖRE TASARLANAN GEOMETRİ ÖĞRETİMİNİN 5. SINIF GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK BAŞARILARINA, ÖĞRENMENİNİN KALICILIĞINA VE MATEMATİK DERSİNE KARŞI TUTUMLARINA ETKİSİ

Nergis Gökçe¹, Sezin Seçer²

Bildiri Kodu: 1032

Türkiye’de örgün eğitime dâhil olan göçmen öğrenci sayısı her geçen gün artmaktadır. Göçmen öğrencilerin eğitim durumlarına yönelik yapılan çalışmalar öğretim programlarının mülteci çocuklara uygun olacak şekilde planlanması ve uygun öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanılmasının gerekliliğinden bahsetmektedir. Bu bağlamda yeni bir kavramın öğrenilmesi veya bilinen bir kavramın daha derinlemesine anlaşılmasını sağlayan 5E modeline göre planlanan ders içerikleri, öğrencilerin derslere aktif katılımlarını sağlayan görsel öğrenme araçlarından olan kavram karikatürleri ile desteklendiğinde göçmen öğrencilerin matematik dersindeki başarı, kalıcılık ve tutuma etkisinin incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırmanın örneklemini Konya ilinde bulunan bir devlet okulunda öğrenim gören 5. sınıf 39 göçmen öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada ön test - son test deneysel desen modeli kullanılmıştır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış olan geometri tutum ölçeği ve araştırmacı tarafından geliştirilen geometri başarı testi öğrencilere ön test, son test olarak uygulanmıştır. Araştırmanın bitiminden en az 2 ay sonra başarı testi kalıcılık testi olarak uygulanacaktır. Verilerin analizi şu anda devam ettiği için bulgular, sonuçlar ve tartışma ile ilgili bilgiler daha sonra verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Geometri, Göçmen öğrenci, Kavram karikatürü.

Tema: Matematik Eğitimi.

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, nergis.gokce@gazi.edu.tr

² Dr. Öğr. Üyesi, Gazi Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, sezinsecer@gazi.edu.tr

THE EFFECT OF GEOMETRY TEACHING DESIGNED ACCORDING TO THE 5E MODEL WITH CONCEPTUAL CARTOONS ON ACADEMIC ACHIEVEMENT OF 5TH GRADE IMMIGRANT STUDENTS, THE RETENTION OF LEARNING AND THEIR ATTITUDES TOWARDS MATHEMATICS

The number of immigrant students included in formal education in Turkey is increasing day by day. Studies on the educational status of immigrant students mention the necessity of planning the curriculum in a way that is suitable for refugee children and using appropriate teaching methods and techniques. In this context, it is aimed to examine the effect of immigrant students on success, permanence and attitude in mathematics lessons when the content of the lesson, which is planned according to the 5E model, which provides a deeper understanding of a new concept or a known concept, is supported by concept cartoons, which are visual learning tools that enable students to actively participate in the lessons. The sample of the research consists of 39, 5th-grade immigrant students studying at a public school in Konya. In the research, the pretest-posttest experimental design model was used. The geometry attitude scale, whose validity and reliability studies were conducted, and the geometry achievement test developed by the researcher were applied to the students as pre-test and post-test. At least 2 months after the end of the study, the achievement test will be applied as a retention test. Information on the findings, conclusions and discussion will be provided later, as the analysis of the data is currently ongoing.

Keywords: *Geometry, Immigrant student, Concept cartoon.*

Theme: *Math Education.*

MATEMATİK PROBLEMİ ÇÖZME STRATEJİLERİ: ÜSTÜN YETENEKLİ VE TİPİK GELİŞİM GÖSTEREN ÖĞRENCİLER AÇISINDAN İNCELENMESİ*

İlayda Adıgözel¹, Hasan Hüseyin Aydın², Ali Aydoğdu³, Murat Araca⁴, Ufuk

Özkubat⁵ *

Bildiri Kodu: 1055

Bu araştırmada üstün yetenekli öğrencilerin matematik problemleri çözerken kullandıkları stratejilerin belirlenmesini ve tipik gelişim gösteren akranları ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma kapsamında 6. sınıfa devam eden 30 üstün yetenekli öğrenci ve 30 tipik gelişim gösteren akranından veri toplanmıştır. Verilerin toplanması amacıyla sesli düşünme protokolleri kullanılmıştır. Sesli düşünme protokollerinin kullanımı önce uygulamacılara anlatılmış, uygulamacılar tarafından ise öğrencilere aktarılmıştır. Sesli düşünme protokolleri sırasında kullanılan matematik problemleri Türkiye’de uygulanan ulusal sınavlardan seçilmiş, uzman görüşleri alınmış ve bu doğrultuda kullanılmıştır. Veriler sesli düşünme protokolleri kodlama formuna kaydedilmiştir. Verilerin analizinde, betimsel istatistik yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma amaçları doğrultusunda, üstün yetenekli olan öğrenciler ile tipik gelişim gösteren öğrencilerin matematik problemi çözerken kullandıkları bilişsel ve üstbilişsel stratejiler grup ANOVA kullanılarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler üstün yetenekli öğrenciler ve tipik gelişim gösteren akranlarının matematik problemleri çözerken kullandıkları bilişsel ve üstbilişsel stratejiler arasındaki farklılıkları ortaya koymuştur. Elde edilen bulguların öğrencilere yönelik problem çözme öğretimlerine ilişkin önemli bir bilgi kaynağı oluşturulması ve uygulamalara katkı sağlanması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Üstün yetenekli öğrenciler, matematik problemi çözme, bilişsel ve üstbilişsel stratejiler, sesli düşünme protokolleri.*

Tema: *Matematik Eğitimi, Üstün Zekâlılar Eğitimi.*

¹Zihin Engelliler Bölümü Lisans 4. sınıf Öğrencisi, Gazi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim, ilaydaadgozel@gmail.com

²Zihin Engelliler Bölümü Lisans 4. Sınıf Öğrencisi, Gazi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim, hasanhuseyinaydin267@gmail.com

³Zihin Engelliler Bölümü Lisans 4. Sınıf Öğrencisi, Gazi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim, aliydogdu2001@gmail.com

⁴Zihin Engelliler Bölümü Lisans 4. sınıf Öğrencisi, Gazi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim, aracamurat@gmail.com

⁵ Zihin Engelliler Eğitimi Doç. Dr., Gazi Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim, ufukozkubat@gazi.edu.tr

*Bu bildiri Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Ara HYPERLINK "https://www.tubitak.gov.tr/tr"ştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenen, 2209-A- Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında ‘‘ Matematik Problemi Çözme Stratejileri: Üstün Yetenekli ve Tipik Gelişim Gösteren Öğrenciler Açısından İncelemesi’’ başlıklı projeden üretilmiştir. Proje Numarası: 1919B012201380.

MATHEMATICAL PROBLEM SOLVING STRATEGIES: INVESTIGATION FROM GIFTED AND TYPICAL DEVELOPMENT STUDENTS

In this study, it was aimed to determine the strategies used by gifted students while solving mathematical problems and to compare them with their typically developing peers. Within the scope of the research, data were collected from 30 gifted students attending the 6th grade and 30 typically developing peers. Think-aloud protocols were used to collect data. The use of verbal think-aloud protocols was explained to the practitioners first, and then the practitioners conveyed this information to the students. Mathematical problems used during the think-aloud protocols were selected from the national exams applied in Turkiye and used in line with expert opinions. The data were recorded in the think-aloud protocols coding form. In the analysis of the data, descriptive statistical methods were used. In line with the research objectives, the cognitive and metacognitive strategies used by gifted students and typically developing students when solving mathematical problems were determined using group ANOVA. The data obtained as a result of the research revealed the differences between the cognitive and metacognitive strategies used by gifted students and their typically developing peers when solving mathematical problems. It is expected that the findings will be an important source of information on problem solving teaching for students and contribute to the practices.

***Keywords:** Gifted students, mathematical problem solving, cognitive and metacognitive strategies, think aloud protocols,*

***Theme:** Mathematics Education, Gifted Education*

*This paper is supported by The Scientific and Technological Research Council of Turkiye (TUBITAK), produced from the 2209-A- Research Project Support Programme for Undergraduate Students Program, project entitled "Mathematical Problem Solving Strategies: Investigation from Gifted and Typical Development Students", Project No: 1919B012201380.

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ

ÇOCUK ÇİZGİ FİMLERİNİN VERİLEN DEĞERLER YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Esra Nur Çakmak¹, Gökhan Duman²

Bildiri kodu:1009

Çizgi filmler çocukları iyi ya da kötü etkileyebilmektedir. Bu etki 0-6 yaş aralığında daha güçlüdür. Bu nedenle küçük çocuklara hitap eden çizgi filmlerde ele alınan değerlerin incelenmesi gereklidir. Bu araştırmada okul öncesi dönemdeki çocukların izledikleri çizgi filmlerde verilen değerlerin incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel bir araştırma tekniği olan doküman incelemesi kullanılarak, çizgi filmlerin detaylı olarak incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırmanın evrenini 4-7 yaş grubu çocukların izledikleri çizgi filmler oluşturmaktadır. Örnekleme belirlemek için izlenme oranı en yüksek beş çizgi film seçilmiş ve her çizgi filmin beş adet bölümü örnekleme dahil edilmiştir. Çizgi filmlerin izlenme oranları ve hangi kanalda yayınlandıkları bilgisi TİAK (2022) istatistik verilerine göre belirlenmiştir. Her bir çizgi filmin bölümlerinin belirlenmesinde seçkisiz örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çizgi filmlerin analizinde Çizgi Film İçerik Değerlendirme Formu kullanılmıştır. Tabloda yer alan değerler sözel ve davranışsal olarak iki alt boyutta incelenmiştir. Bu davranışlar 30 saniye zaman aralığı yöntemi kullanılarak kodlanmıştır. Elde edilen bulgular frekans, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri ile sayısallaştırılmıştır. Bulgular küçük çocuklara yönelik çizgi filmlerde en sık ele alınan kavramların sorumluluk, iş birliği ve yardımlaşma olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Çizgi film, Değer.

Tema: Okul Öncesi Eğitim.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi, cakmakesranurgazi.un@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi, gduman06@gmail.com

EXAMINATION OF CHILDREN'S CARTOON FILMS IN ACCORDANCE WITH THE GIVEN VALUES

Cartoons can affect children for good or bad. This effect is stronger in the 0-6 age range. For this reason, it is necessary to examine the values presented in cartoons that appeal to young children. In this study, it was aimed to examine the values given in the cartoons watched by preschool children. It is intended to examine the cartoons in detail by using document analysis, which is a qualitative research technique. The universe of the research consists of cartoons watched by children in the age group of 4-7. In order to determine the sample, the five cartoons with the highest viewing rate were selected and five episodes of each cartoon were included in the sample. The watching rates of the cartoons and the channels they are broadcast on were determined according to the statistics of TIAK (2022). Random sampling method was used to determine the parts of each cartoon. The Cartoon Content Evaluation Form was used in the analysis of the cartoons. The values in the table were examined in two sub-dimensions, verbal and behavioral. These behaviors are coded using the 30 seconds time interval method. Obtained findings were digitized with frequency, percentage, and arithmetic mean values. The findings showed that the most frequently discussed concepts in cartoons for young children were responsibility, cooperation, and cooperation. Further results are discussed in the paper.

Keywords: Child, Cartoon, Value.

Theme: Preschool Education.

TRT ÇOCUK KİTAPLIK UYGULAMASINDA YER ALAN KİTAPLARIN MOTOR BECERİLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Mevanur Belkıs Adlığ¹, Hacer Elif Dağlıoğlu²

Bildiri Kodu: 1025

Bu araştırma, TRT Çocuk Kitaplık uygulamasındaki 3-6 yaşa yönelik kitapların metin ve resim kısımlarında yer verilen motor becerileri incelemek amacıyla yürütülmüştür. Nitel araştırma yöntemlerine göre yapılandırılan araştırmada doküman incelemesi metodu kullanılmıştır. Araştırmanın veri kaynağı amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Arama motorunda “çocuklar için mobil kitap uygulaması” ifadesi aratıldığında öne çıkan TRT Çocuk Kitaplık; Dinle, Oku uygulamasında 3-6 yaşa yönelik 225 kitap araştırmanın veri kaynağını oluşturmuştur. Veri kaynağı “Resimli Öykü Kitaplarında Yer Alan Motor Gelişime İlişkin Unsurları Değerlendirme Formu” aracılığıyla incelenmiştir. Araştırmada bu formun künye bilgileri ve motor gelişim alanları (kaba ve ince motor gelişime yönelik) ile ilgili olan kısımları kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yoluyla çözümlenmiştir. Veri kaynağı incelendiğinde metin kısımlarında motor becerilere yer verilme oranı resim kısımlarına göre daha yüksek olmakla birlikte kaba motor becerilere metin ve resim kısımlarında yer verilme oranının, ince motor becerilere göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Uygulamada yer alan kitaplar yaşlara göre incelendiğinde, yaş arttıkça motor beceriler açısından herhangi bir farklılaşma olmadığı ortaya çıkmıştır. Araştırmanın sınırlılıkları ve sonuçları göz önüne alındığında, TRT Çocuk Kitaplıktaki motor beceriler açısından zengin kitapların yer aldığı deneysel çalışmalar planlanarak çocukların motor gelişimi üzerindeki etkileri incelenebilir.

Anahtar Kelimeler: TRT Çocuk Kitaplık, resimli öykü kitapları, motor beceriler, okul öncesi dönem.

Tema: Okul Öncesi Eğitim.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Bölümü, e-posta: mevadlig@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Bölümü, e-posta: daglioglu@gazi.edu.tr

EXAMINATION OF THE BOOKS IN THE TRT CHILDREN'S LIBRARY APPLICATION IN TERMS OF MOTOR SKILLS

This research was carried out with the aim of examining the motor skills in the text and picture sections of the 3-6 year old books in the TRT Library application. The document analysis method was used in the research, which was structured according to qualitative research methods. The data source of the research was determined by the purposeful sampling method. 225 books for the ages 3-6 in the TRT Children's Library application, which stands out among the e-book applications for children, formed the data source. The data source was examined with the "Motor Development Elements Evaluation Form in Picture Story Books". In the research, the parts of this form related to the imprint information and motor development areas were used. The obtained data were analyzed through content analysis. When the data source is examined, it has been determined that the rate of motor skills in the text parts is higher than the picture parts, but the rate of including gross motor skills in the text and picture parts is higher than the fine motor skills. It has been determined that the books in the application do not include age-appropriate gross and fine motor skills.

***Keywords:** TRT Children's Library, motor skills, picture story books, preschool period.*

***Theme:** Preschool Education.*

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

БОЛАШАҚ ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТАРДЫҢ КӘСІБИ ҚЫЗМЕТІНДЕ СТРЕСКЕ ТӨЗІМДІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Баймаханова У.М.¹, Албытова Н.П.², Erdamar Koç G.³

Bildiri Kodu:1059

Қазіргі әлеуметтік-мәдени жағдайда қоғам тарапынан әлеуметтік педагогтың жеке басына және қызметіне қойылатын талаптар артып келеді. Бұл талаптар, өз кезегінде, болашақ мамандардың кәсіби дайындығын үнемі жетілдіруді анықтайды. Әлеуметтік педагог жеке басын тәрбиелеу оның кәсіби білімі мен дағдыларын игеруді ғана емес, сонымен қатар педагогикалық іске жеке көзқарасын дамытуды талап етілу қажет. Мақалада болашақ әлеуметтік педагогтардың кәсіби қызметтегі стресске төзімділігін дамыту мәселелер қарастырылған. Болашақ әлеуметтік педагогтардың кәсіби күйзеліске және оның жағымсыз себептерін алдын-алу үшін жүйелі жұмыс қажет екені атап көрсетілген. Сол мақсатты негізгі ала отырып, болашақ әлеуметтік педагогтардың стресске төзімділік ерекшеліктерін уақтылы диагностикалау, олардың кәсіби стрестің мәнін түсіну тереңдігін анықтау, сондай-ақ психологиялық жағдайдың өзін-өзі реттеуінің қалыптасу дәрежесін бақылау қажет. Осыған байланысты Қазақстан Республикасының мектептерінде қызмет атқаратын 1918 әлеуметтік педагогпен тәжірибе жүргізіліп, зерттеудің нәтижелері көрсетілген. Зерттеудің нәтижелеріне сүйене отырып, әлеуметтік педагог қызметінде жұмыс атқаратын қызметкерлердің жеке тұлғаның психологиясы бөлігінде, атап айтқанда оның стресске ұшырауына қатысты, стрестің дамуына әсер ететін факторлар туралы білімінің жеткіліксіздігі туралы қорытынды жасалды. Сонымен қатар, әлеуметтік мұғалімдерде талдау және синтездеу дағдылары жеткіліксіз қалыптасқан, сәйкесінше бұл рефлексия процесіне, демек, өзін-өзі реттеуге айтарлықтай әсер етеді психологиялық жағдай, яғни кәсіби қызметтегі стресті басқару. Бұл деректер әлеуметтік мұғалімдердің стресті басқаруға дайындығын қалыптастыруда психологиялық қолдау бағдарламасының негізі болуы керек.

---

¹ Баймаханова У.М. докторант, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Педагогика кафедрасы, ubaimakhanova@gmail.com

² Албытова Н.П. п.ғ.к, доцент, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Педагогика кафедрасы, nalbytova@mail.ru

³ Erdamar Koç G. п.ғ.д, профессор, Гази Университеті, Педагогика ғылымдары факультеті, gurkoc@gazi.edu.tr

Түйінді Сөздер: Стреске Төзімділік , Кәсіби Қызмет, Әлеуметтік Педагогтар , Стреске Дайындықты Қалыптастыру

Тақырып: Білім Беру Бағдарламалары Және Оқыту

FEATURES OF STRESS RESISTANCE FORMATION IN PROFESSIONAL ACTIVITY OF FUTURE SOCIAL EDUCATORS

The article is devoted to the problem of the development of stress resistance in future social educators in their professional activities. The article determines the need for systematic work to prepare future teachers for professional stress and its negative consequences. To do this, it is necessary to timely diagnose the features of stress resistance of teachers, determine the depth of their understanding of the essence of professional stress, as well as monitoring the degree of formation of self-regulation of the psychological state. In this regard, the article presents the results of diagnostics among social educators in higher educational institutions of the Republic of Kazakhstan, which was attended by 1918 social educators working in schools. At this stage of the study, the authors concluded that there is insufficient knowledge of social educators in terms of personality psychology, in particular with regard to its susceptibility to stress, about factors affecting the development of stress; in addition, social educators have insufficiently formed skills of analysis and synthesis, respectively, this has a significant impact on the process of reflection, and hence on self-regulation psychological state, that is, and stress management in professional activities. These data should form the basis of a program of psychological support for social educators in the formation of their readiness for stress management.

Keywords: *Stress tolerance, Professional activity, Social educators, Formation of readiness for stress.*

Theme: *Educational Programs and Training.*

REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN ÜST-BİLİŞSEL BECERİLERİ

Zeynep Çomak¹, Hilmi Zorluer², Merve Nur Anlatan³

Bildiri Kodu:1047

Bu araştırmanın amacı üstün yetenekli öğrencilerin üst-bilişsel becerilerini belirlemektir. Bu amaçla kolay ulaşılabilir örnekleme metodu ile Ankara Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat Merkezi'nden Destek Eğitim (8-10 yaş), Bireysel Yetenekleri Farkettirme (11-12 yaş) , Özel Yetenekleri Geliştirme(13-14 yaş) ve Proje (15-18 yaş) grubundaki öğrenciler araştırmaya dahil edilmiş ve bu öğrencilere Üst-Biliş Ölçeği Çocuk ve Ergen Formu uygulanmıştır. Örneklem olarak genel yetenek, resim ve müzik alanlarının tamamından öğrenci seçilmiştir. Bu öğrencilerden bazıları farklı yetenek alanlarından üstün yetenekli olarak tanılanmış öğrencilerdir. Araştırmada elde edilen ön bulgulara göre Destek Eğitim, Bireysel Yetenekleri Farkettirme, Özel Yetenekleri Geliştirme Programı grubundaki öğrencilerin üst-biliş puanları ortalama olarak birbirine yakın ve benzer çıkmışken Proje grubundaki öğrencilerin puanları diğer gruptaki öğrencilerden anlamlı olarak yaklaşık 20 puan farklı olarak yüksek çıkmıştır. Öğrencilerin yaşı ve program düzeyi arttıkça ölçekten aldıkları puanda da artış görülmüştür. Elde edilen bu verilere göre üst sınıflarda ölçekten alınan puanın yükseldiği ve olumsuz üst-bilişsel faaliyetin arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Üst-Biliş, Üst-Biliş Ölçeği, Üst- Bilişsel Beceriler.

Tema: Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık.

---

¹ Öğretmen, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin Bilsem, zkgfree@gmail.com

² Öğretmen, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin Bilsem, zorluerhilmi@gmail.com

³ Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, merveanlatann@gmail.com

META-COGNITIVE SKILLS OF GIFTED STUDENTS

The aim of this research is to determine the metacognitive skills of gifted students. For this purpose, Support Education (8-10 years), Recognizing Individual Talents (11-12 years), Special Talent Development (13-14 years) and Project (15 years) from Ankara Altındağ Sehit Hüseyin Gültekin Science and Art Center with easily accessible sampling method. (13-18 years old) were included in the study and the Metacognition Questionnaire for Children and Adolescent Form was applied to these students. As a sample, students from all fields of general talent, painting and music were selected. Some of these students are students who have been identified as gifted from different abilities. According to the preliminary findings of the study, while the metacognitive scores of the students in the Support Education, Recognizing Individual Talents, and Special Talent Development Program group were close and similar on average, the scores of the students in the Project group were significantly higher than the students in the other group, by about 20 points. As the age and program level of the students increased, the scores they got from the scale also increased. According to these data obtained, it was observed that the scores obtained from the scale increased and negative metacognitive activity increased in the upper classes.

Keywords: *Metacognition, Metacognition scale, Metacognitive skills.*

Theme: *Guidance and Psychological Counseling.*

**ӘЙЕЛ АДАМДАРДЫҢ ДЕНЕЛІК-МЕН БЕЙНЕСІНІҢ ФАКТОРЛЫҚ
ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН О.А. СКУГАРЕВСКИЙ ЖӘНЕ С.В. СИВУХА
БЕЙІМДЕГЕН (16 СҰРАҚТАН ТҰРАДЫ) «ӨЗІНДІК ДЕНЕ СУРЕТІ»
САУАЛНАМАСЫНЫҢ ПСИХОМЕТРИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ**

Ainur Duisenbayeva¹, Baymoldin Laura²

Bildiri kodu: 1057

Бұл мақалада әйел адамдардың денелік бейнесінің факторлық құрылымы мен О.А. Скугаревский және С.В. Сивуха бейімдеген (16 сұрақтан тұратын) «Өзіндік дене суреті» сауалнамасының психометриялық ерекшеліктері бойынша эмпирикалық талдау жүргізгеніміз сипатталған. Жалпы мақалада зерттеу тақырыбымыз бойынша денелік бейненің түсінігі және әйел адамдардың өз денесіне қанағаттанбауын диагностикалауға әрі тамақтанудың бұзылуынан зардап шегетін адамдарға бағытталған әдістемені қолдана отырып өз зерттеуімізді жүргізіп талдаулар жасалған. Зерттеуге 161 адам қатысты. Олардың ішінде 138 (85,7%) әйел адам және 23 (14,3%) ер адам. Жалпы жоғары білімі бар адамдар саны 139 (86,3%) тең болса, аяқтамаған жоғары оқу, орташа білімі бар адамдар саны 22-ге (13,7%) тең. Зерттеуге қатысушылар жас ерекшеліктері бойынша үш топқа бөлінді: 30-35 жас; 35-40 жас және 40-тан жоғары жас. Зерттеуде қолданылған барлық әдістердің көрсеткіштері арасындағы корреляциялық байланыс Пирсонның корреляциялық талдау әдісін қолдану арқылы, SPSS 27 бағдарламасында жүзеге асырылды. Корреляциялық талдау нәтижелері көрсетілген. Бұл нәтижелерге сәйкес, өз денесімен қанағаттанатын және қанағаттанбайтын респонденттер арасында расында коммуникативті көрсеткіштер бойынша байланыс пен айырмашылықтар бар екендігі анықталды. Жалпы екінші сатылы семіздік тобындағы адамдар өз дене суреттеріне қанағаттанбайды. Бұл статистикалық айырмашылықтар расында дене салмағының адамның өз дене суретімен қанағаттану дәрежесіне әсер ететіндігін анықтайды.

Кілт сөздер: Денелік бейне 1, Қанағаттану 2, Имидж 3.

Тақырып: Нұсқаулық және психологиялық кеңес беру

---

¹ Phd Student, Kazakh National University Al-Farabi, Psychology, aikoke1981@gmail.com

² Lecturer, Kazakh National University Al-Farabi, Psychology, laura.baimoldina777@gmail.com

**PSYCHOMETRIC FEATURES OF THE BODY IMAGE AND FACTOR
STRUCTURE OF FEMALE PEOPLE AND THE QUESTIONNAIRE "SELF-
BODY IMAGE" ADAPTED BY O. A. SKUGAREVSKY AND S. V. SIVUKHA
(CONSISTING OF 16 QUESTIONS)**

This article describes the factorial structure of the body image of women and our empirical analysis on the psychometric features of the questionnaire "self-Body Image" adapted by O. A. Skugarevsky and S. V. Sivukha (consisting of 16 questions). In general, we conducted our own research on the topic of our research using the concept of body image and a methodology aimed at diagnosing dissatisfaction with the body of women and people suffering from eating disorders. The study involved 161 people. Of these, 138 (85.7%) are women and 23 (14.3%) are men. In general, the number of people with higher education is equal to 139 (86.3%), while the number of people with secondary education who have not completed higher education is equal to 22 (13.7%). The study participants were divided into three age groups: 30-35 years old; 35-40 years old and over 40 years old. The correlation relationship between the indicators of all the methods used in the study was carried out using the Pearson correlation analysis method, in the SPSS program 27. The results of the correlation analysis are shown. According to these results, it was found that there are indeed differences in communication indicators between respondents who are dissatisfied and dissatisfied with their body. People in the General Second-Stage obesity group are not satisfied with their body pictures. These statistical differences actually determine whether body weight affects a person's degree of satisfaction with their body image.

Keywords: *Body image , Satisfaction , Image.*

Theme: *Guidance and psychological counseling*

RESİM EĞİTİMİ

DERS KİTAPLARINDAKİ GÖRSELLERİN İÇERDİĞİ DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Bariş Erdoğan¹, Şevval İlkim Yılmaz², Ahmet Kağan Görgülü³, Elif Sadem Arslan⁴

Bildiri Kodu: 1045

Milli Eğitim Bakanlığı'nın değerler eğitimi kapsamında belirlediği 28 değer, ortaokul 6. sınıf ders kitaplarında yer alan görsellerle ne oranda temsil edildiğini belirlemek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu kapsamda ilköğretim 6. sınıf ders kitaplarından İngilizce, Türkçe, Fen Bilgisi, Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Sosyal Bilgiler ders kitaplarının görselleri tek tek incelenerek, görsellerin hangi değere karşılık geldiği analiz edilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Toplanan veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Çalışmada toplanan verilerin daha güvenilir olması için ders kitapları 3 araştırmacı tarafından ayrı ayrı incelenmiştir. Elde edilen veriler tablolştırılmış ve veriler analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırmada ders kitaplarının tamamındaki görseller dikkate alındığında en çok kültürel mirasa sahip çıkmak değerinin görseller tarafından temsil edildiği görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 6 derse ait ders kitaplarında yer alan görsellerin, hangi değeri temsil ettiğiyle ilgili ayrıntılı bilgi, araştırmanın ekler bölümünde her araştırmacıya ait tablolar şeklinde verilmiştir. Kitaplardaki yazılar kadar kitaplarda yer alan görsellerin de öğrencilerin öğrenmelerindeki etkisinin olduğu bilinmektedir. Bu noktada Milli Eğitim Bakanlığı'nın ders kitaplarındaki görsellerin seçimi ve kontrolünde değerler eğitiminde kullanılan 28 değer de göz önünde bulundurularak seçilmesi ve kontrol edilmesi değerler eğitiminin daha verimli öğretilmesine olanak sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel, Değerler eğitimi, Ders kitabı.

Tema: Resim Eğitimi.

---

¹ Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı erdgnbrs@gmail.com

² Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, altindagbilssem@gmail.com

³ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, altindagbilssem@gmail.com

⁴ Öğrenci, Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin BİLSEM, altindagbilssem@gmail.com

EXAMINING THE VISUALS IN THE TEXTBOOKS IN TERMS OF VALUES CONTAINED

The aim of this study is to determine to what extent the 28 values determined by the Ministry of National Education within the scope of values education are represented by the visuals in the secondary school 6th grade textbooks. In this context, the visuals of the 6th grade primary school textbooks in English, Turkish, Science, Mathematics, Religious Culture and Moral Science, and Social Studies textbooks were examined one by one and analyzed to which value the visuals correspond to. Document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in the research. The collected data were subjected to descriptive analysis. In order to make the data collected in the study more reliable, the textbooks were examined separately by 3 researchers. The obtained data were tabulated and the data were analyzed and interpreted. Considering the visuals in all of the textbooks in the research, it was seen that the value of protecting the cultural heritage was mostly represented by the visuals. Detailed information about the values represented by the visuals in the textbooks of the 6 courses examined within the scope of the research are given in the form of tables belonging to each researcher in the appendices of the research. It is known that the visuals in the books as well as the texts in the books have an effect on the learning of the students. At this point, it is thought that selecting and controlling the 28 values used in values education in the selection and control of the visuals in the textbooks of the Ministry of National Education will allow values education to be taught more efficiently.

Keywords: *Visual, Values education, Textbook.*

Theme: *Art Education.*

RESİM İŞ EĞİTİMİ ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL VATANDAŞLIK DÜZEYLERİ İLE DİJİTAL TEKNOLOJİYE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Şeyda Tanoğlu¹, Hüseyin Öznülür²

Bildiri Kodu: 1052

Bu çalışmanın amacı, resim iş eğitimi öğrencilerinin dijital vatandaşlık düzeyleri ile dijital teknolojiye yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma, betimsel araştırma türlerinden ilişkiisel tarama modelindedir. Araştırmaya, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde resim iş eğitimi bölümünde öğrenim gören 131 erkek, 191 kadın olmak üzere toplam 322 kişi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak; Kişisel Bilgi Formu, Dijital Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği ve Dijital Vatandaşlık Ölçeği kullanılmıştır. Tez yazımında verilerin düzenlenmesi ve grafiklerin oluşturulmasında Windows Microsoft Word programı, verilerin öncelikli olarak girilmesi ve düzenlenmesinde Microsoft Excel tablolama programı, verilerin değerlendirilmesi ve istatistik testlerin yapılmasında ise SPSS 22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Araştırma sorularının cevaplandırılması doğrultusunda ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistik yöntemleri ile katılımcıların üniversite, cinsiyet, sınıf, gelir durumu, kaç yıldır internet kullanımı, internet kullanım becerileri ve günde kaç saat internet kullanımı değişkenlerine göre t Testi, Anova Testi ve grupların kendi aralarındaki anlamlılık durumları için Tukey analiz testlerine başvurulmuştur (veriler $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde ve %95 güven aralığında değerlendirilmiştir). Katılımcıların Dijital Vatandaşlık Düzeyleri ile Dijital Teknolojiye Yönelik Tutumları arasındaki ilişki için korelasyona baktığımızda orta derecede anlamlı bulunmuştur. ($p < ,05$). Cronbach Alpha katsayı değeri 0,875 olarak bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Dijital vatandaşlık, Dijital teknolojiye yönelik tutum, Resim iş eğitimi öğrencileri.*

Tema: *Resim Eğitimi.*

---

¹ Araştırma Görevlisi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, seydatanoglu@gmail.com

² Doçent, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, hoznuler25@gmail.com

EXAMINING THE RELATIONSHIP BETWEEN PAINTING-GRAFTS EDUCATION STUDENT'S DIGITAL CITIZENSHIP LEVELS AND THEIR ATTITUDES TOWARDS DIGITAL TECHNOLOGY

The aim of this study is to examine the relationship between digital citizenship levels and attitudes towards digital technology of painting- crafts education students. Research is a descriptive research type, relational survey model. 322 students participated in this research. These students consist of 131 male and 191 female students studying in department of painting- crafts education of Erzincan Binali Yıldırım University, Atatürk University, Republic University and Black Sea Technical University. Personal information form, attitude towards digital technology and digital citizenship scale were used as data collection tools. In writing this thesis; Windows Microsoft Word program was used for editing data and creating graphics, Microsoft Excell Spread sheet program was used primarily for entering and editing data, and SPSS 22 statistical package program was used for data evaluating and statistical test. According to the answer of research questions, with descriptive statistical methods such as mean standart deviation, participans university, gender, class, income statüs, how many year of internet use, internet use skills and how many hours of internet use perday were determined. And T test and ANOVA test were applied and Tukey analysis test applied for the significance of the groups among themselves (data were evaluated at $p < ,05$ the level of significance and 95% within the confidence interval) Finally, when we look at the correlation between the citizenship levels of the participants and their attitudes towards digital technology, it was found to be moderately significant ($p < ,05$). Cronbach Alphacoefficient value was found to be .875.

Key Words: *Digital citizenship, Attitude towards digital technology, Painting-crafts education students.*

Theme: *Art Education.*

SINIF EĞİTİMİ

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SÜREÇ TEMELLİ YAZMA YAKLAŞIMI UYGULAMALARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Mustafa Bektaş¹, İhsan Seyit Ertem²

Bildiri Kodu: 1012

Süreç temelli yazma yaklaşımı, yazma sürecini, önceden aşamalandırarak ve yapılandırmacı öğrenme kuramına göre öğretmenlerin rehberliğiyle düzenleyerek öğrencilere kazandırmayı hedefleyen bir yazma yaklaşımıdır. Bu araştırmanın amacı, ilkokul 3.sınıf düzeyinde görev yapan sınıf öğretmenlerine süreç temelli yazma yaklaşımını tanıtmak ve yaklaşıma yönelik hazırlanarak gerçekleştirilmiş uygulamalara ilişkin görüşlerini incelemektir. Araştırmaya 2022-2023 eğitim öğretim yılı, İstanbul ili, Arnavutköy ilçesinde bulunan bir ilkokulda 3.sınıf düzeyinde görev yapan 17 sınıf öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Verilerin güvenilirliğini sağlamak için elde edilen ses kayıtları araştırmacılar haricinde iki farklı uzman tarafından da dinlenilmiş ve araştırmacıların dökümleriyle karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucuna göre sınıf öğretmenleri, süreç temelli yazma yaklaşımına ilişkin olumlu ve olumsuz görüşlerde bulunmuşlardır. Sınıf öğretmenleri, süreç temelli yazma yaklaşımının olumlu yönleri olarak; yazma öncesi hazırlık boyutunun alt boyutları olan fikir ve organizasyon örneklerinin öğrencilerin yazma sürecinde daha başarılı olmalarına, daha nitelikli ve zengin metin yazabilmelerine, yazmaya ilişkin kötü tutumlarını ortadan kaldırmalarını sağladığını belirtmişlerdir. Olumsuz görüşler olarak ise süreç temelli yazma yaklaşımının uzun sürdüğünü ve öğrencilerin bu süreçten sıkıldıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *İlkokul, Sınıf öğretmenleri, Süreç temelli yazma yaklaşımı, Yazma öğretimi.*

Tema: *Sınıf Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, mustafa.bektas1@gazi.edu.tr

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, iertem@gazi.edu.tr

EXAMINATION OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS OPINIONS ON PROCESS-BASED WRITING APPROACH PRACTICES

The process-based writing approach is a writing approach that aims to provide students with the writing process by staging it in advance and organizing it with the guidance of teachers according to the constructivist learning theory. The aim of this study is to introduce the process-based writing approach to primary school 3rd grade teachers and to examine their views on the practices prepared and realized for the approach. In the 2022-2023 academic year, 17 classroom teachers working at the 3rd grade level in a primary school in Arnavutköy district of Istanbul province participated in the study voluntarily. The data were collected using a semi-structured interview form. The data were analyzed by content analysis method. In order to ensure the reliability of the data, the audio recordings were listened to by two different experts other than the researchers and compared with the transcripts of the researchers. According to the results of the study, classroom teachers had positive and negative opinions about the process-based writing approach. As positive aspects of the process-based writing approach, the classroom teachers stated that the idea and organization examples, which are the sub-dimensions of the pre-writing preparation dimension, help students to be more successful in the writing process, to write more qualified and rich texts, and to eliminate their bad attitudes towards writing. As negative views, they stated that the process-based writing approach takes a long time and students get bored with this process.

Keywords: Primary school, Classroom teachers, Process-based writing approach, Teaching writing.

Theme: Primary Education.

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK ÖĞRETİMİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

Feray Koç¹

Bildiri Kodu: 1021

Dünya tarihinde yaşanan salgın hastalıkların sonuncusu olan Covid-19 Sars-Cov-2'nin neden olduğu akut bir solunum yolu hastalığıdır. Bu salgın hastalık kısa sürede pandemiye dönüşerek tüm insanlığı olumsuz etkilemiştir. Öğretim kurumlarının kapatılması ile eğitim-öğretime ara verilmek zorunda kalınmıştır. Eğitime devam etmek için uzaktan eğitime geçilmiştir. Ülkemizde ilk defa uygulanan bu eğitim sistemi matematik öğretiminde birtakım sorunları da karşımıza çıkarmıştır. Birçok dersin temelini oluşturan matematik dersinin uzaktan eğitim sürecinde incelenmesinin, bu süreçte karşılaşılan güçlük ve önerilerin dikkate alınmasının derse gösterilecek önem ve yaklaşımı da etkileyeceği düşünülmektedir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı uzaktan eğitim sürecinde matematik öğretiminde karşılaşılan sorunların sınıf öğretmenleri görüşleri doğrultusunda incelenmesidir. Araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında Ahmet Barındırır İlkokulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma türlerinden fenomenolojik desenle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu hem yüz yüze hem de uzaktan eğitim aracılığı ile 1, 2, 3, 4. sınıf okutmuş olan 30 gönüllü öğretmen oluşturmaktadır. Görüşme tekniği ile toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucuna göre sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde 'veli etkisi, dikkat dağınıklığı, devamsızlık, verimsizlik, göz teması kuramama, fırsat eşitsizliği, etkileşimsizlik, alt yapı sorunu, teknoloji bilgi eksikliği, dönüt ve düzetme, süre sıkıntısı, anlama sorunu, ders disiplini, ölçme ve değerlendirme, ulaşamama' gibi konularda çeşitli sıkıntılar yaşadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan eğitim, Matematik, Sınıf öğretmeni.*

Tema: *Uzaktan eğitim, Sınıf eğitimi.*

---

¹ Öğretmen, Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, kocferay4@gmail.com

PROBLEMS FACED BY CLASSROOM TEACHERS IN MATHEMATICS TEACHING DURING THE DISTANCE EDUCATION PROCESS

Covid-19, which is the latest epidemic experienced in the history of the world, is an acute respiratory disease caused by Sars-Cov2. This epidemic disease has turned into a pandemic in a short time and has negatively impacted humanity. Due to the closure of educational institutions, education had to be interrupted and in order to continue education, the distance education system has been implemented. This system which has been used in our country for the first time created some problems in education and it has been observed that the subject which suffered from these problems the most is mathematics. It is believed that examining the mathematics lessons during the distance education process, which forms the basis of many courses, taking into account the difficulties and suggestions encountered during this process, will also affect the importance and approach to the course. In this respect, the aim of this study is to examine the problems encountered in teaching mathematics classes during the remote education period in accordance with core teachers' points of view. Ahmet Barındırır İlkokulu The study has been conducted during the Spring Term of the 2022 – 2023 educational year. The research was conducted using a qualitative research design, specifically a phenomenological approach. The research study group comprises 30 volunteer teachers who have taught 1st, 2nd, 3rd and 4th grades face-to-face and through distance education. The data collected through interviews was analyzed using content analysis. According to the results of the study, primary school teachers experienced various difficulties in the distance education process such as “parental influence, lack of attention, absenteeism, inefficiency, inability to make eye contact, opportunity inequality, lack of interaction, infrastructure problems, lack of technological knowledge, feedback and correction, time constraint, comprehension problem, class discipline, assessment and evaluation, and unreachable students.”

***Key Words:** Distance education, Mathematics, Classroom teacher.*

***Theme:** Distance education, Classroom teaching.*

İLKOKULLARDA YETİŞTİRME PROGRAMI (İYEP) ÜZERİNE BİR İNCELEME

Fatma Zehra Araç¹, İhsan Seyit Ertem²

Bildiri kodu:1036

Okuma bireyin tüm hayatının ve eğitim sürecinin en önemli parçalarından birisidir. Literatür incelendiğinde okumanın temelini ilkökul 1. sınıfta atıldığı görülmektedir. Bu kapsamda bireyin doğru, akıcı ve anlayarak okumasını birinci sınıfta kazanması beklenmektedir. Bununla birlikte bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda her öğrencinin aynı hızda ve aynı oranda öğrenemediği göze çarpmaktadır. Bu duruma paralel olarak dünyada okuma yazma ve matematiksel becerileri yeterince gelişmemiş öğrencilerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Birinci sınıfta nitelikli bir şekilde gerçekleşmeyen bir okuma yazma sürecinin bireyin eğitim hayatını etkilediği gibi tüm hayatını olumsuz yönde etkileyebildiği görünmektedir. Türkiye’de İlkokulu bitirmek üzere olup henüz okuma-yazma yeterliliğini kazanamamış istenen seviyeye gelememiş öğrenciler bulunmaktadır. Bu öğrenciler için Millî Eğitim Bakanlığı tarafından İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP) uygulaması ortaya konmuştur. İYEP ilkokulların 3. sınıfına devam eden, eğitim ve öğretim yılı içinde çeşitli nedenlerle okuma, okuduğunu anlama, yazma becerileri ve doğal sayılar, doğal sayılarda dört işlem öğrenme alanlarında yeterli kazanımlara ulaşamayan öğrencilerin bu alanlardaki eksik öğrenmelerinin giderilmesini amaçlayan programdır. Bu çalışmanın amacı İYEP ile ilgili yapılan çalışmalar üzerine genel bir inceleme yapmaktır. Çalışma derleme türünde bir araştırmadır. Çalışma kapsamında ilgili literatür incelenmiş olup İYEP konusunda genel bir kavramsal çerçeve ortaya konulmuştur. Çalışmanın sonucunda İYEP’in etkililiği ve verimliliğinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

***Anahtar Kelimeler:** İlkokullarda Yetiştirme Programı, Okuma yazma eğitimi, Matematik becerileri.*

***Tema:** Sınıf Eğitimi.*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, fzehradurmaz@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Bölümü, iertem@gazi.edu.tr

A REVIEW ON THE PRIMARY SCHOOL EDUCATION PROGRAM (İYEP)

Reading is one of the most important parts of an individual's entire life and educational process. The foundation of reading is usually laid in the first grade of primary school. Individuals are expected to acquire the ability to read accurately, fluently and comprehensively in the first grade. However, when individual differences are taken into consideration, it is noticeable that not all students learn at the same rate and at the same speed. In parallel with this situation, the number of students whose literacy and numeracy skills are not sufficiently developed is increasing day by day. It is seen that a literacy process that is not realized in a qualified manner in the first grade can negatively affect an individual's entire life as well as his/her educational life. In Türkiye, there are students who are about to finish primary school but have not yet reached the desired level of reading and writing proficiency. For these students, the Ministry of National Education has introduced the Primary School Catch-up Program (İYEP). İYEP is a program that aims to eliminate the deficient learning of students who continue to the 3rd grade of primary schools and who, for various reasons during the academic year, have not achieved sufficient gains in the learning areas of reading, reading comprehension, writing skills and natural numbers and four operations in natural numbers. The aim of this study is to make a general review of the studies on İYEP. The study is a review type of research. Within the scope of the study, the relevant literature was examined and a general conceptual framework on İYEP was put forward.

Keywords: *Primary School Education Program, Literacy education, Mathematics skills.*

Theme: *Classroom Education.*

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Özden Özen¹, Mehmet Akif Sözer²

Bildiri Kodu: 1042

Toplumda yer alan her bireyin beraberinde getirdiği sosyal çevreleri, ilgileri ve zekâları farklılık göstermektedir. Günümüzde bu farklılıkların giderek belirginleştiği sınıf ortamlarında, öğrencilerin bireysel farklılıklarını temel alan bir öğretim modeli olarak farklılaştırılmış öğretimin önem kazandığı düşünülmektedir. Özellikle ilkökul düzeyinde bireysel farklılıkların öğrenme-öğretme süreçlerini etkilediği düşünüldüğünde farklılaştırılmış öğretimin, bu kademedeki uygulandığında öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı ve sosyal becerilerini geliştirdiği, alan yazında yer alan çalışmalar tarafından desteklenmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin sınıf ortamında sosyal gelişimini desteklemek ve akademik başarısını artırmak açısından sınıf öğretmenlerinin farklılaştırılmış öğretime yönelik tutumlarının son derece önemli olduğu söylenebilir. Araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin farklılaştırılmış öğretime ilişkin görüşlerini incelemektir. Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu devlet okullarında görev yapan 10 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma için sınıf öğretmenlerine yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanarak, katılımcılardan farklılaştırılmış öğretime ilişkin görüşler elde edildikten sonra elde edilen verilerin analizi betimsel analiz yöntemi ile yapılacaktır. Araştırma devam etmekte olup araştırmanın bulgular, sonuç ve tartışma bölümü sunum gerçekleştirilirken aktarılacaktır.

***Anahtar Kelimeler:** Farklılaştırılmış öğretim, Sınıf öğretmeni, Nitel araştırma.*

***Tema:** Öğretmen yetiştirme.*

---

¹ Özden Özen, Gazi Üniversitesi, Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans Öğrencisi, ozden.ozen@gazi.edu.tr

² Prof. Dr., Mehmet Akif Sözer, Gazi Üniversitesi, Temel Eğitim, Sınıf Eğitimi, akif@gazi.edu.tr

VIEWS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ON THE SUBJECT OF DIFFERENTIATED INSTRUCTION IN THE CLASSROOM

Each individual in society brings with them diverse social environments, interests, and intelligences. In today's classrooms, where these differences are becoming increasingly prominent, differentiated instruction is considered important as an educational model that takes into account students' individual differences. Considering that individual differences affect the learning-teaching processes especially at the primary school level, it is supported by the studies in the literature that differentiated instruction increases the academic achievement of students and improves their social skills when applied at this level. In this regard, it can be said that the attitudes of classroom teachers towards differentiated instruction are important in supporting students' social development in the classroom environment and increasing their academic success. The aim of this research is to examine the views of classroom teachers on differentiated instruction. The research employed the case study method, which is one of the qualitative research approaches, for this study. The study group of the research consists of 10 primary school teachers working in public schools. For the research, a semi-structured interview form will be administered to primary school teachers to obtain their views on differentiated instruction. After obtaining the participants' opinions, the data will be analyzed using descriptive analysis method. The research is ongoing, and the findings, conclusions, and discussion section of the research will be presented during the presentation.

***Keywords:** Differentiated instruction, Primary school teacher, Qualitative research.*

***Theme:** Teacher training.*

БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ЗЕРТТЕУШІЛІК DAҒДЫЛАРЫН AҚПАРАТТЫҚ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫНДА ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Kurebai Balzhan Esenovna¹, Mailybaeva Gulmira Sabyrovna², Yücel Gelişli³

Bildiri Kodu:1064

XXI ғасыр талаптарына сәйкес мектеп оқушылары келешекте қол жетімді табысқа жету үшін, әртүрлі дағдыларды меңгеруі қажет. Осы ретте, біз қарастырған мәселе бастауыш сынып оқушыларының зерттеушілік дағдыларын ақпараттық білім беру ортасында қалыптастыруға арналмақ. Мектеп оқушылары да қоғамда болып жатқан өзгерістерді дұрыс қабылдап, өз зерттеушәләк әрекетін арттыруға ұмтылулары қажет. Ол мектептегі педагогикалық үрдіс кезінде жүзеге асады. Балалардың зерттеушілік іскерліктері мен дағдыларын тәрбиелеу, оқушылардың зерттеушілік дағдыларын ақпараттық білім беру ортасында қалыптастыру өмірдің түрлі салаларына ізденушілік қарым-қатынасын қалыптастыру қазіргі мектептің маңызды міндеті болып табылады. Қоршаған ортаны дербес зерттеуде баланың белсенділігі генетикалық түрде қаланғаны және ерте балалық шақта көрініс беретіні белгілі. Сондықтан да отбасы осы мүмкіндіктерді ескере отырып, оны дамытатын алғашқы әлеуметтік институт. Оқушының шығармашылық қабілетін ашудың жолы зерттеушілік іс-әрекет болып табылады. Зерттеушілік іс әрекет ұғымы бірқатар ғалымдардың зерттеу нысанына айналған.

Түйін сөздер: Бастауыш сынып, оқушы, зерттеушілік, дағды, жоба, ақпараттық білім.

Тақырыбы: Сыныпт тәрбие.

---

¹Doktora.öğrencisi, Deputy Dean for Scientific Work of the Higher School of «Pedagogy and Psychology» at Zhetysu University named after I.Zhansugurov, Taldykorgan, Kazakhstan, balzhan.kurebay@mail.ru

²Dr., Pedagogy and methodology of primary education of Zhetysu University named after I.Zhansugurov, Taldykorgan, Kazakhstan, gulmirasabyr@mail.ru

³ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretimi Bölümü, ygelisli@gmail.com

FORMATION OF RESEARCH SKILLS OF PRIMARY SCHOOL STUDENTS IN AN INFORMATION EDUCATIONAL ENVIRONMENT

According to the requirements of the 21st century, schoolchildren need to acquire various skills in order to achieve future success. At the same time, the problem we considered will be devoted to the formation of research skills of primary school students in the environment of information education. Schoolchildren should also correctly accept the changes taking place in society and strive to increase their research activities. It is implemented during the pedagogical process at school. Education of children's research abilities and skills, formation of students' research skills in the environment of information education, formation of inquisitive attitude to various spheres of life is an important task of the modern school. It is known that the child's activity in the independent study of the environment is genetically determined and manifests itself in early childhood. That is why the family is the first social institution that develops it taking into account these possibilities. Research activity is the way to reveal the student's creativity. The concept of research activity has become a research object of a number of scientists.

Keywords: Primary School, Student, Research, Skills, Project, Information Education.

Theme: Classroom Instruction Education.

TARİH EĞİTİMİ

ATATÜRK DÖNEMİ (1923 – 1938) TARİH DERS KİTAPLARINDA KADIN İMAJI

Serap Ören¹, Tuğba Belenli²

Bildiri Kodu: 1001

Bu araştırma ile Atatürk Dönemi (1923 - 1938) Türk kadını imgesinin ve Kadın Haklarının Tarih ders kitaplarında ele alınışını ortaya koymak amaçlanmıştır. Atatürk Dönemi'nde okutulan Tarih ders kitapları, Türk kadınına verilen haklar ve oluşturulmaya çalışılan Cumhuriyet Kadını imajının, genç nesle aktarılmasına ve bunların benimsetilmesine yönelik olarak kullanılan en etkili araçlardan biri olmuştur. Bu çalışmayla birlikte Atatürk Dönemi'nde oluşturulmaya çalışılan Cumhuriyet Kadını İmajı ve kadınlara verilen hakların daha iyi analiz edilip açıklanması hedeflenmiştir. Bu çalışmada 1931 ve 1949 tarihleri arasında ortaöğretimde okutulan Tarih ders kitaplarında "Cumhuriyet kadını" imgesinin nasıl yer aldığı ve Kadın Haklarının bu ders kitaplarına nasıl yansıdığı kapsamlı bir şekilde incelendiği için çalışmada nitel araştırma modellerinden tarihsel modelle desenlenmiştir. Nitel Araştırma yöntemlerinden tarihi çalışmada söz konusu dönemin dokümanları dikkatlice incelenerek "geçmişte ne oldu?" sorusuna cevap aranır. Bu çalışmada, Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti (TTTC) tarafından hazırlanan 1931 ve 1949 yılları arasında ortaöğretimde ders kitabı olarak okutulmuş olan Tarih I, Tarih II, Tarih III ve Tarih IV ders kitapları incelenmiştir. Bu kitaplar içerisinde Türk kadının elde etmiş olduğu "Cumhuriyet Kadını" imajını ve "Kadın Haklarının Ders Kitaplarına Yansıması" konularını bütünleyen ilgili konulara ders kitaplarında nasıl yer verildiği siyasi, ekonomik, sosyal ve askeri temalar üzerinden oluşturulan tablolarla ortaya konması bulgularına ulaşılması hedeflenmiştir.

***Anahtar Kelimeler:** Kadın hakları, Kadın imajı, Atatürk dönemi, Ders kitapları.*

***Tema:** Eğitim Bilimleri Çalışmaları.*

---

¹ Öğrenci, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, serap.oren@gazi.edu.tr

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, tbelenli@gazi.edu.tr

THE IMAGE OF WOMEN IN HISTORY TEXTBOOKS OF THE ATATURK PERIOD (1923 – 1938)

With this research, it is aimed to reveal the image of Turkish women in the Atatürk Era (1923 - 1938) and the handling of Women's Rights in History textbooks. History textbooks taught in the Atatürk Era have been one of the most effective tools used to transfer the rights given to Turkish women and the image of the Republic Woman, which is tried to be created, to the younger generation and to adopt them. With this study, it is aimed to better analyze and explain the Image of the Woman of the Republic, which was tried to be created in the Atatürk Era, and the rights given to women. In this research, since the image of "Republican woman" was included in the History textbooks taught in secondary education between 1931 and 1949, and how the women's rights were reflected in these textbooks, the research was designed with the historical model, one of the qualitative research models. In the historical research, which is one of the qualitative research methods, the documents of the period in question are carefully examined and "What happened in the past?" search for an answer to the question. In this research, the History I, History II, History III and History IV textbooks, which were used as secondary school textbooks between 1931 and 1949, prepared by the Turkish History Tetkik Society (TTTC) were examined. In these books, it is aimed to reach the findings of how the related topics that complement the "Republican Woman" image that Turkish women have acquired and the "Reflection of Women's Rights to the Textbooks" are included in the textbooks, with tables created on political, economic, social and military themes.

***Keywords:** Women's rights, Women's image, Atatürk era, Textbooks.*

***Theme:** Educational Science Studies.*

ORTAK TÜRK KÜLTÜRÜNÜN HAYATI KOLAYLAŞTIRMADAKİ ROLÜ (TÜRKİYE VE TÜRK CUMHURİYETLERİ) ÖRNEĞİ

Aigerim Kabysheva¹

Bildiri Kodu: 1003

Türk topluluklarının yaşamış oldukları coğrafyalar onların yaşam alanlarına dayalı olarak farklı etkiler altında kültürel çeşitliliğin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Ancak bu çeşitlilik temelinde ortak kültüre dayalı bir zenginliktir. Toplumlar arasındaki etkileşimin artması bu ortak kültürün tanınmasına ve gelişmesine katkı sağlamak ve birbirleriyle ortak kültür aracılığıyla kaynaşmalarının önünü açmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Türk kültürünün Türkiye Türk Cumhuriyetlerinden eğitim amacıyla gelen öğrencilerin hayatlarını kolaylaştırıcı ortak yönlerini belirlemek ve çalışma sonuçlarını referans olarak sunmaktır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve olgubilim (fenomoloji) deseni benimsenmiştir. Araştırmada veriler araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Bu amaçla 8 adet soru hazırlanmış, görüşme ve bilgi kayıt yöntemleri ile veriler kayıt altına alınmıştır. Çalışmaya Türk Cumhuriyetlerinden Türkiye'ye eğitim almaya gelen 9 öğrenci katılmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Veriler yorumlanırken temalar, temaya ile ilgili kategoriler ve kodlar üretilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara ortak Türk kültürünün hayatı kolaylaştırmadaki rolünün birkaç yönde odaklandığı tespit edilmiştir. Bunlar; ortak din birliği, misafirperverlik, genetik kod, kültür vs. gibi noktalardır.

Anahtar Kelimeler: Türk kültürü, Ortak Kültür, Nitel araştırma.

Tema: Eğitim Yönetimi.

---

¹Tarih Öğretmeni, Gazi Üniversitesinde Stajyer, Kazak Milli Koreografi Akademisi Okul-Koleji, kabysheva.a.b@gmail.com

THE ROLE OF COMMON TURKISH CULTURE IN FACILITATING LIFE (TÜRKIYE AND TURKIC REPUBLICS) EXAMPLE

The geography of the territories where Turkish communities have lived has led to the emergence of cultural diversity under different influences based on their living areas. However, this diversity is rooted in a wealth based on a common culture. Increasing interaction between societies contributes to the recognition and development of this common culture, and opens the way for them to merge through shared culture. The purpose of this research is to determine the common aspects of Turkish culture that facilitate the lives of students from Turkish republics who come to Turkey for education and to present the results of the study as a reference. Qualitative research method was used in the study and a phenomenology design was adopted. The data was collected using a semi-structured interview form prepared by the researcher. For this purpose, 8 questions were prepared, and the data was recorded through interviews and information recording methods. Nine students who came to Turkey from Turkish Republics for education participated in the study. The data obtained from the interviews were analyzed using content analysis method. Themes, categories related to the themes, and codes were generated during the interpretation of the data. It was found that the role of common Turkish culture in facilitating life focused on several aspects, such as common religious unity, hospitality, genetic code, culture, etc.

Keywords: *Turkish culture, Common culture, Qualitative research.*

Theme: *Qualitative Research*

TÜRK'ÜN TUVALİ YORGANLAR

Nihal Biyikli¹, Ayşe Erva Kuş², İpek Arslan³, Nursima Ağan⁴

Bildiri kodu:1006

Bu projenin amacı; Ankara ilinde kaybolma tehlikesi altında olan somut olmayan kültürel miraslarımızdan biri olan geleneksel yorgancılık sanatının günümüzdeki durumunu araştırmak ve geleneksel yorgancılık sanatını Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat öğrencilerine tanıtmaktır. Araştırma nitel araştırma deseniyle kurgulanmıştır. Araştırma kapsamında yorgancılıkla ilgili literatür taraması yapılmıştır. Ankara merkez ilçelerinde ikamet eden yorgan ustalarına uygulanan anket doğrultusunda yorgancılık mesleğinin günümüzde ki durumu hakkında bilgi toplanmıştır. Yorgancılık mesleğinin günümüzde kaybolmaya yüz tutmuş el sanatlarımız arasında bulunduğu tespit edilmiştir. Somut olmayan kültürel miraslarımızdan olan yorgancılık mesleğini Altındağ Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat öğrencilerine tanıtmak amacıyla "Geleneksel Türk Yorgancılığı, Geleneksel Yorgancılığın Dikim Aşamaları, Geleneksel Yorgancılıkta Kullanılan Araç ve Gereçler, Hazır Yorgan Mı? Geleneksel Yorgan mı? Söz Dünyamızda Yorgan, Yorganların Geleneksel Kullanım Alanları" konularında seminerler düzenlenmiştir. Geleneksel yorgan dikim aşamaları içeren "Geleneksel Yorgan Dikim Atölyesi" ile öğrencilerin bilgi ve ilgi düzeyleri arttırılmaya çalışılmıştır. Atölyeye katılan öğrenciler yorgancılık mesleğini en çok "emek isteyen" , "tarihi" ve "güzel" olarak nitelendirmiştir. Mesleği "zor", "uğraştırıcı" , "el becerisine dayalı" ve "kaybolan bir meslek" olarak tanımlamışlardır. Atölyeye katılan öğrenciler yün yorganı rahat, sağlıklı ve kışın sıcak tuttuğu için almak istediklerini belirtmiştir. Öğrencilerin yorgancılık sanatına bilgi ve ilgi düzeyi anlamlı bir şekilde arttığı tespit edilmiştir

Anahtar Kelimeler: *Geleneksel Türk Yorgancılığı, Somut olmayan kültürel miras, BİLSEM, Ankara.*

Tema: *Tarih Eğitimi.*

---

¹ Öğretmen, Ankara Üniversitesi, Müze Eğitimi, nihalsosyal@gmail.com

² Öğrenci, Ankara Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat Merkezi, cigdemkkus40@gmail.com

³ Öğrenci, Ankara Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat Merkezi, ipekarslantr@gmail.com

⁴ Öğrenci, Ankara Şehit Hüseyin Gültekin Bilim ve Sanat Merkezi, elif_uyosal_42@hotmail.com

TURKISH CANVAS QUILTS

The aim of this project; The aim is to investigate the current state of traditional quilt making, which is one of our intangible cultural heritages that are in danger of being lost in Ankara, and to introduce the art of traditional quilting to Altındağ Martyr Hüseyin Gültekin Science and Art students. The research was designed with a qualitative research design. Within the scope of the research, a literature review on quilting was made. In line with the questionnaire applied to the quilt masters residing in the central districts of Ankara, information about the current status of the quilt making profession was collected. It has been determined that the quilt making profession is among our handicrafts, which is on the verge of disappearing today. In order to introduce the profession of quilt making, which is one of our intangible cultural heritages, to Altındağ Martyr Hüseyin Gültekin Science and Art students, "Traditional Turkish Quilting, Sewing Stages of Traditional Quilting, Tools and Equipment Used in Traditional Quilting, Ready-made Quilt? Traditional Quilt? Seminars were held on the subject of "Quilts in Our Word World, Traditional Uses of Quilts". With the "Traditional Quilt Sewing Workshop", which includes traditional quilt sewing stages, students' knowledge and interest levels were tried to be increased. The students who attended the workshop described the quilting profession as "demanding", "historical" and "beautiful" the most. They defined the profession as "difficult", "challenging", "dexterous" and "disappearing". The students who participated in the workshop stated that they wanted to buy the wool quilt because it kept it comfortable, healthy and warm in winter. It has been determined that the level of knowledge and interest of the students in the art of quilting has increased significantly. The English abstract of the paper should be placed in this section in a single paragraph without distorting the template layout. The abstract should be written in Palatino Linotype font, 10 font size and 1.5-line spacing, justified. The abstract should be between 150-200 words. The abstract should include information about the purpose, method, design, sample/study group, data collection and analysis. Following, if the study is completed, important findings and recommendations should be included. An ongoing study, however, should include expected/provisional results or preliminary findings. Citations or abbreviations should not be used in the abstract, and reference information should not be included. Right after the end of the abstract, 3-6 keywords and the theme of the paper should be written below.

Keywords: *Traditional Turkish Quilting, Intangible cultural heritage, BİLSEM, Ankara.*

Theme: *History Education.*

**ORTAÖĞRETİM İNKILAP TARİHİ DERS KİTAPLARINDA LAİKLİK İLKESİ
BÖLÜMÜ VE MİLLİYETÇİLİK İLKESİ BÖLÜMÜ HAKKINDA BİR
DEĞERLENDİRME (1982-1988)**

Muhammed Erdoğan¹, Ayşegül Nihan Erol Şahin²

Bildiri kodu:1008

1981 yılında ortaöğretim kademesine “Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi” dersi eklenmişti. Bu ders için kitap olarak, önceki yıllarda müfredatta olan “Türkiye Cumhuriyeti Tarihi” adlı dersin kitapları örnek alınmış fakat inkılap tarihi ders kitaplarında “Atatürk İlkeleri” adlı ayrı bir ünite hazırlanmış ve her bir ilke için bir bölümlük alan ayrılmıştı. Bu araştırmada laiklik ve milliyetçilik seçilerek bu ilkelerin 1982 – 1988 arasında yayınlanan ders kitaplarındaki durumları hakkında değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırmanın amacı, 1982 – 1988 arasında okutulan ders kitaplarında, laiklik ilkesi bölümü ve milliyetçilik ilkesi bölümünü inceleyerek, bu bölümlerin durumlarını değerlendirmektir. Araştırmanın yöntemi, nitel araştırma tekniklerinden doküman analizi yöntemi, deseni ise durum çalışması desenidir. Araştırmanın örnekleme olarak, 1982 – 1988 arasında bastırılan inkılap tarihi ders kitapları alınmış, bu kitaplardaki laiklik ilkesi bölümü ve milliyetçilik ilkesi bölümü nitel yöntemlerle analiz edilmiştir. Araştırmada, verilerin toplanmasında doküman analizi yöntemi, verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda ön bulgular olarak, laiklik ilkesi bölümünde toplumsal huzur ve birliği sağlamanın önemine, milliyetçilik ilkesi bölümünde ise milli birlik ve beraberliğin önemine vurgu yapıldığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnkılap Tarihi Dersi, Ders kitapları, Laiklik, Milliyetçilik, Tarih öğretimi.

Tema: Tarih Eğitimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi, erdoganmuhammed115@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tarih Eğitimi, nihanerol@gazi.edu.tr

AN EVALUATION ON THE CHAPTER OF LAICISM PRINCIPLE AND THE CHAPTER OF NATIONALISM PRINCIPLE IN THE SECONDARY EDUCATION HISTORY OF REVOLUTION TEXTBOOKS (1982 – 1988)

In 1981, the "History of the Turkish Republic Reforms" course was added to the secondary education level. For this course, the books of the previous course titled "History of the Turkish Republic" were used as examples, but separate units called "Atatürk's Principles" were prepared in the history of reforms textbooks, and a chapter was allocated for each principle. In this research, the status of laicism and nationalism in the textbooks published between 1982 and 1988 was evaluated. The aim of the research is to evaluate the chapters on laicism and nationalism in the textbooks taught between 1982 and 1988. The research method used was document analysis, which is a qualitative research technique, and the design used was a case study design. As a sample of the research, history of reforms textbooks published between 1982 and 1988 were selected, and the chapters on laicism and nationalism in these books were analyzed using qualitative methods. Document analysis method was used for data collection, and content analysis method was used for data analysis. The preliminary findings of the research revealed an emphasis on the importance of ensuring social harmony and unity in the chapter on laicism, and an emphasis on the importance of national unity and solidarity in the chapter on nationalism.

***Keywords:** Revolution History Lesson, Textbooks, Laicism, Nationalism, History teaching.*

***Theme:** History Education.*

ORTAÖĞRETİM İSLAM BİLİM TARİHİ DERS KİTAPLARINDA MÜSLÜMAN BİLİM İNSANLARI (2019-2021)

Şafak İlhan¹

Bildiri kodu: 1013

İslam Bilim Tarihi dersi, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 05.07.2017 tarih ve 66 sayılı kararı ile kabul edilen öğretim programı çerçevesinde 2017-2018 eğitim öğretim yılından itibaren okutulmaya başlanmıştır. Bu ders ortaöğretim kurumlarında seçmeli ders olarak verilmektedir. Bu araştırmanın amacı, 2019 ve 2021 yılında yayınlanan İslam Bilim Tarihi ders kitaplarında yer alan, Müslüman bilim insanlarını mukayese etmektir. İslam medeniyetinin bilim dünyasına yaptığı katkıları incelemek amacıyla 2 adet Ortaöğretim İslam Bilim Tarihi ders kitabı incelenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden biri olan doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmada kullanılan doküman analizi yöntemi, tarihçilerin ve arkeologların da kullandıkları önemli çalışma yöntemlerinden birisidir. Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesini kapsamaktadır. Yapılan literatür araştırmasında ise, bu ders kitapları hakkında daha önce yapılmış çalışmaların sınırlı sayıda olduğu dikkat çekmiştir. Ayrıca, araştırmada nitel veri analizi tekniklerinden betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel içerik analizinde içerik temalara ayrılmakta ve bu temalar çerçevesinde veriler özetlenip yorumlanmaktadır. Bilim insanlarının çalışmalarında ayrıntıya girilmesi ve terimlerin sıkça kullanılması bazı bölümlerde anlatımın yalınlığını bozmaktadır. Ders kitabı öğrenci düzeyi açısından incelendiğinde içeriğin sunumunun yer yer öğrenci düzeyinin üzerinde olabildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tarih eğitimi, Bilim tarihi, Mukayese.

Tema: Tarih Eğitimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Tarih Eğitimi Bilim Dalı, safakilhan138@gmail.com

MUSLIM SCIENTISTS IN SECONDARY SCHOOL ISLAMIC SCIENCE HISTORY TEXTBOOKS (2019-2021)

The History of Islamic Science course has started to be taught since the 2017-2018 academic year within the framework of the curriculum adopted by the decision of the Board of Education and Training dated 05.07.2017 and numbered 66. This course is offered as an elective course in secondary education institutions. In order to reflect the contributions of Islamic civilization to the world of science, Secondary School Islamic History of Science textbooks were examined. The aim of this research is to compare Muslim scientists in the textbooks of the History of Islamic Science published in 2019 and 2021. Only 2 textbooks were examined. The document analysis method used in the research is one of the important working methods used by historians and archaeologists. Document analysis involves the examination of written materials containing information about the case or facts targeted to be investigated. During the literature search, it noted that there were not many previous studies on these textbooks. In this study, document analysis, which is one of the qualitative research techniques, was used. In addition, the descriptive analysis method, one of the qualitative data analysis techniques, was used in the research. In the descriptive analysis, the content divided into themes and the data are summarized and interpreted within the framework of these themes. The fact that scientists go into detail in their work and frequently use terms distorts the simplicity of the narrative in some sections. When the textbook is examined in terms of student level, it is seen that it can be seen that the presentation of the content may be above the student level in places.

Keywords: History education, History of science, Comparison.

Theme: History Education.

ATATÜRK DÖNEMİ DERS KİTAPLARINDA HARF İNKILABI MESELESİ (1931 LİSE TARİH IV TÜRKİYE CUMHURİYET TARİHİ DERS KİTABI ÖRNEĞİ)

Alaattin Galip¹, Togay Seçkin Birbudak²

Bildiri Kodu: 1014

1914 yılında başlayan I. Dünya Savaşı'nda Almanya'yla birlikte savaşan Osmanlı Devleti'nin savaştan yenilgiyle ayrılmasıyla toprakları işgal edilmeye başlamıştır. Osmanlı hükümetinin işgaller karşısındaki edilgen tutumundan dolayı Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'da başlattığı Millî Mücadele hareketi uzun mücadelenin ardından Türkler için bağımsız bir devletin kurulmasını sağlamıştır. Türkiye'nin kurulmasının ardından Türk milletinin gelişimini, kalkınmasını önceleyen yoğun bir süreç yaşanmıştır. Mustafa Kemal önderliğindeki inkılap sürecinde, çeşitli alanlarda gerçekleştirilen inkıpların yanında dil ve kültür alanında da çalışmalar yapılmıştır. Osmanlı zamanında kullanılan Arap harflerinin değiştirilmesi gerektiğini söyleyen Mustafa Kemal, okuması, yazması zor olan bu harflerin yerine Türk alfabesinin getirilmesini savunanların önderi olmuştur. Konuyla alakalı yapılan çalışmaların sonucunda 1 Kasım 1928 tarihi itibarıyla Arap harflerinin yerine Latin harfleri kullanılmaya başlanmıştır. Bu önemli inkılabın ardından yeni harflerin halka öğretilmesi konusunda gerçekleştirilen seferberliğin yanında, mekteplerde okutulan ders kitaplarıyla ilgili çalışmalar hızlanmıştır. Bu çalışma 1928 yılında gerçekleştirilen harf inkılabının ardından 1931 yılında Latin harfli olarak basılan lise tarih ders kitaplarında Harf İnkılabı'nın ne şekilde konu edildiğini ele almaktadır. Söz konusu inkılabın konu edildiği Tarih IV ders kitabının ilgili kısımları incelenmiş, Harf İnkılabı'nın ne şekilde ele alındığı, konu anlatılırken dönemin siyasi ortamından etkilenilip etkilenilmediği ve meselenin öznel ifadelerle yer verilmeden objektif bir biçimde anlatılıp anlatılmadığı hususları üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mustafa Kemal Atatürk, Harf inkılabı, Lise tarih ders kitapları.

Tema: Tarih Eğitimi.

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tarih Eğitimi, alaatingalip38@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Tarih Eğitimi, tsbirbudak@gazi.edu.tr

**THE ISSUE OF LETTER REVOLUTION IN THE ATATURK PERIOD
TEXTBOOKS (1931 HIGH SCHOOL HISTORY IV TURKISH REPUBLIC
HISTORY TEXTBOOK EXAMPLE)**

In World War I, which started in 1914, the Ottoman Empire fought alongside Germany and its territories started to be occupied after the Ottoman Empire was defeated. Due to the passive attitude of the Ottoman government against the occupations, the National Struggle movement initiated by Mustafa Kemal on May 19, 1919 in Samsun provided the establishment of an independent state for the Turks after a long struggle. After the establishment of Turkey, there has been an intensive process prioritizing the development and progress of the Turkish nation. During the revolution under the leadership of Mustafa Kemal, besides the reforms carried out in various fields, studies were also carried out in the field of language and culture. Mustafa Kemal, who said that the Arabic letters used in the Ottoman period should be changed, became the leader of those who advocated the introduction of the Turkish alphabet instead of these letters, which were difficult to read and write. As a result of the studies on the subject, Latin letters started to be used instead of Arabic letters as of November 1, 1928. Following this important revolution, in addition to the mobilization to teach the new letters to the public, work on the textbooks used in schools accelerated. This study deals with how the Alphabet Revolution was discussed in high school history textbooks published in Latin letters in 1931 after the alphabet reform in 1928. The relevant parts of the History IV textbook, in which the subject of the revolution in question was discussed, were examined, how the Alphabet Revolution was handled, whether it was affected by the political environment of the period when the subject was explained, and whether the issue was explained in an objective way without giving place to subjective expressions.

Keywords: *Mustafa Kemal Atatürk, Alphabet Reform, High School History Textbooks.*

Theme: *History Education.*

DEMOKRAT PARTİ DÖNEMİ DERS KİTAPLARINDA OSMANLI EKONOMİSİ KONUSUNUN ELE ALINIŞI (1951 VE 1957 YILLARINA AİT LİSE TARİH DERS KİTAPLARI ÖRNEĞİ)

Çağatay Oğur¹, Togay Seçkin Birbudak²

Bildiri Kodu:1017

1950 yılında yapılan genel seçimlerle birlikte hükümet kuran Demokrat Parti'nin (DP) 1960'a kadar sürecek olan on yıllık siyasi iktidarında çok önemli gelişmeler yaşanmıştır. Yaşanan bu önemli iç ve dış siyasi gelişmeler, Türk eğitim sisteminin yeni bir şekil kazanmasına yol açmıştır. Bu dönemde dış siyasette batıya yaklaşma politikası vardır. Bundan dolayı batının tarihinin iyi öğretilmesi düşüncesiyle tarih ders kitaplarında Akdeniz ve Anadolu tarihi ele alınmıştır. İç siyasette bakıldığında ise Demokrat Parti'nin daha farklı siyasi saiklerle hareket ettiği görülmektedir. Milli Şef dönemindeki hümanist anlayış devam etmekle birlikte; milliyetçilik, din ve tarih birliğine dayanan bir eğitim sistemi yürütülmüştür. Bu çalışmanın amacı on yıllık DP iktidarı sürecinde, liselerde okutulan tarih ders kitaplarında Osmanlı ekonomisi konusunun ne şekilde ele alındığını ortaya koymaktır. Bu kapsamda Ekrem İnal ve Nurettin Ormancı tarafından yazılan 1951 tarihli Lise III Yeni ve Yakınçağlar ders kitabı ile Enver Ziya Karal tarafından yazılan 1957 tarihli aynı adlı ders kitapları incelenmiştir. İncelenen bu kitaplarda Osmanlı ekonomi konuları aktarılırken; konunun ne şekilde aktarıldığı, dönemin siyasi ortamından etkilenip etkilenmediği ve konunun aktarılmasında objektiflik çerçevesinde durulup durulmadığı gibi hususlara dikkat edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokrat Parti, Osmanlı ekonomisi, Lise tarih ders kitapları.

Tema: Tarih Eğitimi.

---

¹Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü, Tarih Eğitimi, cağatay0965@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Eğitim Fakültesi, Tarih Eğitimi ABD Öğretim Üyesi, tsbirbudak@gazi.edu.tr

THE DISCUSSION OF THE OTTOMAN ECONOMY IN DEMOCRAT PARTY PERIOD TEXTBOOKS (EXAMPLE OF HIGH SCHOOL HISTORY TEXTBOOKS OF 1951 AND 1957)

In 1950, the Democrat Party (DP) formed a government after general elections, and during the ten years of its political rule until 1960, very important developments took place. These important domestic and foreign political developments led to a new shape of the Turkish education system. During this period, there was a policy of rapprochement to the West in foreign policy. Therefore, with the idea of teaching the history of the West well, the history of the Mediterranean and Anatolia was covered in history textbooks. In terms of domestic politics, it is seen that the Democrat Party acted with different political motives. Although the humanist understanding of the National Chief period continued, an education system based on nationalism, religion and historical unity was implemented. The aim of this study is to reveal how the Ottoman economy was handled in history textbooks taught in high schools during the ten-year DP rule. In this context, the 1951 Lise III New and Recent Centuries textbook written by Ekrem İnal and Nurettin Ormancı and the 1957 textbook with the same title written by Enver Ziya Karal were analyzed. In these textbooks, attention was paid to issues such as how the subject was conveyed, whether it was affected by the political environment of the period, and whether the subject was conveyed objectively.

Keywords: DP Government, Economy, High school history textbooks.

Theme: History Education.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI EĞİTİMİ

TELAFER TÜRKMEN MASALLARI

Aydın Hazım İsmail Alkhalaf¹, Mustafa Kurt²

Bildiri Kodu: 1004

Çalışmanın temel konusu Telafer Türkmen masalları oluşturmaktadır. Çalışmada Telafer Türkmen masalları hakkındaki açıklamalar, masal türünün özellikleri, masalın çeşitleri, Telafer'deki masalların anlatımı, oluşumu ve ağız özellikleri örnekler ile açıklanmıştır. Çalışmanın amacı masal türü aracılığıyla Telafer kültürü ve dilinin zenginliklerini ortaya koymak ve Telafer masallarının eğitimde kullanılabilirliğini göstermektir. Çalışmada verilerin toplanması Irak telafer Türkmen masallarına hâkim kaynak kişilerden masalların derlenmesi ve konu hakkında literatür taraması ile sağlanmıştır. Elde edilen veriler içerik ve eğitimde kullanım durumu açısından incelenmiştir. Analiz aşamasında öncelikle Irak telafer Türkmen masalları belirlenmiş ardından belirlenen bu masallar konusuna ve şekil özelliklerine göre incelenmiştir. Çalışmanın sonunda belirlenen Telafer Türkmen masalları Türk Dili ve edebiyatı programındaki masal ünitesinin kazanımları dikkate alınarak örnek etkinlik ve çalışma sorularıyla kitaplarda nasıl yer verileceği tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Irak Türkmen, Telafer, Masal.

Tema: Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, aydindevlet88@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, kurtm@gazi.edu.tr

TALES OF TURKMEN TAL AFAR

The main subject of the study is Telafer Turkmen tales. In this study, explanations about Tal Afer Turkmen tales, characteristics of tale type, types of tales, narration, formation and dialect features of tales in Tal Afer are explained with examples. The aim of the study is to reveal the richness of Tal Afar culture and language through the genre of tales and to show the usability of Tal Afar tales in education. The collection of data in the study was provided by compiling the tales from the source people who have mastered Iraqi Tal Afer Turkmen tales and by scanning the literature on the subject. The data obtained were examined in terms of content and use in education. In the analysis phase, first of all, Iraqi Tal Afer Turkmen tales were determined and then these tales were examined according to their subject and shape characteristics. At the end of the study, taking into account the achievements of the Tal Afer Turkmen tales in the Turkish Language and Literature program, it was designed how to include them in the books with sample activities and study questions.

Keywords: *Iraq Turkmen, Tal Afar, Tale.*

Theme: *Turkish Language and Literature Education.*

10. SINIF TÜRK DİLİ VE EĞİTİMİ DERS KİTAPLARINDA YER ALAN TÜRK DESTAN METİNLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Burcu Gülcan¹, Hamiye Duran²

Bildiri kodu:1010

Destanlar milletlerin kültürel kodlarını en iyi yansıtan kaynaklardan biridir. Bu kaynaklar bize değerler eğitimi konusunda da ışık tutmaktadır. Geçmişten bugüne bir kültür köprüsü kuran destan metinleri kuşakları atalarının gelenekleri, inançları, düşünceleri ve değerleri ile buluşturmaktadır. Çalışmanın amacı 10. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitabında yer alan Türk destan metinlerinin taşıdığı değerleri tespit etmek, destan metinlerinin değerler eğitimindeki rolünü belirlemektir. Çalışmada elde edilen bulguların alan araştırmacılarına kaynak olması ve ders kitaplarına metin seçiminde fikir verici nitelikte olması amaçlanmaktadır. Çalışmada betimsel tarama modelinden içerik analizi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmış; nitel veri toplama araçlarından doküman incelemesi yapılmıştır. Çalışmada 10. sınıf ders kitabında yer alan Türk destan metinleri ortaöğretim programlarında yer alan kök değerler çerçevesinde değerler eğitimine uygunluk bakımından incelenmiştir. Elde edilen veriler kıstas olarak alınan kök değerlere göre kategorize edilmiş ve değerlerin kullanılıp kullanılmaması ve kullanım sıklığı sayısal verilerle tablolaştırılmıştır. Destan metinlerinde kök değerlerin kullanım durumunun farklılık gösterdiği, bazı değerlerin hiç bulunmadığı ve değerler eğitimine uygun olan bölümler olduğu gibi uygun olmayan bölümlerin de yer aldığı tespit edilmiştir. Çalışmanın sonunda ders kitaplarına seçilecek destan metinlerinde değerler eğitimi bağlamında aranması gereken nitelikler bakımından değerlendirmeler yapılmış ve öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler eğitimi, Destan.

Tema: Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi.

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, burcugulcan@gmail.com

² Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi, hamiye@gazi.edu.tr

EXAMINATION OF EPIC TEXTS IN 10TH GRADE TURKISH LANGUAGE AND EDUCATION TEXTBOOKS IN TERMS OF VALUES EDUCATION

Epics are one of the sources that best reflect the cultural codes of nations. These resources also shed light on values education. Epic texts, which form a cultural bridge from the past to the present, bring generations together with the traditions, beliefs, thoughts and values of their ancestors. The aim of the study is to determine the values of Turkish epic texts in the 10th grade Turkish Language and Literature textbook and to determine the role of epic texts in values education. It is aimed that the findings obtained in the study will be a source for field researchers and give an idea in the selection of texts for textbooks. In the study, content analysis and descriptive analysis methods from the descriptive scanning model were used; document analysis was made from qualitative data collection tools. In the study, Turkish epic texts in the 10th grade textbook were examined in terms of suitability for values education within the framework of root values in secondary education programs. The data obtained were categorized according to the root values taken as a criterion, and whether the values were used or not and the frequency of use were tabulated with numerical data. It has been determined that the use of root values in epic texts differs, some values do not exist at all, and there are parts that are suitable for values education as well as parts that are not. At the end of the study, evaluations were made in terms of the qualities that should be sought in the context of values education in the epic texts to be selected for the textbooks and suggestions were presented.

Keywords: *Value, Values education, Epic.*

Theme: *Turkish Language and Literature Education.*

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇENİN EĞİTİMİ

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ DERS KİTAPLARINDA DİNLEME METİNLERİ: “YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE” ADLI DERS KİTABI ÖRNEĞİ

Büşra Güven¹

Bildiri Kodu:1056

Dinleme, konuşma, okuma, yazma olarak bilinen dil becerilerinden günlük hayatta en çok dinleme becerisi ile karşılaşmaktadır. İnsanların olağan bir günde iletişimde harcadıkları zamanın yaklaşık % 45'ini dinleme kapsamaktadır. Bu açıdan bakıldığında dinleme becerisine sahip olmak iletişim kurmanın en etkili yollarından biridir ve yabancı dil derslerinde asla ihmal edilmemesi gerekmektedir. Diğer modern dillerde olduğu gibi Türkçenin öğretimi de çeşitli yöntem ve tekniklerle gerçekleştirilmekte, bu çerçevede müfredatlar ve ders materyalleri oluşturulmakta ve bu alanda çeşitli bilimsel araştırmalar yapılmaktadır. Geçmişten günümüze en önemli ders materyallerinin başında gelen ders kitapları da temel dil becerilerinin öğretimi konusunda öğrencilerin ilk karşılaştıkları materyal olarak dikkat çekmektedir. Bu düşüncelerden hareketle bu araştırmada Gazi Üniversitesi Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi (TÖMER) tarafından yayınlanan “Yabancılar İçin Türkçe” adlı ders kitabında yer alan dinleme metinleri konu edinilmiştir. Dinleme becerisinin tanımı ve önemi gibi kuramsal bilgiler verildikten sonra nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemine göre söz konusu kitabın örneklem olarak seçilen A1 düzeyi ders kitabındaki dinleme metinlerini incelenmiştir. Söz konusu incelemede Anita Klinglmair'in, dinleme becerisine yönelik araştırmalar yapan Barkowski, Beile ve Kast adlı bilim insanlarının geliştirdikleri kriter kataloglarından derlediği kriter kataloğu esas alınmıştır. İlgili katalogda yer alan ifadelerle göre yapılan inceleme neticesinde “Yabancılar İçin Türkçe” adlı ders kitabında yer alan dinleme metinlerinin büyük oranda söz konusu kriterleri barındırdığı sonucuna varılmıştır.

***Anahtar Kelimeler:** Yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi, Dinleme becerisi, Dinleme metinlerinin incelenmesi.*

***Tema:** Yabancı Dil Olarak Türkçenin Eğitimi.*

---

¹ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Türkçe Eğitimi, busraguven@gazi.edu.tr

LISTENING TEXT IN TURKISH LANGUAGE TEACHING COURSEBOOKS AS A FOREIGN LANGUAGE: AN EXAMPLE OF A COURSEBOOK CALLED “TURKISH FOR FOREIGNERS”

Listening is the most common skill in daily life among the language skills known as listening, speaking, reading and writing. About 45% of the total time, that people spend communicating in an ordinary day is listening. When it is considered from this point of view, to have listening skill is one of the most effective way to communicate and therefore listening skill should never be neglected in foreign language teaching processes. As in other modern languages, teaching of Turkish is carried out with various methods and techniques and within this framework curricula and course materials are created. Also various scientific researches are carried out in this field. It is pointed out that the coursebooks, which are one of the most important course materials from past to present, are the first materials about teaching basic language skills that students encounter with during foreign language teaching. Based on these points, the listening texts in the coursebook named “Turkish for Foreigners”, that published by Gazi University Turkish Language Learning Research and Application Center (TÖMER), were discussed in this study. In the beginning of this study theoretical information such as the definition and importance of listening skill is given. As an example, the selected A1 level coursebook was analyzed according to the document analysis method, one of the qualitative research methods, and then the listening texts in this book were also analyzed. In this analysis the criteria catalog, which was compiled by Anita Klinglmair from the criteria catalogs, were developed by scientists named Barkowski, Beile and Kast, who conducted researches on listening skills, were taken as a basis. As a result of the analysis carried out within the framework of the relevant criteria catalog, it was concluded that the listening texts in the selected coursebook named “Turkish for Foreigners” mostly contain the mentioned criteria by Anita Klinglmair.

Keywords: *Teaching Turkish as a foreign language, Listening skills, Analysis of listening texts.*

Theme: *Teaching Turkish as a Foreign Language.*

YÜKSEKÖĞRETİM

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫН ЖҮРГІЗУ БАРЫСЫНДА СЫНИ ТҮРҒЫДА СҰРАҚТАР ҚОЮ ӘДІСТЕРІ

Nurgozha Botagoz Bolatkyzy¹, Mailybaeva Gulmira Sabyrovna², Yücel Gelişli³

Bildiri Kodu: 1015

Ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізу барысында сыни түрғыда сұрақтар қою зерттеу процесінің ажырамас бөлігі болып табылады, өйткені ол зерттеушілерге ғылыми жұмыстарының мықты және әлсіз жақтарын анықтауға көмектеседі және оларға зерттеу тақырыбын тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Мақалада ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізу барысында сыни түрғыда сұрақтар қоюдың маңызы, сондай-ақ сұрақтар қою әдістері, атап айтқанда, сократтық сұрақтар мен сұрақтардың сызықтық моделіне мысалдар келтіріледі. Сонымен қатар, ғылыми тілде жазылған мәтінмен барынша тиімді жұмыс істеу мақсатында қойылуы тиіс сыни түрғыдағы сұрақтардың үлгілері беріледі. Мақаланың мазмұны, сондай-ақ, зерттеу сұрағына қойылатын критерийлермен толықтырылды. Зерттеу жұмысымызды даярлау барысында сыни түрғыдағы сұрақтар қоюдың маңызы мен әдістерін қарастыратын ғылыми дереккөздерге шолу жасалды, тиісті материалдар жинақталып, аударылды. Мақаланы ғылыми-зерттеу жұмыстары саласындағы білімді арттыру үшін, болашақ білім беру мамандарының ғылыми-зерттеу дағдыларын қалыптастыру процесінде педагогикалық жоғары оқу орындарының тәжірибесінде қолдану ұсынылады.

Түйін сөздер: ғылыми-зерттеу жұмысы, ғылыми мәтін, сұрақ қою, сократтық сұрақтар, зерттеу сұрақтары.

Тақырыбы: Оқу жоспары және нұсқау, Жоғары білім.

---

¹ Doctoral Student, Zhetysu University, Pedagogy and Methodology of Primary Education, botagoznurgoja@gmail.com

² PhD, Zhetysu University, Pedagogy and Psychology, gulmirasabyr@mail.ru

³ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, gelisli@gazi.edu.tr

CRITICAL QUESTIONING METHODS IN THE PROCESS OF RESEARCH WORK

The article discusses the importance of critical questioning in the proces of research work. Critical questioning in the process of conducting research is an integral part of the research process, as it helps researchers identify the strengths and weaknesses of their scientific work and gives them a deeper understanding of the research topic. The article presents the importance of critical questioning in the process of research work, as well as the questioning methods, in particular, Socratic questions and examples of a linear model of questions. It also provides samples of critical questions that should be asked in order to work with the text written in scientific language as efficiently as possible. The content of the article was also supplemented with criteria for the research question. During the preparation the article, a review of scientific sources was carried out, which considered the importance of asking critical questions, and relevant materials were collected and translated. The article is recommended to be used in the practice of pedagogical universities in order to increase knowledge in the field of scientific research work, in the process of forming research skills of future educational specialists.

Keywords: *Research work, scientific text, questioning, Socratic questions, research questions.*

Theme: *High Education, Division of Curriculum and Instruction.*

DEZAVANTAJLI BİREYLERİN ÜNİVERSİTE YAŞANTILARININ KAPSAYICILIK AÇISINDAN İNCELENMESİ: GAZİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Furkan Akdağ¹, Aslıhan Selcen Bingöl²

Bildiri Kodu:1029

Bu çalışmada toplum içerisinde çeşitli nedenlerle dezavantajlı konuma düşen bireylerin Gazi Üniversitesi yerleşkesi içerisindeki yaşantılarının kapsayıcılık perspektifinden incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışmada dezavantajlı bireylerin üniversite yerleşkesinde sağlanan hizmetlere erişim durumları, dezavantajlı olmalarından kaynaklanan olası erişim problemleri ve bu konuda yapılabileceklerle ilişkin düşüncelerine odaklanılmaktadır. Çalışma, nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji (olgubilim) kullanılarak desenlenmektedir. Çalışmanın veri toplama süreci kapsamında örneklem grubu oluşturan katılımcılarla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler öncesinde araştırmacılar tarafından görüşme soruları hazırlanmıştır. Hazırlanan sorulara ilişkin uzman görüşü alınmıştır. Uzman görüşü alınmasının ardından bir pilot görüşme gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler kayıt altına alınmış ve dökümü yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi tekniği ile analiz edilecektir. Analiz sonucu elde edilen veriler, kodlar, kategoriler ve temalar oluşturularak tümevarım analizi gerçekleştirilecektir. Veriler ilgili alanyazın çerçevesinde tartışılacaktır. Çalışma sonucunda Gazi Üniversitesi yerleşkesini kullanan dezavantajlı bireylerin kapsayıcı bir atmosferde hizmetlerden yararlanma durumlarının ortaya konması ve bu hususta mevcut olabilecek olası eksikliklerin ortaya çıkarılması gibi bulgulara ulaşılabileceği ön görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kapsayıcılık, Kapsayıcı eğitim, Gazi Üniversitesi, Dezavantajlı bireyler, Fenomenoloji.*

Tema: *Yükseköğretim.*

---

¹ Arş. Gör., Gazi Üniversitesi, Özel Eğitim Bölümü, furkanakdag95@gmail.com

² Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, asbingol@gazi.edu.tr

EXAMINING THE UNIVERSITY LIVES OF DISADVANTAGED INDIVIDUALS IN TERMS OF INCLUSION: THE CASE OF GAZI UNIVERSITY

In this study, it is aimed to examine the lives of individuals who have been disadvantaged for various reasons in the Gazi University campus from the perspective of inclusiveness. The study focuses on the access status of disadvantaged individuals to the services provided on the university campus, possible access problems arising from their disadvantage and their thoughts on what can be done in this regard. The study is designed using phenomenology, one of the qualitative research designs. Within the scope of the data collection process of the study, semi-structured interviews were conducted with the participants who formed the sample group. Before the semi-structured interviews, interview questions were prepared by the researchers. Expert opinion was taken regarding the prepared questions. After obtaining expert opinion, a pilot interview was conducted. The interviews were recorded and transcribed. The obtained data will be analyzed with content analysis technique. Inductive analysis will be carried out by creating the data, codes, categories and themes obtained as a result of the analysis. The data will be discussed within the framework of the relevant literature. As a result of the study, it is anticipated that findings such as revealing the situation of disadvantaged individuals using the Gazi University campus to benefit from services in an inclusive atmosphere and revealing the possible deficiencies that may exist in this regard will be reached.

Keywords: Inclusion, Inclusive education, Gazi University, Disadvantaged individuals, phenomenology

Theme: Higher Education